

بررسی فرهنگی اجتماعی زورخانه های تهران

شورای عالی فرهنگ و هنر
مرکز مطالعات و تحقیقات فرهنگی

بررسی فرهنگی اجتماعی زورخانه های تهران

شورای عالی فرهنگ و هنر
مرکز مطالعات و تحقیقات فرهنگی

۴۲

بررسی فرهنگی - اجتماعی زورخانه‌های تهران

تعداد ۱۰۰۰ نسخه

چاپ زر

تهران - ۲۵۳۵

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	سرآغاز
۵	ورزش باستانی ایران و ریشه‌های تاریخی آن
	زورخانه‌های کنونی تهران:
۳۷	هدف و بررسی
۴۱	سال تأسیس
۴۵	سیمای خارجی و داخلی زورخانه‌ها
۶۱	تأسیسات و تجهیزات
۷۲	میزان بودجه و هزینه زورخانه
۷۳	کارکنان زورخانه‌های تهران
۸۱	وسایل ورزشی
۸۹	ورزشکاران
۹۰	تماشاگران
۹۱	بررسی عقاید و نظریات آگاهی‌های ورزشکاران زورخانه
۱۰۳	نتیجه و پیشنهاد
۱۱۱	جدولها

سر آغاز

تحقیق و مطالعه درباره فرهنگ ایران از اهم وظایفی است که مرکز مطالعات و هماهنگی فرهنگی شورای عالی فرهنگ و هنر بر عهده دارد. نتیجه این مطالعه شناخت میزان آگاهی های مردم از فرهنگ اصیل آنان است و دریافت نیازهای فرهنگی آنان و نیز بررسی تحولاتی که بر اثر گذشت زمان در سنت های این ملت کهنسال ایجاد شده است.

سرشت و طبیعت سنن هر ملت چنین است که برای پایدار ماندن و ادامه دادن به حیات خود در صحنه تنازع بقاء سنن و مقابله با هجوم فرهنگ های دیگر پیوسته در تحول باشد، و بدین منظور باید ضمن حفظ اصالت های خویش متحول شده و خود را با پسند زمان و اندیشه ها و سلیقه های نو منطبق کند.

گاه می شود که برخی ازین سنن به سببی از اسباب گوناگون راه انحطاط می پیماید و حیاتش تنها در بخش کوچکی از اجتماع ادامه می یابد و چیزی نمی گذرد که براه زوال می رود و پس از گذشت چند نسل در بوته فراموشی فرو می افتد.

زورخانه یکی از مراکز فرهنگ سنتی است که از مدت‌ها پیش به عنوان مکانی برای پرورش جسم و بار آوردن مردمی زورمند و میهن‌پرست، راستگو و مدافع حق و حقیقت از آن استفاده می‌شد. لیکن اکنون می‌بینیم با همه کوششهایی که گروهی علاقه‌مند برای نگاهداشت آن می‌کنند راهی دیار نیستی شده و دریغ که چنین مرکزی با همه ارزشهای اجتماعی و فرهنگی که دارد دستخوش فنا گردد. قدمت این مرکز ظاهرأ بنا بر شواهد و اماراتی که بدست آمده حتی ممکن است به ادوار قبل از تاریخ اسلامی برسد منتهی نه به عنوان زورخانه و ورزشگاه بلکه شاید همان پرستشگاه مهرپرستان بوده است که گذشت زمان و تحولات فکری و دینی مردم روزگاران آنرا به زورخانه یعنی محل اجتماع ورزشکاران جوانمرد و طالب حق و حقیقت و مدافعان ملک و ملت تبدیل کرده است.

بهر حال چنانکه گفته آمد مرکز مطالعات و هماهنگی به حکم وظیفه خویش مدتی در حدود دو سال قسمتی از هم خود را مصروف بررسی درباره این مرکز فرهنگی کرد و زورخانه‌های تهران را به عنوان شروع کار از هر جهت مورد مطالعه قرارداد. ثمره و نتیجه این بررسی که زیر نظر مستقیم آقایان محمدرضا مسعودنوری نائینی و مجید مقتدری انجام شده به صورت کتاب حاضر در آمده است که از نظر خوانندگان گرامی می‌گذرد، و امید است که هم حاصل این زحمات مورد پسند خاطر پژوهندگان و علاقه‌مندان به مطالعه در زمینه فرهنگ ایرانی قرار گیرد و هم سازمانهای مسئول به پیشنهادهای مرکز مطالعات و هماهنگی

فرهنگی دربارهٔ احیاء این سنت ملی توجهی کامل کنند.
ذکر این نکته نیز ضرورت دارد که آقای دکتر مهرداد بهار به این
مرکز اجازه دادند تا از مقالهٔ ایشان تحت عنوان ورزش باستانی ایران
وریشه‌های تاریخی آن به عنوان مقدمهٔ این کتاب استفاده شود. ازین
همکاری سپاسگزاریم.

مرکز مطالعات و هماهنگی فرهنگی
شورای عالی فرهنگ و هنر

ورزش باستانی ایران و ریشه‌های تاریخی آن

برورزش باستانی ایران عمری دراز گذشته و مانند همه سنت‌های باستانی، اصل و منشاء آن در غبار تاریخ گم شده است و امروز اگر می‌کوشیم اصل آن را باز یابیم، این کوشش تنها بر نشانه‌هایی استوار است که اینجا و آنجا به چشم می‌خورد، ورنه، مدرکی قطعی و صریح برای اثبات منشاء این آئین در دست نیست. در حقیقت این باز یافتن نیست، باز ساختن است!

*

در طی چندین سال گذشته، بجهت علاقه‌ای که به مطالعه تاریخ تفکر و دین در ایران باستان داشتم، کوشیدم با آئین مهر در ایران و روم آشنا شوم. در طی این آشنائی با مطالعات مهر پرستی، به بعضی شباهت‌های شگفت‌آور میان آئین مهر و آئین زورخانه ایرانی برخوردی که مرا به اندیشیدن درباره ارتباط آئین زورخانه با آئین مهر واداشت و در این باره مقاله‌ای به مجله فرهنگ و زندگی تقدیم داشتم که در شماره دهم آن مجله به طبع رسید. گمان می‌کنم پیش از بحث درباره این مسأله،

بهتر باشد با این رشته ارتباطهای موجود دو آئین که در آن مقاله یاد شده است، آشنا شویم.

نخستین دسته از ارتباطها، ارتباط معابد مهری اروپائی است بابناهای زورخانه‌ای در ایران. مراسم مهری معمولاً می‌بایست در غارها انجام یابد. این غارها مظهر طاق آسمان و بهنئ زمین بود. در نزدیک این معابد طبیعی یاد داخل آن می‌بایست آبی روان وجود داشته باشد، اما در شهرها یا جلگه‌ها که غاری نبود، این معابد را به شباهت غارها، در زیر زمین بنا می‌کردند. معبد به وسیله پلکانی طولانی به سطح زمین می‌رسید. این معابد پنجره نداشتند و از نور خارج بهره‌ای نمی‌بردند. گاه پلکان به اطاقی ختم می‌شد که در آن، پیروان خود را برای اجرای مراسم آماده می‌ساختند و سپس از آنجا به محوطه اصلی معبد وارد می‌شدند. طاق معبد را چون آسمان شب می‌آراستند. در داخل معبد در دوسو دور دیف سکو قرار داشت و در میان دور دیف سکو، صحن مستطیل و گود معبد قرار گرفته بود که مراسم در آنجا انجام می‌یافت و تماشاگران بر نیکمتهائی که کنار سکوها، پای دیوار بود به تماشای این مراسم می‌پرداختند. در آخر صحن، در محرابی، منظره‌ای از مهر در حال کشتن گاو وجود داشت. در کنار در ورودی ظرفی پایه‌دار برای آب تبرک شده قرار داشت و در ظرف مقابل، در پای تصویر مهر، دو آتشدان بود. بر دیوارهای معبد اغلب تصویرهای بسیار نقش شده بود. نکته عمومی درباره همه این معابد، کوچکی آنها بود بطوری که در این معابد جز گروه معدودی جا نمی‌گرفت. متأسفانه از مراسمی که در صحن گود این معابد

برپا می‌شده است، اطلاعی نداریم (۱).

زورخانه‌های ما شباهتهای بسیار با این معابد مهری دارند. زورخانه‌ها همیشه با پلکانی طولانی از زیرزمین به سطح خیابان می‌رسند. همه زورخانه‌ها که به آئین نیاکان و نه بامعیارهای «مدرن» ساخته شده‌اند، در زیرزمین قرار دارند و معمولاً در زیر بناهای دیگر؛ این زورخانه‌های کهن نوری اندک دارند.

چنانچه ذکر شد، معابد مهری در کنار یا نزدیک آب جاری ساخته می‌شد. شاید جالب توجه باشد به دو زورخانه قدیمی شهر کاشان توجه کنیم که یکی در محله میدان کهنه کاشان، در زیر بنای حسینیه آن محل بنا شده است و در یک طرف آن آب انبار عمومی است و دیگری در محله پشت مشهد کاشان است که مدخل آن در راه پله آب انبار عمومی قرار دارد (۲). دوست عزیز آقای دکتر احمد محمدی می‌گویند که چون در ملایر زورخانه‌ای را که بر مسیر قناتی ساخته شده بود، خراب کردند، برای ساختن زورخانه تازه، در مسیر همان قنات، نقطه تازه‌ای را انتخاب کردند و به بنای زورخانه تازه پرداختند.

در داخل زورخانه، برخلاف معابد مهری، دوسکوی کناری و یک صحنه مستطیل گود میانین وجود ندارد و گود چند ضلعی یا مربع زورخانه از همه سو با سکو احاطه شده است؛ ولی، درست مانند معابد مهری، در کنار سکو، درپای دیوار، نیمکت قرار دارد که تماشاگران بر آنها می‌نشینند و به مراسم نگاه می‌کنند. به هر حال، نکته اصلی اشتراک گود، سکو و نیمکت است. در کنار در ورودی زورخانه، مانند معابد مهری،

آبدانی وجود دارد که البته، امروزه مورد استعمال اصلی خود را از دست داده است. به جای آتشدانها که در معابد مهری، در انتهای صحنه و در دوسوی تصویر مهر قرار دارد، در زورخانه، در جلوسردم، اجاقی است که امروزه از آن برای گرم کردن ضرب و تهیه نوشیدنی گرم استفاده می‌شود. به همان گونه که بر دیوارهای معابد مهری نقش‌هایی مقدس بود، در زورخانه‌ها نیز تصاویر و نقش‌هایی از رستم و دیگر پهلوانان وجود دارد. نکتهٔ همانند دیگر، کوچکی زورخانه‌ها است که تنها می‌توانند گروه کوچکی را در خود جای دهند.

يك چیز در معابد مهری هست که در زورخانه‌ها نیست و آن نقش مهر در حال کشتن گاو است. علت حذف کامل این صحنه - اگر کشتن گاو توسط مهر يك سنت ایرانی باشد (۳) - نه تنها به سبب مسلمانی مردم، بلکه، با اطمینان می‌توان گفت، بخصوص بدین جهت است که در زیر تأثیر آئین زردشتی در ایران، کشتن گاو به اهریمن نسبت داده شده بود (۴) و بدین روی، دیگر جایی برای وجود آن بر دیوارها در ایران نبوده است.

دسته دوم ارتباط میان آئین رومی مهر و آئین زورخانه است : نخست امر کشتی گرفتن و آداب آن است. بنابه افسانه‌های رومی دربارهٔ مهر، ایزد مهر، پس از زاده شدن، بر آن شد تا نیروی خود را بسنجد. بدین روی، نخست با ایزد خورشید زور آزمائی کرد و کشتی گرفت. درین کشتی گرفتن، خورشید تاب نیروی مهر را نیاورد و بر زمین افتاد. سپس، مهر او را یاری داد تا برخیزد. آنگاه دست راست خویش را

به سوی خورشید دراز کرد. دوایزد بایکدیگر دست دادند و این نشان بیعت خورشید بامهر بود. سپس، مهر تاجی بر سر خورشید نهاد و از آن پس، آن دویاران وفادار یکدیگر ماندند (۵).

نکته اصلی در کار زورخانه کشتی گرفتن است و چون پهلوانی فروافتد، دقیقاً همان آداب دست دادن را دو پهلوان بجای می‌آورند و بادست‌های چپ بازوهای راست یکدیگر را می‌گیرند و بادست‌های راست به یکدیگر دست می‌دهند و همان گونه که مهر و خورشید باهم پیمان دوستی بستند، دو کشتی گیر نیز هرگز نباید بایکدیگر دشمنی ورزند و اگر کینه‌ای پدید آید، باید یکدیگر را ببوسند و آشتی کنند و دوست بمانند.

جز کشتی گرفتن، دست دادن و پیمان دوستی بستن، شباهت‌های دیگری نیز میان این دو آئین وجود دارد، از جمله، یکی سنت برهنگی است (۶):

پهلوان در گود، مانند مهر به هنگام زایش، جامه‌ای بر تن ندارد و تنها بر میان خود لنگی یا تنکه‌ای دارد که می‌تواند برابر برگ انجیر مهررومی باشد (۷). برهنگی از مراسم حتمی گود است.

رسم دیگر زورخانه زنگ زدن است و آن زنگی است که با زنجیری بر سردم زورخانه آویزان است و مرشد به هنگام ورود پهلوانان بزرگ آن را به صدا در می‌آورد تا همگان از ورود ایشان آگاه شوند. در معابد مهری نیز زنگی یافته شده است که گمان می‌کنند آن را به هنگام نشان دادن تصویر مهر در پایان یا در آغاز مراسم به صدا در

می آورده اند (۸). ولی ممکن است - اگر تصور ما در ارتباط آئین زورخانه با معابد مهری درست باشد - این زنگ را در معابد مهری به هنگام ورود بزرگان دین به آواز در می آورده اند.

وجود قمه، دشنه یا چاقو در میان ورزشکاران ما بادشاهی که مهر به هنگام زادن با خود داشت و سلاح اصلی او بود (۹) همانندی دقیق دارد. پهلوانان مانیز جز با قمه و دشنه به نبرد نمی پرداخته اند.

مراتبی که در زورخانه‌ها وجود دارد، مانند کهنه سوار، مرشد، پیش کسوت، صاحب زنگ، صاحب تاج و نوچه و جز آن، مارا به یاد مراتب هفتگانه پیروان مهر می اندازد و چه بسا این هردو از يك اصل و منشاء بوده باشند.

در آداب زورخانه، چون پهلوانی به مقام استادی می رسید، و کمال تن و روان می یافت از طرف پیشوایان طریقت به این افتخار دست می یافت که تاج فقر بر سر نهد (۱۰). این مراسم در آداب مهری نیز وجود دارد (۱۱). نوچه‌ها، پیش خیزها، نوخاسته‌ها و ساخته‌ها در زورخانه همان مقامی را دارند که در آئین مهر تازه واردان داشته اند.

در آئین مهر رومی، پیروان مهر را بارو حیه‌ای جنگی تربیت می کردند (۱۲). در زورخانه نیز به صورتی نمادین، آداب نبرد آموخته می شود (۱۳). در پی این سلسله ارتباطها - اگر فرض ما درست باشد - می توان گمان برد که در معابد مهری اروپائی نیز آئین‌هایی شبیه به ورزشهای زورخانه‌ای بجای آورده می شده است.

در زورخانه نیز مانند آئین مهر، تنها کسانی که به سن بلوغ

رسیده‌اند حق تشرف دارند. در سنت پهلوانی ایران، مردی می‌تواند به سلك پهلوانان در آید که شانه بر صورت وی بایستد، یعنی تازه وارد باید بر چهره خود ریش داشته باشد (۱۴).

در زورخانه نیز مانند آئین مهر، زنان را راه نیست (۱۵). در زورخانه نیز مانند آئین مهر، مقام اجتماعی و ثروت جایی و ارزشی ندارد (۱۶). پهلوانان یکدیگر را برادر یا هم مسلک می‌خوانند و این همان است که در میان مهر پرستان نیز متداول بوده است. در زورخانه همواره و در هر کار حق تقدم بایش کسوتان است و این سنت نیز دقیقاً در آئین مهر دیده می‌شود (۱۷).

دسته سوم از ارتباطها، شباهتهایی است که میان شخصیت مهر ایرانی و رومی و شخصیت پهلوان وجود دارد. در آداب پهلوانی است که پهلوان باید دلیر، طاهر، سحر خیز، و پاک نظر باشد و علاوه بر ادای فرائض و سنن، شب زنده‌دار و داری حسن خلق باشد. بینوایان را تا سرحد توانائی اعانت کند و از اخلاق پست بپرهیزد (۱۸). در برابر، در مهریشت اوستائی آمده است که مهر دشمن دروغ است (بند ۲۶). از کلام راستین آگاه است (بند ۴۹). نماینده پندار، گفتار و کردار نیک است (بند ۱۰۶). مهر نخستین ایزدی است که پیش از خورشید در بالای کوه هرا بر آید، نخستین کسی است که بازینت‌های آراسته از فراز کوه زیبا سر بر آورده (بند ۱۳). او هرگز فریفته نمی‌شود (بند ۵). او حامی پیمان است (بند ۳). او زورمندی بی‌خواب است که به پاسبانی مردم می‌پردازد (بند ۷). کسی است که پس از فرو رفتن خورشید به پهنه

زمین درآید و آنچه را در میان زمین و آسمان است بنگرد (بند ۹۵).
 او حامی تمام آفریدگان است (بند ۵۴).

درسنت، وظیفه پهلوان نمونه دفاع از ناتوانان، از میان بردن
 زورگویان و حمایت از پرهیزگاران است. او باید رحیم، بخشنده و یاری‌رسان
 باشد. در برابر، در مهریشت آمده است: باشد که او برای یاری ما آید.
 باشد که او برای گشایش (کار) ما آید. باشد که او برای دستگیری ما آید.
 باشد که او برای دلسوزی ما آید. باشد که او برای چاره (کار) ما آید.
 باشد که او برای پیروزی ما آید. باشد که او برای سعادت ما آید. باشد
 که او برای دادگری ما آید (بند ۵).

بنابه سنت، يك پهلوان نمونه، دلاوری بی‌باك است که هرگز
 هراسی به دل راه نمی‌دهد و يك تنه بر صف دشمنان می‌زند و ایشان را
 از میان برمی‌دارد. مهرنیز در میان موجودات تواناترین است (بند ۶).
 خوش اندام، بلند بالا و نیرومند است (بند ۷). یلی جنگاور و قوی بازو
 است (بند ۲۵). کسی است که در جنگ پایدار می‌ماند (بند ۳۶).
 قوی‌ترین خدایان نیرومندترین خدایان، چالاک‌ترین خدایان، تیزترین
 خدایان و پیروزمندترین خدایان است (بند ۹۸).

*

وجود این رشته‌های دراز و گوناگون ارتباط میان آئین مهر و آئین
 زورخانه، هر کس را می‌تواند بدین اندیشه وادارد که ممکن است آئین
 پهلوانی ملهم از آئین‌های مهری باشد و بخصوص گمان کند که ساخت
 و آداب مخصوص معابد مهری روم باستان ریشه در ایران باستان داشته باشد

که در ایران، تازمان ما هم به صورت آداب زورخانه هنوز پابرجا مانده است. اما در آثار فارسی، بخصوص در قنوت نامه سلطانی، آئین کشتی گرفتن و پهلوانی به پیامبران و شخصیت‌های اسطوره‌ای توراتی منسوب شده است و یعقوب و آدم ابوالبشر به عنوان کسانی که این آئین و فن از ایشان سرچشمه گرفته است یاد شده‌اند (۱۹). این نکته با نظر نگارنده در منسوب داشتن آئین پهلوانی به آئین مهر هماهنگ نیست، اما در یک نکته میان این دو هماهنگی وجود دارد و آن منسوب کردن آئینی است که به اشخاصی که در زمانی کهن. این امر با نتایجی که مردم‌شناسی بدان رسیده است موافقت کامل دارد، زیرا بنا بر پژوهش‌های مردم‌شناسان، آنچه به سنت به مردمان اعصار جدیدتر رسیده است، همه به اعصاری بسیار کهن مربوط است و انسان مؤمن به سنت گمان می‌کرده است که آنچه را بخردانه انجام داده، قبلاً و در آغاز، توسط خدایان و پیشوایان انجام یافته بوده است (۲۰).

هرچند نسبت دادن آئین پهلوانی ایرانی به یعقوب و آدم ابوالبشر که شخصیت‌هایی سامی - یهودی‌اند غیر منطقی است ولی شگفت‌آور نیست. این از خصوصیات آئین‌ها و اسطوره‌ها است که برای دوام و بقای خود در هر دوره فکری و اجتماعی تازه، می‌کوشند رنگ محیط تازه را بپذیرند و خود را با تحولات زمان هماهنگ کنند. توجهی به آثار تاریخی فارسی و عربی قرون نخستین اسلامی این حالت جیوه‌گونه و لغزان آئین‌ها را ساطیرا اثبات می‌کند. در این آثار بسیاری از شخصیت‌های آسمانی و زمینی زردشتی رنگ و نام اسلامی گرفته‌اند

مثلاً کیومرث برابر حضرت آدم یا فرزندان او شده است (۲۱) و بعضی از آثار تاریخی ایران باستان نام قبرما در سلیمان یا تخت اورا گرفته است. بدین روی شگفت نیست که این ورزش باستانی در دوره اسلامی با اسطوره‌ها و شخصیت‌های نیم اسطوره‌ای - نیم تاریخی یهود و اسلام مربوط شده باشد. چنانچه بنیان پاره‌ای از آئین‌ها و اعتقادات شیعیان ایران را می‌توان در آئین‌ها و اعتقادات مردم باستانی ایران یافت.

*

اینک باید نکته‌ای دیگر را یادآور شد که در زمینه باز شناختن تاریخ ورزش باستانی به ما کمک می‌کند:

افسانه‌های کهن پهلوانی که به پارسی بازمانده، بردودسته است: یکی افسانه‌های پهلوانی اسطوره‌ای است، مانند آنچه در اوستا، در شاهنامه فردوسی یا آثاری چون گرشاسب نامه بازمانده، دوم افسانه‌های جوانمردی و عیاری است که کهن‌ترین آنها داستان سمک عیار است (۲۲).

تحلیل شخصیت‌های پهلوانی اوستائی و شاهنامه‌ای نشان می‌دهد که بسیاری از خصوصیات این پهلوانان - از جمله گرشاسب و رستم - همسان خصوصیات یکی از خدایان کهن تمدن هند و ایرانی، به نام ایندره است. اما مقایسه رفتار و کردار این گروه پهلوانان اساطیری با پهلوانان دوره اسلامی و آداب و عادات ایشان نشان می‌دهد که شباهت چندانی میان الگوی کهن ایندره و پهلوانان اسطوره‌ای با این پهلوانان اسلامی و آداب و عادات ایشان نیست. تعلق به طبقات متوسط شهری، رفتارها و

اعتقادات اخلاقی و عارفانه پهلوانان ایرانی دوره اسلامی با اشراغیت، خشونت و از دم تیغ گذراندنهای خودی و بیگانه موجود در میان پهلوانان اسطوره‌ای ارتباطی ندارد. دقیقتر بگوئیم، پهلوانی افسانه‌ای با پهلوانی تاریخی در ایران، با وجود بعضی ارتباطهای کلی، یکی نیست و این دو از يك اصل و منشاء برخاسته‌اند (۲۳). به گمان نگارنده، برای جستجوی سابقه پهلوانی تاریخی در ایران باید به دنبال افسانه‌های مربوط به جوانمردان و عیاران رفت.

افسانه‌های عیاری و در رأس آنها داستان سمک عیار، وجوه مشترك بسیاری را با سنن و آداب پهلوانی زمان ما نشان می‌دهند و مطمئناً پهلوانی اسلامی و عیاری هر دو منشائی واحد دارند. دلیری، پارسائی، مهرورزیدن، بر سر قول ایستادن، شکیبا بودن و به شب بیدار ماندن و مردمان را پاسبانی کردن از خصوصیات مشترك پهلوانی و عیاری است. حتی، چه بسیار، در کتاب سمک عیار پهلوان و عیار یکی دانسته شده‌اند. مثلاً یکبار دو دلاور در جائی پهلوان خوانده می‌شوند و در جای دیگر همان دو عیار شمرده می‌شوند (۲۴). در مورد دیگر، قایم عیار، در میدان نبرد، جنگ تن به تن و پهلوانی می‌کند (۲۵). در جای دیگر روز افزون، که زنی عیار است، به میدان می‌رود و پهلوانی می‌کند (۲۶) و بارها عیاران دیگر و از جمله سمک، در میدان پهلوانی می‌کنند و پهلوان خوانده می‌شوند (۲۷).

از نظر طبقاتی نیز عیاران و پهلوانان اسلامی غالباً متعلق به قشر متوسط پیشه‌ورند و اغلب با نام خود نام صنف خویش را نیز به همراه

دارند. جالب توجه است که این کیفیت تعلق به قشر متوسط پیشه‌ور شهری در میان صوفیان هم دیده می‌شود و اگر توجه کنیم که صوفیان، عیاران و پهلوانان همه از جوانمردان‌اند، شاید بتوان گفت که فتوت یا جوانمردی نهضتی بوده است متعلق به اصناف و پیشه‌وران شهری که در آن از اشراف یاروستائیان تنها گروهی انگشت شمار دیده می‌شود. از داستان سمک عیار برمی‌آید که عیاران و پهلوانان، یا بانام کلی‌شان، جوانمردان، نیروی پیشاهنگ بازاریان پیشه‌وران بوده‌اند و در میان توده مردم سخت نفوذ داشته‌اند. در داستان سمک عیار می‌آید: «ارمنشاه گفت ایشان (یعنی عیاران) چه قوم‌اند که چنین مردم از راه می‌برند و به طاعت خود می‌برند و اگر چیزی نهانی می‌سازیم میدانند و آشکار می‌کنند و اگر کسی از آن ایشان می‌گیریم و دربند و زندان بسیار می‌داریم می‌برند» (۲۸).

«سرهنگان با حاجب شاه و شحنة ولایت بیامدند و ریسمان در گردن آن دو جوان کردند و در بازار آوردند. صدهزار زن و مرد بازاری و لشکری خروش بر آوردند و زاری کردند که ایشان، دوبرادر، معروف و جوانمرد و سخت پاکیزه بودند و مردم ولایت ایشان را دوست داشتندی. در بازار چون ایشان را می‌آوردند، خروش از مردم شهر برآمد» (۲۹). قایم عیار، که پهلوان نیز خوانده می‌شود، به سمک عیار می‌گوید: «ای پهلوان، اندیشه مدار که زلزال بالشکر آن توانائی ندارند که بامن بر آشوبند.... مراقبم بدان خوانند که هر کاری که خواهم از پیش برم و در هر کار اختیارم. دیگر پنج هزار مرد شادی خورده دارم (۳۰)». «زلزال

[ملك] گفت... [قایم] شهریه ما بر آشوباند، مارا زیان دارد و ما با عام بر نیائیم» (۳۱).

به همین علت بزرگان و قدرتمندان شهر، این جوانمردان و پیشه‌وران عیار را «دزدان و ناداشتان» می‌خواندند (۳۲) و غاطوس ملك چون دلتنگ شد، «گفت با این کار چه سازیم از دست این قوم ناداشت اوباش» (۳۳). عیاران و پهلوانان هر شهر هر چند مستقل از عیاران و پهلوانان دیگر شهرها بودند ولی رابطه غیرمستقیم جوانمردی ایشان را به یکدیگر مربوط می‌کرد (۳۴). ولی گاه، در يك شهر، میان جوانمردان دودستگی بود و دشمن خونی یکدیگر می‌شدند (۳۵).

این دلاوران جوانمرد درزندگی خود به دنبال شاه‌داد گرمی گشتند تا به یاری اوجهان را از پلیدی آزاد سازند. همه داستان سمك عیار برای این استوار است که سمك در سپاه شاه دادگرو فرزند او همه عمر را می‌جنگد تا جهان را از شرفرمانروایان ستمگر آزاد کند و جالب توجه نفوذ این عیاران است در دستگاه شاه دادگر: «خورشید شاه گفت ای جوان، پیش-تر آیی که ما را از عیاران جدائی نیست. این شغال پیل زور پدر عیاران و جوانمردان است، من او را فرزندم» (۳۶).

*

بحث درباره خصوصیات جوانمردان، عیاران و پهلوانان پیشه‌ور خود بحثی است دیگر و بررسی اجتماعی کتاب سمك عیار به مقاله‌ای مستقل نیاز دارد. آنچه بر اساس این کهنترین اثر عیاری - پهلوانی می‌توان گفت این است که آئین جوانمردی، و در نتیجه عیاری - پهلوانی،

سنتی است اجتماعی و بسیار کهن.

شواهدی که در داستان سمک عیار وجود دارد ما را بر آن می‌دارد که باور کنیم اصل این اثر اسلامی نیست و به احتمال قوی، مربوط به دوره اشکانیان است؛ ۱- وجود نامهای غیر اسلامی در سراسر کتاب، ۲- ساخت کاملاً ملوک الطوائفی جامعه (۳۷)، ۳- نبودن مسجد، وجود شرابخواری همگانی و بی حساب در سراسر کتاب، ۴- آغاز ذکر شاهان ایران با نام کیومرث و بسر رسیدن ذکر شاهان با اسکندر (۳۸)، ۵- با تابوت دفن کردن مردگان (۳۹) یادرد خمه نهادن ایشان (۴۰)، ۶- ازدواج با محارم (۴۱)، ۷- سوگند خوردن به نور و نار و مهر (۴۲) و بسیاری شواهد دیگر که مناسب این گفتار نیست، دلایل روشنی بر قبل از اسلامی بودن مطالب کتاب است و از این میان، شواهد دوم و چهارم فقط مشخص کننده دوره اشکانی می‌تواند باشد.

اگر چنین فرضی، مانند فرضیات دیگر این مقاله، پذیرفتنی باشد، باید معتقد شد که قدمت سنت جوانمردی، یعنی پهلوانی - عیاری، به زمان اشکانیان می‌رسد.

*

اما اگر آئین عیاری - پهلوانی از سوئی به آئین جوانمردان دوران اشکانی مربوط باشد و از سوی دیگر با آئین مهرپیوند داشته باشد، باید معتقد شد که میان آئین مهر و جوانمردی پیوندی تاریخی و فکری وجود دارد. جالب توجه است که گسترش جهانی آئین مهر نیز به دوره اشکانیان می‌رسد و از ایران به روم می‌رود. بخصوص این که، بنا به روایات تاریخی،

دین مهر توسط دزدان دریائی آسیای صغیر به روم راه یافت (۴۳) و این مارا به یاد «دزدان و ناداشتان» می‌افکند.

بدین روی، بر پایه فرض‌های نگارنده، دوره اشکانی، دوره شکل گرفتن نیروئی عظیم در سرزمین ایران است که مبتنی بر عقاید عامه است و به گردستایش ایزدمهر، به عنوان مرکز قدرت در جهان خدایان می‌گردد. این نیروی عظیم نه تنها فکری و دینی است، بلکه به همراه خود روبناهای اجتماعی خاصی را نیز می‌آورد.

*

شاید اینک بجا باشد که برای شناخت دقیق مسأله، با تحول آئین مهر از مرحله هند و ایرانی تا دوره اشکانیان آشنا شویم.

مهر ایزدی است هند و ایرانی که نام او در هند معنای «دوست» دارد و در اوستا به معنای «پیمان» و در فارسی به معنای «دوستی» و خورشید است. این ایزد، به احتمال قوی، در نزد هند و ایرانیان اعصار بسیار کهن مظهر پیمان و دوستی میان افراد قبیله بایکدیگر و مظهر مقررات و روابط آئینی در کل قبیله بوده است؛ و می‌توان باور داشت که او ایزد برکت-بخشنده خورشیدی نیز بشمار می‌آمده است. او سپس در نزد هندوان ایزد متحد کننده پنج قبیله مردمان و ایزد قانون‌گذار و مظهر قانون شد و ایزدی به شمار آمد که کشتکاران را با چشمی که برهم نهاده نمی‌شد، مراقبت می‌کرد (۴۴).

این ایزد، در قدیم‌ترین نوشته ایرانی درباره او، در مهریشت، ایزدی سخت عظیم‌تر از آن است که در مرحله هند و ایرانی و در میان هندوان

ودائی بوده است. علاوه براین، این ایزد، در دوره متأخر شاهنشاهی هخامنشی نیز چنان مهم می‌شود که نامش به همراه نام هرمزد، خدای بزرگ و به اتفاق اناهیتا در واپسین کتیبه‌های هخامنشی ظاهر می‌شود. او، سپس، آنچنان مهم باقی می‌ماند و شاید مهم‌تر می‌شود که در دوره اشکانی ستایش او به صورت آئین مهرپرستی به اروپا می‌رود و خود در مرکز ستایش همه طبقات امپراتوری روم قرار می‌گیرد و دهقانان، سپاهیان، پیشه‌وران و حتی شهریاران پیرو او می‌گردند (۴۵) و در همان دوره، در ایران، چند شاهنشاه اشکانی و شاهان خاندانی ایرانی نژاد که در آسیای صغیر فرمان می‌راندند نام مهرداد داشتند (۴۶) و از آن پس، در دوره ساسانی نیز در میان همه طبقات اجتماعی ایران مهر مورد ستایشی عظیم بوده است (۴۷).

بدین روی باید اطمینان داشت که شخصیت مهر در ایران تحول قطعی یافته است و از آن خدای هند و ایرانی باپهنه محدود فعالیتش، در ایران ایزدی بس نیرومند که کیفیات خدایان دیگر را در خود جذب کرده، پدید آمده است.

مسیر این تحول و زمان آن روشن نیست، ولی نشانه‌هایی وجود دارد که مارا به داوری می‌کشانند. زردشت در گاهان، به همراه کنار- گذاشتن همه ایزدان ایرانی کهن، مهر را هم کنار می‌گذارد. در همین حال، باید توجه کنیم که نام این ایزد در سنگ نبشته‌های متقدم هخامنشی نیز نیامده است، هر چند در این سنگ نبشته‌ها ذکر کلی ایزدان فراموش نشده است و ما اطلاع داریم که ایزد مهر در همین دوره معابدی در فارس

داشته است (۴۸).

چنانچه از سنت زردشتی برمی آید، زردشت دین خود را به شاه گشتاسب عرضه داشت، بنابراین می‌بایست اصول عقاید دینی او دور از اعتقادات شاه و مغایر با آن نباشد. سنگ‌نبشته‌ها نیز متنهایی شاهانه‌اند و اعتقادات دینی مندرج در آنها نیز گویای اعتقاداتی شاهانه است. با وجود آن که می‌دانیم پرستش مهر در عصر گاهانی و در دوره متقدم هخامنشی که همزمان‌اند، در ایران وجود داشته است، چرا در گاهان و در کتیبه‌های متقدم هخامنشی نام مهر ذکر نشده است، بطوری که در یکی اصولاً اعتقادی به وجود ایزدان دیده نمی‌شود و در دیگری به اشاره‌ای به ایشان، بدون ذکر نام، اکتفا شده است؟ آیا این بدان معنا نیست که در نیمه نخست و آغاز نیمه دوم هزاره اول پیش از مسیح، در میان خاندانهای سلطنتی و احتمالاً روحانی ایرانی هر مزد نه تنها خدای بزرگ، بلکه محور قدرت و مرکز ستایش بوده است و ایزدان در نزد این دو طبقه اشرافی، با همه اهمیت نسبی، دارای چنان وضعی بوده‌اند که زردشت توانست ایشان را نادیده بگیرد و شاهان متقدم هخامنشی در سنگ‌نبشته‌های خود نیازی به ذکر اهمیت و قدرت آنان ندیدند؟

این اهمیت اندک مهر در میان خاندانهای سلطنتی و احیاناً روحانی ایرانی با اساطیر و دائی هند نیز هماهنگ است. زیرا در ادبیات و دائی نیز «ورونه» و «ایندره» دو خدای بسیار با اهمیت‌اند و مهر در برابر ایشان درخششی ندارد. در واقع، خاندانهای سلطنتی که وظائف بسیار روحانی و ارتباطهای عمیقی با روحانیت داشتند، و طبقه روحانیان به هر مزد به

عنوان خدای بزرگ و الگوی رفتار نگاه می‌کردند و ارتشتاران ایرانی در آن اعصار، به احتمال قوی، به هر مزد به عنوان خدای بزرگ و به ایزد بهرام که همان ایندرو باستانی باشد، به عنوان نمونه کهن دلاوری می‌نگریستند و بخشی از رفتار شاهنشاهان نیز به عنوان بزرگ ارتشتار بر اساس الگوی بهرام بود، چنانچه اساطیر پهلوانی اوستائی و شاهنامه‌ای نیز مؤید الگوی ایندرو - بهرام است.

اما اهمیت روزافزون یافتن ایزد مهر در تفکر ایرانی منجر به پدید آمدن مهریشت و ظاهر شدن نام او در کتیبه‌های متأخر هخامنشی شد و اهمیت یافتن بیش از پیش او در دوره اشکانی و ساسانی مؤید این مطلب است که او، هر چند نه در میان خاندانهای سلطنتی و روحانی نیمه اول و آغاز نیمه دوم هزاره اول پیش از مسیح، در میان آزادان کشاورز و مردم شهری متوسط الحال یا تنگدست ایرانی از اهمیت بسزائی برخوردار بوده است و این، ریشه در همان برکت بخشندگی کهن این ایزد هندو-ایرانی دارد. در غیر این صورت باید وضع او در حدود بقیه ایزدان باقی می‌ماند و دارای اهمیتی چنین برتر از همه نمی‌شد.

اگر وظائف روحانی و شهریاری را که در مهریشت به او نسبت داده شده است از این یشت برداریم (۴۹)، مهر ایزدی است به طور عمده مربوط به امر برکت بخشیدن و در واقع ایزدی است حامی جهان نباتی- حیوانی، ایزدی حامی کشاورزان. مهمترین لقبی که برای مهر در همه جای مهریشت می‌آید «دارای چراگاههای فراخ» است، او اسبهای تیزرو می‌بخشد (بند ۳)، او به سرزمین‌های ایرانی خانومان پرآرامش

و خوش می‌بخشد (بند ۴)، او نگران سرزمین‌هایی است که دارای ستوران و پناهگاه ستورانند (بند ۱۵). او مردمی را که دروغ نگویند از نیازمندی می‌رهاند (بند ۲۳ و ۲۲). او خانه‌ها را حفظ می‌کند و گله می‌بخشد (بند ۲۸)، خانه زنان برازنده می‌بخشد (بند ۳). او آبها را افزونی می‌بخشد، باران می‌باراند و گیاهان را می‌رویاند (بند ۶۱). او گله‌ورمه می‌بخشد، فرزند می‌بخشد، زندگی، سعادت و نعمت می‌بخشد (بند ۶۵). گاوها او را بیاری می‌خوانند (بند ۸۶ و ۸۵). او به اسب‌ها نیرو و به تن‌ها سلامت می‌دهد (بند ۹۴).

اما ایزد مهر صفات روحانی و جنگاوری و شهریاری نیز دارد و اگر به مهریشت و به قدرت مهر در دوره اشکانی - ساسانی و به آئین مهر - پرستی توجه کنیم، می‌بینیم که بجای هر مزد، این مهر است که در مرکز قدرت قرار گرفته است. این البته، بدان معنا نیست که او در رأس جهان خدایان است، این دقیقاً بدان معناست که او در مرکز قدرت قرار گرفته است. هر مزد همچنان آفریدگار بزرگ و خدای خدایان باقی می‌ماند ولی قدرت عمل در جهان مادی به مهر تفویض می‌گردد و او محور قدرت می‌شود.

مهر که به سهولت از گاهان زردشت حذف شده است، در مهریشت در ستایش و نیایش برابر هر مزد قرار می‌گیرد (بند ۱). او یار و یاور، گشاینده کارها، چاره ساز، پیروزی بخشنده و در همه جا پیروز می‌شود (بند ۵). مهری که از او در دین پذیرفته شده توسط گشتاسب شاه یادی نشده است، در مهریشت مورد استغاثه کشورهای جنگجو قرار می‌گیرد (بند ۸). او

شهریاری می‌بخشد (بند ۶۵ و ۱۰۹) و بهرام، این مظهر و نمونه کهن جنگاوری، در پیش گردونه اوبه صورت گرازی می‌دود (بند ۷۰). او، علاوه بر اینها، پیکرش کلام مقدس است (بند ۲۵) و از کلام راستین آگاه است (بند ۷). سخن کوتاه، او در مهریشت حامی تمام آفریدگان و پاسبان ایشان است (بند ۵۴)، او پاسبان خلقت هر مزد است (بند ۱۰۳). در کتیبه‌های دوران اخیر هخامنشیان نیز نام مهر - برخلاف دوران مقدم آن - وارد می‌شود و هفت بار می‌آید (۵۰). این امر از دوران اردشیر دوم (۳۵۹ تا ۴۰۴ پ.م.) آغاز می‌شود. او می‌گوید: «من به‌خواست هر مزد، ناهید و مهر این ایوان را ساختم. باشد که هر مزد، ناهید و مهر مرا از همه بدی بپایند». اردشیر سوم پسر او (۳۳۸ تا ۳۵۹ پ.م.) می‌گوید: «هر مزد و بخت مهر مرا و این سرزمین را و آنچه را که من ساختم بپایند». جالب توجه همراهی مهر با الهه ناهید است. اگر توجه کنیم که ناهید نیز بنابه آبان یشت، وظائف نعمت و برکت بخشیدن را به همراه پیروزی بخشیدن در نبرد به شهریاران برعهده دارد، خصوصیات شبیه مهر و ایزدان نباتی - حیوانی پیدا می‌کند. این همراهی ایزد مهر با الهه ناهید گمان ما را دائر بر این که مهر پیش از مهریشت ایزد برکت و ایزد نباتی - حیوانی بوده است بیشتر تأیید می‌کند.

اما چگونه این ایزد طبقات غیر اشرافی توانست به‌محور قدرت و به مرکز نیایش و ستایش همه طبقات تبدیل شود؟ به گمان نگارنده - که هنوز نیازمند بررسی و استدلالی بیش از اینهاست - توسعه شاهنشاهی هخامنشی به‌صورت حکومتی جهانی، نیازمند قشروسیعی از مدیران و

حاکمان در سطوح مختلف بود و این نیاز گسترده را نمی‌شد به‌یاری اشرافیت محدود قدیم پارس و ماد بر آورد. این امر سبب ورود عناصر کارداران و وفادار از قشر آزادان متوسط الحال به درون اشرافیت شاهنشاهی شد. این آزادان شهری و روستائی با ورود خود به اشرافیت اعتقادات و آئین‌های خود را نیز به اعتقادات و آئین‌های اشرافی ایرانی وارد کردند. همچنین نبردهای بی‌انتهای هخامنشیان نیازهای روز افزونی به سربازان و جنگاورانی داشت که طبقه اشرافی پارس و سرزمینهای متحده قادر به تأمین آن نبودند و این نیروی جنگی تنها می‌توانست از میان طبقات غیر اشرافی تأمین شود. این جنگاوران تازه خدای برکت بخشنده خود مهر را به میان طبقه جنگاوران آوردند و بنا به نیازهای جنگی تازه خود، اورامظهر جنگاوری نیز کردند.

همچنین، رفاه روز افزون و توسعه دربار هخامنشی سبب شد تا گروه بزرگی از خواجگان پر قدرت که اصل و نسبی اشرافی نداشتند، به جامعه درباری وارد شوند و به پرورش شاهزادگان مشغول گردند (۵۱). این رفاه همچنین، سبب پدید آمدن شبستانهای عظیم شد که در آنها صدها زن می‌زیستند که تنها بخاطر زیبایی‌شان و نه نسب اشرافیشان به همسری شاهان هخامنشی در می‌آمدند و در امور کشور دخالت می‌کردند (۵۲).

مجموع این چهار عامل، یعنی توسعه اشرافیت، توسعه نیروی جنگی، ورود وسیع خواجگان به دربار و ورود زنان بی‌نسب به شبستانهای سلطنتی سبب ورود عقاید عوام به مجموعه عقاید خواص شد و ایزدمهر

که در میان طبقات پائین و متوسط درمرکز قدرت قرار داشت، اینک ایزدی درمرکز قدرت از نظر اشراف روحانی و ارتشتار و خاندان سلطنت نیز گشت. اگر توجه کنیم که دین زردشتی نیز از دوران شاهنشاهی اردشیر دراز دست در شاهنشاهی ایران رسمیت یافت و بسیاری از متون اوستائی جدید متعلق به این دوره و پس از آن است، شخصیت تازه مهر در مهریشت و اوستای جدید نیز قابل توجه می‌شود.

از این پس، در تاریخ ایران پیش از اسلام، مهر همچنان این قدرت و نفوذ را حفظ کرد و حتی بر تفکر و آداب ایران دوران اسلامی نیز تأثیر شگرف نهاد. او، علاوه بر برکت بخشندگی، مظهر کلام و تقدس ایزدی، مظهر مهر و دوستی، مظهر دلاوری و مردانگی گشت و الگوهای رفتاری دینی، عرفانی، شهریاری و پهلوانی از او ملهم شد.

در ترکیب قدرت مهر باید بدین نکته توجه داشت که آئین‌های آسیای غربی که در سرزمین ایران و آسیای میانه از عصری کهن اثر گذاشته بود، سخت مؤثر بوده است. در واقع شخصیت نو آراسته مهر رامی‌توان با شمش Shamash خدای خورشید و اتیس Attis خدای گیاهی و بخصوص بامردوخ Marduk خدای بزرگ بابل مقایسه کرد. همان گونه که مردوخ در سلسله مراتب خدایان بابل کهنترین نبود، ولی به علت آن که درمرکز قدرت جهان خدایان قرار گرفت، محبوب‌ترین و نیرومندترین خدای بابلیان شد و وظائف روحانیت، سلطنت، دلاوری و برکت بخشیدن را در خود گرد آورد، مهر نیز خدای بزرگ ایرانی نبود، ولی به سبب قرار گرفتن در مرکز قدرت، محبوب‌ترین و نیرومندترین ایزد ایرانی شد و

وظائف روحانیت، سلطنت، دلاوری و برکت بخشیدن را به عهده گرفت.

*

بدین گونه، می‌توان از همه بحث‌های گذشته نتیجه گرفت:

۱- به احتمال قوی در نزد خاندانهای اشرافی ایران، از زمانی پیش از زردشت، هر مزد خدای بزرگ و در رأس همه قدرت‌ها بوده است و دین کتیبه‌های متقدم و دین گاهان، که موارد اختلاف متعددی بایکدیگر دارند و معرف دینی واحد نیستند (۵۳)، هر دو معرف این ایمان اشرافیت ایرانی به خدای بزرگ و نیرومندند و رفتار شاهان که در رأس قوای مملکتی قرار داشته‌اند، بر اساس الگوهای رفتاری هر مزد و بهرام بوده است.

۲- توده مردم: روستائیان، دهقانان آزاد و پیشه‌وران، که باطنی روستائی داشتند، هر چند هر مزد را به عنوان خدای بزرگ ستایش می‌کردند، ولی ایزد باروری و برکت در زندگی ایشان مظهر و مرکز قدرت بود. این ایزد همان ایزد مهر است.

۳- در دوره دوم فرمانروائی هخامنشیان، بنابه عللی که یاد شد وزیر تأثیر مردوخ بابلی، پرستش فوق‌العاده مهر در طبقات اشرافی ایرانی راه یافت و بزودی در دوره اشکانیان، این ایزد به خدائی در مرکز قدرت تبدیل شد و آئین او قدرت عظیمی یافت که از ایران فراتر رفت و دینی جهانی شد. این دین موعظه برابری و برادری می‌کرد و قشرهای میان حال و تهیدست را به خود می‌خواند.

۴- در ایران پرستش مهر نه تنها به درون همه طبقات راه یافت،

بلکه باعث پدید آمدن الگوهای رفتاری و آئین‌های جدید شد. از جمله ،
الگوی پهلوانی - مهری است که وجوه افتراق بسیاری با الگوی پهلوانی
کهن که به شباهت ایندوره پدید آمده بود، دارد.

۵- این پهلوانان جدید که اعضاء سازمانهای جوانمردی بودند،
متکی به طبقات میانه حال شهری، پیشه‌وران و بازرگانان بودند و گاه
بصورت نیروی مسلحی در می آمدند که در مسائل اجتماعی دخالت
می کردند و منافع طبقه خود یعنی عامه مردم شهری را تأمین می کردند.
اینان در شهرهای مستقل فتودالی در پی قدرتی که بدست می آوردند ،
گاه مسئول امنیت شهر نیز می شدند و قدرتشان از طرف حکومت، بدین
ترتیب، به رسمیت شناخته می شد. داستان سمک عیار - در صورت
درستی نظر نگارنده در مورد قدمت آن - معرف زندگی اجتماعی ایران
و نقش عظیم پیشه‌وران و جوانمردان در دوران اشکانی است.

۶- بادر نظر گرفتن مطالعه تطبیقی آئین مهر و زورخانه و ارتباط
زورخانه با جوانمردی، می توان گمان برد که زورخانه‌ها باید در ایران قدمتی
بسیار داشته باشند و اصل آنها اقلاً به دوره اشکانیان برسد؛ زیرا در این
دوره است که آئین مهر گسترشی جهانی می یابد، به اروپا می رود و معابد
مهری که از بسیاری جهات مانند زورخانه‌های ما است، در آنجا برپا
می شود و آئین عیاری در ایران پامی گیرد.

۷- در این آئین پرورش تن برای رسیدن به حقیقت و سلامت روح
مهمترین شرط بوده است، ولی این پرورش و ورزش تن با آدابی چنان
روحانی در آمیخته بوده است که در واقع پرورش روان را از تن جدائی

ناپذیرمی کرده است.

۸- در دوره اسلامی، به علت فراموش کردن دین کهن و بخاطر دوام آئین، اسطوره‌های تازه‌ای درباره منشأ این آئین پدید آمد و آن را با اسلام پیوند دادند. ولی این پیوند خالی از ریشه‌های تاریخی نیست. ظاهراً برمی آید که در آسیای غربی از زمانی بسیار کهن، آدابی نظیر جوانمردی وجود داشته است و حتی، چنانچه یاد شد، چهره تازه ایزد مهر در تطبیق با مردوخ بابلی پدید آمد. البته اثبات این امر در این مرحله هنوز مشکل است، ولی آنچه محقق است این است که حتی پیش از اسلام، دردوران جاهلیت، آئین فتوت در عربستان وجود داشته است و حضرت علی ظاهراً نخستین مسلمانی است که بدین لقب مفتخر آمده است. (۵۴)

از کتاب سمک عیار برمی آید که از حلب تاهندوستان، در همه شهرها جوانمردان سازمان داشته‌اند و از وجود یکدیگر باخبر بوده‌اند و اگر عیار-پهلوانی بزرگ در هر عصر پدید می آمد، همه عیاران این سرزمین‌ها او را می شناخته‌اند و گاه به شادی او شراب می خورده‌اند و به او سر می سپرده‌اند. از نوشته‌های اسلامی برمی آید که این سنت را قدیم می دانسته‌اند؛ از جمله فتوت نامه سلطانی مبداء فتوت و مظهر آن را ابراهیم خلیل و قطب فتوت را مرتضی علی می داند (۵۵).

هم چنین آمده است که در زمان شیث نبی میان طریقت و فتوت هیچ جدائی نبود (۵۶). البته تکیه بر این قول‌ها درست نیست، اما بهر حال، این اقوال مؤید کهنگی و قدمت این آئین است و هم چنین مؤید این نکته

که روزی این آئین همان طریقت عام بوده و این مارا به همانجامی رساند
که گفتیم ریشه آئین پهلوانی - عیاری به دوران کهن اشکانی می‌رسد.
این آئین‌ها مسلماً در آن زمان بخشی از دین و اعتقاد مردم بوده است .

*

بی‌تردید این گفتار نارسائی‌های بسیار دارد، چون بقدری رشته‌ها
از هم گسسته و مدارك اندك است که جز بایك رشته فرض و گمان نمی‌توان
پاره‌ها را به هم دوخت. خدا کند این مرقع اندیشه‌ای را گرم کند.

مهرداد بهار

۱- M. J. Vermaseren, *Mithras, the Secret God*,
London 1963 (pp.37-43).

از آن در مقاله به Vermaseren یاد خواهد شد.

۲- حسین پرتویضائی کاشانی، تاریخ ورزش باستانی ایران،
زورخانه، تهران ۱۳۳۷، ص ۱۶. از آن به «تاریخ ورزش» یاد خواهد
شد.

۳- Gohn R. Hinnells, *The Iranian Background of*
Mithraic Iconography. *Acta Iranica*, premiere serie,
Commemoration Cyrus, pp. 242-250.

۴- مهرداد بهار، اساطیر ایران، بنیاد فرهنگ ایران، تهران ۱۳۵۲،
بخشهای دوم و سوم مربوط به کشتن گاو یکتا آفریده.

۵- F. Cumont, *The Mysteries of Mithra*,
New York 1956, p. 132.

از آن به Cumont یاد خواهد شد.

۶- تاریخ ورزش، ص ۳۲.

۷- Cumont, p.132.

۸- Cumont, p.166.

۹- Vermaseren, p.5-8.

۱۰- تاریخ ورزش، ص ۸۳.

۱۱- Vermaseren, p.95-8.

در بسیاری آثار بازمانده مهری در بیرون شهر روم ایزد خورشید

را می‌توان دید که در برابر مهر زانوزده است. در نقش‌هائی که در بالکان یافته شده است، خورشید در برابر مهر زانوزده است و مهر در دست دیگر خود چیزی شبیه کلاه را آماده گرفته است تا به خورشید دهد. در بوخارست نقشی مانده است که بنا بر آن مهر کلاهی فریجی بر سر خورشید می‌نهد.

Vermaseren, p.30.

-۱۲

۱۳- احتمالاً آموختن نبرد در آئین مهر و در آئین پهلوانی ایران باید به اعصاری بسیار کهن و به جرگه مردان در قبایل بدوی بازگردد. در این جرگه‌ها که خاص مردان بوده، به جوانان بالغ یک رشته مراسم گوناگون می‌آموختند که از آن جمله آئین نبرد بود. بسیاری از رقص‌های سنتی مردانه در ایران و سرزمینهای دیگر نیز معرف نوعی نبرد است که خود بازمانده همان آداب کهن جرگه‌های مردانه است.

۱۴- تاریخ ورزش، ص ۳۳.

Vermaseren, pp.162-5.

-۱۵

۱۶- تاریخ ورزش، ص ۳۴.

۱۷- تاریخ ورزش، ص ۳۴.

۱۸- تاریخ ورزش، ص ۱-۳۰.

۱۹- مولانا حسین واعظ کاشف سبزواری، فتوت نامه سلطانی، به اهتمام محمدجعفر محجوب، ۱۳۵۰ تهران، ص ۷-۳۰۶. از آن به «فتوت» یاد خواهد شد.

۲۰- M. Eliade, Cosmos and History, New York
1954, p.5 .

۲۱- ابوعلی محمد بن بلعمی، تاریخ بلعمی، تصحیح محمد تقی بهار، ۱۳۵۳ تهران، ص ۱۲۷.

۲۲- فرامرز بن خداداد بن عبدالله الکاتب الارجانی، سمک عیار، بامقدمه و تصحیح پرویز ناتل خانلری، پنج مجلد، از ۵۳ تا ۱۳۴۷ تهران. از آن به «سمک» یاد خواهد شد.

۲۳- در مورد رستم نوعی تداخل دو سنت قدیم و جدید پهلوانی دیده می شود. وقایع زندگی او: زادن، رشد کردن، نبرد بادیوسپید و جز آن الگوی کهن ایندیه را یاد می آورد. جوانمردی، دفاع از مردم و بسیاری از خصوصیات اخلاقی او، الگوی مهر را نشان می دهد. این تداخل در مورد رستم شگفت آور نیست. دوره تألیف داستانهای رستم اواسط دوران اشکانی است و این زمانی است که الگوی کهن حیات دارد، والگوی جدید مهری نیز در حال رشد و گسترش است و بی گمان این هر دو بر ساخت شخصیت و رفتار رستم مؤثر افتاده اند. باتشکر از یاد- آوریها و استدلالهای همکار گرامیم بانو کتایون مزداپور که راهنمای من به این نکته بودند.

۲۴- سمک، ج ۰ دوم، ص ۴- ۲۴۳.

۲۵- همان، ج ۰ دوم، ص ۲۰۵.

۲۶- همان، ج ۰ اول، ص ۵۲۸.

۲۷- همان، ج ۰ دوم، ص ۱۸۸.

- ۲۸- همان، ج. ۰ دوم، ص ۴۸.
- ۲۹- همان، ج. ۰ اول، ص ۲۵۲.
- ۳۰- همان، ج. ۰ دوم، ص ۱۸۸.
- ۳۱- همان، ج. ۰ دوم، ص ۱۸۶.
- ۳۲- همان، ج. ۰ اول، ص ۵۲۲.
- ۳۳- همان، ج. ۰ اول، ص ۵۳۹.
- ۳۴- همان، ج. ۰ دوم، ص ۱۸۴ و ۳۶۸.
- ۳۵- همان، ج. ۰ دوم، ص ۲۰۸ و ۲۲۳.
- ۳۶- همان، ج. ۰ دوم، ص ۶۰۱.
- ۳۷- همان، ج. ۰ اول، ص ۳۸ و ۳۰ و ۶۳ و ۵۱۹ و ۵۹ و ۲۵۹ و ۱۴۷ و ۱۴۲ و ۱۱۶ و ۱۱۷.
- ۳۸- همان، ج. ۰ اول، ص ۴۲۷، ج. ۰ دوم، ص ۵۰۳ و ۲۳۲.
- ۳۹- همان، ج. ۰ دوم، ص ۱۵۵.
- ۴۰- همان، ج. ۰ چهارم، ص ۸۶.
- ۴۱- همان، ج. ۰ دوم، ص ۵۰۷.
- ۴۲- همان، ج. ۰ دوم، ص ۶۱۱، ۵۹۲، ۵۷۹، ج. ۰ چهارم، ص ۳۴۳، ۲۸۴، ۲۹۵.
- ۴۳- Vermaseren, p. 27.
- ۴۴- A.A. Mac Donell, The Vedic Mythology, pp. 29-30.
- ۴۵- Vermaseren, pp. 30-4. Cumont, pp. 33-103.
- ۴۶- کشورپنت Pontus در شمال آسیای صغیر، پادشاهان

این کشور مهرداد نامیده می‌شدند. قرن چهارم تا اول پیش از مسیح .
 ۴۷- آرتور کریستن سن، ایران در زمان ساسانیان، ترجمه رشید
 یاسمی، ۱۳۴۵ تهران، ص ۶-۱۶۴.

R.T. Hallock, Persepolis Fortification ۴۸-

Tablets OIP 92, University of Chicago Press, 1969,
 PF 338, 1.6.

۴۹- بخش بزرگی از وظائف روحانی و همه وظائف شهریاری مهر
 در مهریشت باید تازه باشد، زیرا در ادبیات ودائی، گاهانی و کتیبه‌ای متقدم
 هخامنشی نشانی از آنها نیست.

۵۰- کتیبه‌های اردشیر دوم در حاجی آباد، اردشیر دوم در شوش
 (شماره D)، اردشیر دوم در همدان، اردشیر دوم در شوش (شماره A)،
 اردشیر سوم در تخت جمشید.

R. G. Kent, Old Persian, U.S.A. 1953. نك.

۵۱- از عصر خشیارشا دخالت خواجهگان شبستان آشکار می‌شود و
 خشیارشا در توطئه‌ای که اسپه میتره خواجه سرادر آن سهیم بود، به قتل
 رسید (p. 289).

ما از خواجه سرای دیگری با نام یونانی شده Artoxares که اصلی
 ایرانی دارد، خبر داریم که تصمیم داشت به سلطنت برسد (p. 364)؛
 اخوس شاهنشاه را نیز به دستور خواجه سرایش کشتند که او هم
 نام ایرانی دارد (p. 489). همین خواجه سرا شاه جدید را نیز می‌کشد
 (p. 490). نك.

A.T. Olmsted, History of the Persian Empire,
U.S.A. 1963.

۵۲- اردشیر دوم سیصد و شصت همسر صیغه داشت (همان، p.424).

۵۳- موارد اختلاف گاهان و کتیبه‌های متقدم را می‌توان چنین

برشمرد:

الف - دین گاهانی به نوعی تثلیث عقیده دارد که در رأس آن هرمزد و در دو پایه آن سپند مینو و اهریمن قرار گرفته‌اند؛ در حالی که در دین کتیبه‌ها ثنویتی هست که در رأس یکی هرمزد و در رأس دیگری دروغ است و از اهریمن و سپند مینو سخنی نیست.

ب- در گاهان از ایزدان یا بغان سخنی نیست، در کتیبه‌ها بغان مورد ستایش‌اند.

پ- در گاهان از امشاسپندان سخن می‌رود، در کتیبه‌ها خبری از ایشان نیست.

نیز این نکته قابل اثبات است که دین کتیبه‌ها حتی ملهم از دین اوستای جدید هم نیست. بهترین توجیه درباره دینهای اوستائی و کتیبه‌ای این است که دین گاهانی، اوستای جدید و دین کتیبه‌های هخامنشی، هر سه ملهم از دینی ایرانی و کهن تر هستند که خود به گفتاری مستقل نیازمند است.

۵۴- فتوت. ص هشت و نه.

۵۵- همان، ص ۶.

۵۶- همان، ص ۶.

زورخانه‌های کنونی تهران

هدف و روش بررسی

هدف: شناخت فرهنگی و اجتماعی زورخانه‌های تهران و آگاهی
از مسائل و مشکلات آنها.

روش: این بررسی در نیمه دوم سال ۱۳۵۲ با استفاده از روش
روش مشاهده‌ای (مستقیم، غیرمستقیم) به طریق (Intensive) ژرفانگر
انجام شده است.

الف- مشاهده غیرمستقیم (بررسی اسنادی):

اسناد موجود و آثار مکتوب درباره موضوع تحقیق تاجایی که
مقدور بوده مورد مطالعه قرار گرفته و در بدست آوردن شناخت مقدماتی
زمینه تحقیق، پژوهشگران را یاری داده است.

ب - مشاهده مستقیم:

در مشاهده مستقیم هریک از ۴۱ زورخانه دایر در تهران يك يك
مورد بررسی قرار گرفته است بدین معنی که علاوه بر مشاهدات عینی و
مشارکتی سعی بر این بوده است که بابه کار گرفتن روش مصاحبه، از

پرسشنامه‌های مناسب، به‌عنوان ابزار این مطالعه استفاده شود.

پرسشنامه‌ها پس از طی دو مرحله بکار گرفته شده‌اند:

۱- آزمایش پرسشنامه: در این مرحله ابتدا سؤالات مورد نظر طرح شد و از چند زورخانه بطور نمونه پرسش‌ها انجام گرفت و سؤالات در ارتباط با مسائل پاسخگویان و با توجه به همخوانی و اعتبار آنها نسبت به موضوع بررسی مورد تجدید نظر قرار گرفت و طرح پرسش‌های نهائی ریخته شد.

۲- پرسشنامه نهائی: در این مرحله پرسش‌های آزمایش شده تنظیم و پرسشنامه‌های مورد استفاده بر اساس آنها تهیه و تکثیر شد. هر پرسشنامه حدود ۱۲۴ پرسش مختلف داشت و پرسشگران مرکز مطالعات و هماهنگی فرهنگی علاوه بر تکمیل کردن پرسشنامه‌ها از طریق مصاحبه مستقیم با اشخاص مطلع مطالبی تازه به دست آوردند که در پرسشنامه‌ها پیش‌بینی نشده بود و همه آنها را بر اطلاعات پرسشنامه افزودند.

از ۴۱ پرسشنامه زورخانه‌های تهران ۳۰ پرسشنامه مربوط به زورخانه‌های عمومی (زورخانه‌هایی که با سازمان‌های دولتی و غیردولتی ارتباطی ندارند و بطور شخصی اداره می‌شوند) و ۱۱ پرسشنامه مربوط به زورخانه‌های ویژه (زورخانه‌هایی که به سازمان، اداره و یا شرکتی وابسته‌اند و برای استفاده کارکنان اداره، سازمان و یا شرکت خاصی بوجود آمده‌اند) می‌باشد.

همچنین کارشناسان مرکز مطالعات و هماهنگی فرهنگی با استادان

دانشگاه، پیش‌کسوتان، پهلوانان، مربیان، زورخانه‌داران، مرشدان، و سرمداران و افرادی که دست‌اندرکار ورزش، بخصوص زورخانه‌ای بوده یا هستند نشست‌های مختلفی داشته‌اند، و مشکلات و نظریات و آگاهی‌های آنان را در مورد ورزش زورخانه‌ای و زورخانه جویا شده‌اند.

نتیجه تحقیقات انجام شده پس از تجزیه و تحلیل و نتیجه‌گیری به صورت گزارش حاضر تدوین گردیده است.

سال تأسیس :

تاریخ پیدایش زورخانه‌های کنونی تهران را از سال ۱۳۰۰ خورشیدی به این سو باید جستجو کرد. قدیمترین زورخانه‌های کنونی، چهار زورخانه عمومی به نامهای: شاهدوست، پولاد، گردان و پوریا هستند که در همان سال ۱۳۰۰ به وجود آمده‌اند.

در برابر، جدیدترین زورخانه‌های تهران به سال ۱۳۵۰ تأسیس شده‌اند که عبارت از يك زورخانه عمومی به نام زورخانه هنر، و يك زورخانه ویژه، وابسته به کارخانه خاور به نام باشگاه ورزشی خاور است.

الف - سال تأسیس زورخانه‌های وابسته :

زورخانه‌های ویژه از سال ۱۳۲۱ با تأسیس زورخانه بانك ملی که توسط بانك ملی ایران دائر گردید، شروع به فعالیت کرده و در طی مدت ۱۸ سال یعنی تا سال ۱۳۳۹ فقط ۴ زورخانه به زورخانه‌های ویژه اضافه شد، تأسیس این نوع زورخانه در فاصله سالهای ۱۳۴۰-

۱۳۴۹ نقطه اوج خود را گذراند، بطوری که در این دهسال ۵ زورخانه به جمع ۵ زورخانه ویژه قبلی اضافه شد، ولی بعد از آن احداث زورخانه توسط سازمانهای دولتی و خصوصی انجام نگرفت تا سال ۱۳۵۰ همان چنانکه گفتیم زورخانه‌ای توسط کارخانه خاور به نام باشگاه ورزشی خاور گشایش یافت.

ب- سال تأسیس زورخانه‌های عمومی:

چنانکه اشاره شد قدمت زورخانه‌های عمومی تهران که اکنون تیزدایر هستند از سال ۱۳۰۰ دورتر نمی‌رود، در همین سال چهار زورخانه در تهران بنیاد نهاده شده و تا سال ۱۳۵۰ شماره آن به ۳۰ رسیده است. ۲۰ درصد زورخانه‌های عمومی در فاصله سالهای ۱۳۰۰-۱۳۰۹ دایر گردیده و ۱۳/۳ درصد در سالهای ۱۳۱۰-۱۳۱۹ و ۷/۶ درصد یعنی دو زورخانه در سالهای ۱۳۲۰-۱۳۲۹ و سالهای ۱۳۳۰-۱۳۳۹ دوران شکوفایی تأسیس زورخانه‌های عمومی در تهران بوده است که در این فاصله زمانی ۱۱ زورخانه تأسیس یافته است. بعد از این تاریخ زورخانه در تهران دوران رکود خود را می‌گذراند بطوری که در سالهای ۱۳۴۰-۱۳۴۹، ۶ زورخانه و سال ۱۳۵۰ هم فقط یک زورخانه ایجاد شده و پس از آن هم برای تأسیس زورخانه عمومی هیچ‌گونه اقدامی در تهران صورت نگرفته است. اگر سالهای تأسیس زورخانه‌های عمومی را دسته بندی کنیم بدین ترتیب خواهد شد:

توزیع زورخانه‌های عمومی تهران بر حسب سال تأسیس

سال تأسیس	تعداد زورخانه	درصد
از سال ۱۳۰۰ تا ۱۳۰۹	۶	۲۰/-
از سال ۱۳۱۰ تا ۱۳۱۹	۴	۱۳/۳
از سال ۱۳۲۰ تا ۱۳۲۹	۲	۶/۷
از سال ۱۳۳۰ تا ۱۳۳۹	۱۱	۳۶/۷
از سال ۱۳۴۰ تا ۱۳۴۹	۶	۲۰/-
و سال ۱۳۵۰	۱	۳/۳
جمع	۳۰	۱۰۰/-

در جدول فوق مشاهده می‌گردد که تأسیس زورخانه‌ها در سالهای ۱۳۳۰-۱۳۳۹ بیشتر بوده، ولی بعد از آن به کاستی گراییده است بطوری که در سال ۱۳۵۰ فقط یک زورخانه در تهران دایر گردیده است. در جدول شماره ۳ پراکندگی سالهای تأسیس زورخانه‌ها آورده شده است.

سیمای خارجی و داخلی زورخانه‌ها

۱- سطح کل

سطح کل زورخانه‌های ویژه بیشترین ۱۰۰-۱۹۹ مترمربع قرار گرفته است (۴ زورخانه) و بعد از آن سطح کل بنای ۳ زورخانه بین ۲۰۰-۲۹۹ مترمربع و ۲ زورخانه میان ۳۰۰-۳۹۹ مترمربع و ۲ زورخانه بین ۴۰۰-۶۰۰ مترمربع بوده است. سطح کل ۴۰ درصد از زورخانه‌های عمومی ۳۰۰ تا ۳۹۹ مترمربع بود و ۳۰ درصد زورخانه آنها نیز بین ۲۰۰-۲۹۹ مترمربع و ۵ زورخانه ۱۰۰-۱۹۹ مترمربع سطح کل بنا داشته‌اند. زورخانه‌هایی که سطح کل بنای آنها از چهارصد مترمربع بیشتر بوده ۹/۹ درصد کل زورخانه عمومی را تشکیل می‌داده‌اند که صورت تفکیکی آنها به شرح زیر است:

سطح کل زورخانه تعداد زورخانه عمومی درصد نسبت به کل زورخانه‌های عمومی

۳/۳	۱	۴۰۰-۴۹۹ مترمربع
۳/۳	۱	» » ۵۰۰-۵۹۹
۳/۳	۱	» » ۶۰۰-۶۹۹
۹/۹	۳	۴۰۰-۶۹۹ مترمربع

درجدول شماره ۴ توزیع سطح کل زورخانه برحسب نحوه اداره نشان داده شده است.

۲- سطح زیربنا

۴ زورخانه از مجموع زورخانه‌های ویژه زیربنائی بین ۲۰۰ تا ۲۹۹ مترمربع دارند و ۳ زورخانه ۹۰ تا ۱۹۹ مترمربع و ۲ زورخانه ۳۰۰ تا ۳۹۹ مترمربع مساحت زیربنای آنهاست و فقط دو زورخانه زیر بنائی بیش از ۴۰۰ مترمربع داشته‌اند که بتفکیک درجدول شماره ۵ آمده است.

زورخانه‌های عمومی؛ زیربنائی بیش از چهارصد مترمربع وضعی مشابه زورخانه‌های ویژه دارند. بدین ترتیب که ۴۰ درصد از زورخانه‌های عمومی ۲۰۰ تا ۲۹۹ مترمربع، ۳۳/۳ درصد ۹۰ تا ۱۹۹ مترمربع، ۱۳/۳ درصد ۳۰۰ تا ۳۹۹ مترمربع و فقط ۱۰ درصد (۳ زورخانه) ۴۰۰ تا ۴۹۹ مترمربع سطح زیربنا دارند.

درجدول شماره ۵ توزیع سطح زیربنای زورخانه‌ها به تفکیک نحوه اداره آورده شده است.

۳- سطح سالن

درمورد سطح سالن‌ها در ۴۸/۹ درصد از مجموع زورخانه‌ها (۲۰ زورخانه) مساحت سالن بین ۲۰۰ تا ۲۹۹ مترمربع بوده است که درمقایسه دو نوع زورخانه‌هایی که دراین بررسی داریم سهم زورخانه‌های ویژه ۶ زورخانه (نسبت به مجموع زورخانه‌های ویژه ۵۴/۶ درصد) و سهم زورخانه‌های عمومی ۱۴ زورخانه (نسبت به مجموع زورخانه‌های

عمومی ۴۶/۷ درصد) بوده است.

مساحت سالن در زورخانه‌های ویژه معمولاً بین ۱۰۰ تا ۴۰۰ متر مربع است در صورتی که در زورخانه‌های عمومی از ۷۰ متر مربع شروع شده و تا ۵۰۰ متر مربع هم می‌رسد، البته سهم زورخانه‌هایی که وسعت سالن آنها ۵۰۰ متر مربع بوده بسیار اندک است (یک زورخانه که نسبت به مجموع زورخانه‌های عمومی ۳/۳ درصد است).

سطح سالن در ۲۷/۳ درصد از زورخانه‌های ویژه بین ۱۰۰ تا ۱۹۹ متر مربع و در ۱۸/۲ درصد میان ۳۰۰ تا ۳۹۹ متر مربع بوده، این میزان در زورخانه‌های عمومی ۳۰ درصد ۱۰۰ تا ۱۹۹ متر مربع و ۱۰ درصد ۷۰-۹۹ متر مربع و ۶/۷ درصد ۳۰۰ تا ۳۹۹ متر مربع بوده است در زورخانه‌های عمومی یک زورخانه که ۳/۳ درصد از مجموع زورخانه‌های گروه خود را تشکیل می‌دهد در این مورد بدون جواب بوده است.

جدول شماره ۶ توزیع زورخانه‌ها را بر حسب سطح سالن (متر مربع) و نحوه اداره نشان می‌دهد.

شکل و وضعیت ساختمان - سالن اکثر زورخانه‌ها با سطح زمین مساوی است و فقط معدودی از آنها سطحی پائین‌تر یا بالاتر از زمین دارند و اختلاف این سطح معمولاً میان نیم تا یک متر از سطح زمین است. اگر به تفکیک نحوه اداره، زورخانه‌های تهران را مورد بررسی قرار دهیم، تقریباً

همان حالت کلی مشاهده می‌شود یعنی سطح سالن ۲۵ زورخانه از زورخانه‌های عمومی هم کف با زمین است، و ۴ زورخانه بلندتر و یا پائین‌تر از سطح زمین هستند (سالن ۳ زورخانه عمومی یک متر و در ۱ زورخانه نیم‌متر با سطح زمین اختلاف دارند).

سطح سالن در ۵۴/۶ درصد زورخانه‌های ویژه نسبت به زمین حالت هم کف دارد، و ۲۷/۳ درصد پائین‌تر از سطح زمین هستند، و در ۱۸/۲ درصد، سطح سالن نسبت به زمین بلندتر است (سالن ۴ زورخانه از زورخانه‌های ویژه یک متر و ۱ زورخانه نیم‌متر با سطح زمین اختلاف دارند). در جدول‌های ۷ و ۸ توزیع زورخانه‌ها بر حسب وضع سالن آنها نسبت به سطح زمین و اختلاف سطح سالن نسبت به سطح زمین، به تفکیک نحوه اداره آورده شده است.

گنجایش تماشاگر برای سالن زورخانه‌های تهران بدین نحو است که گنجایش ۳۴/۲ درصد از مجموع زورخانه‌ها ۵۰ تا ۹۹ تن، ۱۹/۵ درصد ۲۰ تا ۴۹ تن و ۱۷/۱ درصد ۱۰۰ تا ۱۴۹ تن را دارند. کمترین رقم مربوط به ۹/۸ درصد از زورخانه‌ها است که سالن آنها بیش از ۴۰۰ تن گنجایش تماشاگر دارند از نظر نحوه اداره زورخانه‌های ویژه دوزورخانه بالاترین رقم گنجایش تماشاگر را دارند. (۴۰۰ تن و بیشتر)، ولی بطور کلی به ترتیب ۲۷/۳ درصد از زورخانه‌های ویژه گنجایشی برابر با ۱۰۰ تا ۱۴۹ تن، و ۳۶/۴ درصد ۲۰ تا ۹۹ تن، و ۱۸/۲ درصد ۱۵۰ تا ۲۹۹ تن، و ۱۸/۲ درصد ۴۰۰ تن و بیشتر را دارند، در صورتی که ۶۰ درصد از زورخانه‌های عمومی، ظرفیتی برابر با ۲۵ تا

۹۹ تن دارند و ۲۰ درصد گنجایشی برابر با ۱۰۰ تا ۱۹۹ تن و ۲۰ درصد مابقی بیش از ۲۰۰ تن گنجایش تماشاگر دارند. در جدول شماره ۹ توزیع زورخانه‌ها بر حسب گنجایش سالن برای تماشاگر و بر حسب نحوه اداره آمده است.

در ورودی

الف: جنس - درهای ورودی زورخانه‌های تهران عموماً از آهن یا چوب و شیشه، و یا آهن و سنگ ساخته شده است. درهای آهنی در مجموع ۷۸/۱ درصد از درهای زورخانه‌ها را به خود اختصاص داده است. از زورخانه‌های ویژه ۶۳/۶ درصد درهای آهنی و ۳۶/۴ درصد درهایی از جنس چوب دارند، ولی زورخانه‌های عمومی ۸۳/۳ درصد درهایی از جنس آهن و ۱۰ درصد از چوب و ۳/۳ درصد از چوب و شیشه و ۳/۳ درصد از آهن و سنگ دارند. در جدول شماره ۱۰ نوع جنس در ورودی زورخانه‌ها آورده شده است.

ب: ارتفاع - در ورودی بیش از ۲۱ زورخانه، یعنی حدود ۵۱/۲ درصد از مجموع، ارتفاعی برابر دو متر دارند و ارتفاع ۳۶/۶ درصد به ۲/۵ متر و ۴/۸ درصد به بیش از ۲/۵ متر می‌رسد. در ورودی سه زورخانه که ۷/۳ درصد از مجموع بوده کمتر از ۲ متر ارتفاع دارند. ارتفاع در ورودی زورخانه‌های ویژه ۸۱/۱۸ درصد ۲ متر و بیشتر است، و ۱۸/۲ درصد ۱/۵ متر ارتفاع دارد. ۹۶/۷ درصد از

درهای ورودی زورخانه‌های عمومی ۲ متر فقط ۳/۳ درصد ۱/۸۰ متر ارتفاع دارد.

«در ورودی زورخانه‌ها را بدان سبب کوتاه می‌گرفتند که شخص هنگام ورود خواهی نخواهی خم شود و متواضعانه وارد گردد...» (۱)
در جدول شماره ۱۱ ارتفاع در ورودی بر حسب نحوه اداره آمده است.

سردم

سردم، محل دمیدن و دم بر آوردن و شعر خواندن است و این ظاهراً از یادگارهای زمان رواج تصوف است که ورزشکاران صوفی مسلک به شیوه اصطلاحات تصوف محل ضرب گیری مرشد و سکویی را که مرشد در آن می‌نشسته سردم نامیده‌اند، مرشد که معمولاً مرد با فرهنگی است و راوی اندیشه‌های انقلابی و میهن‌پرستی است برای توده مردم و مشوق آنان به مردی و مردانگی و پهلوانی، ورزشکاران را با شعرهای رزمی یا عرفانی، که انسان را به مبارزه با بد خواهان و دشمنان میهن و نفس اماره می‌خواند و او را به حرکت و هیجان وادار می‌دارد، آشنا می‌سازد. در این مکان به عنوان مظاهر پهلوانی و سایل رزم را به نمایش می‌گذارند، مانند شمشیر، سپر، زره، کلاه.

۱- حسن میرثی: آئینه پهلوان‌نما، تهران، چاپ میهن، سال ۱۳۴۹،

خود، پوست پلنگ، زنگ، زنجیر، ابلق، (پره‌های بزرگی که سرداران جنگی و دلاوران نامی به کلاه خودهای خود نصب می‌کردند) همچنین تخته‌شنا، میل، کباده، سنگ، پوست تخت، کمر بند درویشی (شیر قلاب)، تبرزین و کشکول که مظهر فقر و درویشی بوده در اطراف و بالای سردم می‌آویختند.

سیمای «سردم»

شکل و سیمای سردم در زورخانه‌های تهران متفاوت است ولی از اشکال نیم‌دایره، ذوزنقه‌ای، مکعب مستطیل، مربع، هرمی و مخروطی تجاوز نمی‌کند. اکثر سردم زورخانه‌های ویژه به شکل نیم دایره ساخته شده است و فقط معدودی از این دسته زورخانه‌ها سردم را بصورت مستطیل و مخروط ساخته‌اند.

جدول نسبت انواع زیر شکل سردم را در زورخانه‌های ویژه معلوم می‌دارد

درصد	تعداد	شکل سردم
۹/۱	۱	مکعب مستطیل
۸۱/۸	۹	نیم دایره
۹/۱	۱	مخروطی
۱۰۰	۱۱	جمع

در زورخانه‌های عمومی هم اکثراً شکل سردم نیم دایره است (۶۳/۳ درصد)، و ۲۰ درصد سردم زورخانه‌های تهران را به صورت

مکعب مستطیل، و ۶/۷ درصد مربع، و ۶/۶ درصد به صورت ذوزنقه‌ای و هرمی ساخته‌اند. یک زورخانه که ۳/۳ درصد از مجموع زورخانه‌های عمومی را تشکیل می‌دهد، شکلی را برای سردم زورخانه خود معین نکرده است. در نتیجه در سطح کل زورخانه‌ها، ۸۶/۳ درصد سردم نیم دایره‌ای دارند و ۱۷/۱ درصد مکعب مستطیل و ۱۲/۱ درصد اشکال دیگری به سردم داده‌اند. ۹۰/۱ درصد از پاسخگویان زورخانه‌های ویژه در مورد شکل سردم جواب داده‌اند که ساختن این نوع شکل سردم از قدیم مرسوم بوده و ما هم پیروی کرده‌ایم و یک زورخانه در این باره نظری نداشته است.

پاسخگویان زورخانه‌های عمومی ۵۶/۷ درصد پاسخ داده‌اند که ساختن اشکال مختلف سردم بستگی به سلیقه شخصی دارد و فقط ۲۳/۳ درصد پاسخ داده‌اند که از قدیم مرسوم بوده است، ۲۰ درصد باقی دلایل گوناگونی آورده‌اند که در جدول شماره ۱۲ ملاحظه خواهید کرد.

از مجموع ۴۱ زورخانه تهران، ۱۷ زورخانه در مورد علت ساختن اشکال گوناگون سردم اظهار کرده‌اند که از قدیم مرسوم بوده و ۱۷ زورخانه دیگر سلیقه شخصی را در نوع ساختن سردم مؤثر دانسته‌اند و یک زورخانه ساختن سردم را به اشکال گوناگون تقلید دانسته است، و بقیه زیبایی و علاقه‌مندی به آثار باستانی و وروبه رو قرار گرفتن مرشد رابه سالار و میانداز دلیل بوجود آمدن اشکال مختلف سردم می‌دانند.

محل «سردم»

محل سردم در داخل زورخانه‌های ویژه بیشتر در قسمت چپ در ورودی است، یعنی $۶۳/۶$ درصد از این نوع زورخانه‌ها محل سردم را در قسمت چپ در ورودی، $۱۸/۱$ درصد در شرق سالن، $۹/۱$ درصد در غرب سالن و $۹/۱$ درصد دیگر در مقابل در ورودی سردم زورخانه را بپا کرده‌اند. در زورخانه‌های عمومی $۶۳/۳$ درصد محل سردم را در قسمت چپ در ورودی، $۱۳/۳$ درصد در قسمت راست در ورودی و $۶/۷$ درصد در وسط سالن ساخته‌اند.

محل سردم در $۶/۷$ درصد از زورخانه‌های عمومی در شمال سالن و در $۳/۳$ درصد در مشرق سالن و $۳/۳$ درصد در جنوب سالن، و در $۳/۳$ درصد در مقابل در ورودی است.

حاصل اینکه در ۴۱ زورخانه تهران (ویژه و عمومی) ۲۶ زورخانه سردم را در قسمت چپ درب ورودی ساخته‌اند و ۴ زورخانه در قسمت راست در ورودی و ۱۱ زورخانه باقی محل سردم را در داخل سالن در جهات مختلف قرار داده‌اند که در جدول شماره ۱۳ بتفکیک نشان داده شده است.

مساحت «سردم»

مساحت سردم زورخانه‌های ویژه، بین ۲ تا ۳ مترمربع است یعنی ۴ زورخانه ($۳۶/۴$ درصد) ۲ مترمربع و ۴ زورخانه ($۳۶/۴$ درصد) ۳ مترمربع مساحت دارند، و فقط سردم یک زورخانه $۲/۵$ متر و یک زورخانه ۴ متر و یک زورخانه ۶ متر مربع مساحت

دارد.

سردم $36/7$ درصد از زورخانه‌های عمومی 3 مترمربع و $13/3$ درصد 2 متر مربع و $13/3$ درصد $2/5$ مترمربع و $13/3$ درصد 4 مترمربع بوده است. سردم ده درصد زورخانه‌ها $3/5$ مترمربع مساحت دارد و فقط $3/3$ درصد یعنی در يك زورخانه مساحت سردم به $2/25$ مترمربع رسیده است و سردم بقیه، یعنی $9/9$ درصد از زورخانه‌های تهران از 5 مترمربع فراتر رفته که به تفکیک در جدول شماره 14 آورده شده است.

در مجموع باید گفت که مساحت «سردم» در $36/6$ درصد (15 زورخانه) 3 مترمربع و $34/1$ درصد (14 زورخانه) 2 تا 3 مترمربع و در بقیه از 3 مترمربع بیشتر بوده است.

ارتفاع «سردم»

در زورخانه‌های ویژه ارتفاع سردم از کف زورخانه حداقل $1/5$ متر است که $72/7$ درصد از این دسته زورخانه‌ها را به خود اختصاص می‌دهد، در صورتی که در زورخانه‌های عمومی حداقل ارتفاع سردم از کف زورخانه يك متر است و سردم 2 زورخانه که $6/7$ درصد از زورخانه‌های عمومی است هر کدام يك متر از کف زورخانه بلندتر است. سردم 40 درصد از زورخانه‌های عمومی نیز $1/5$ متر و $46/7$ درصد 2 متر و بیشتر از کف سالن ارتفاع دارد.

در جدول شماره 15 ارتفاع «سردم» از کف سالن‌ها به تفکیک آورده شده است.

مصالح «سردم»

نوع مصالحی که زورخانه‌های تهران در ساختن سردم به کار برده‌اند متفاوت است و معمولاً از سیمان، آجر، چوب و آهن متجاوز نبوده و «سردم» بیشتر زورخانه‌ها از ترکیب این مصالح ساخته شده است. جدول شماره ۱۶ مصالحی را که در ساختمان سردم به کار رفته است به تفکیک نشان داده است.

گود

گود محلی است که ورزشکاران در آنجا عملیات ورزش باستانی انجام می‌دهند و از قدیم مرسوم بوده که کشتی‌های جدی را در داخل آن می‌گرفتند و هنوز هم این رسم منسوخ نشده است. در سنت ورزش باستانی ایران گود زورخانه محل مقدس و پاکی است که نباید حتی بدون تطهیر بدانجا وارد شد، به همین علت پهلوانان بسی وضو وارد گود نمی‌شده‌اند. در هر حال، در نظر ورزشکاران باستانی، «گود» از حرمت و تقدس و معنویت خاصی برخوردار است.

شکل «گود»

گود زورخانه به تناسب بنا، بعضی مربع و برخی مسدس و گاهی مدور ساخته می‌شود. در تمام زورخانه‌های تهران گود به صورت هشت ضلعی منظم ساخته شده است غیر از یک زورخانه (زورخانه شیرافکن) که گود آن به صورت ۶ ضلعی بنا شده است.

در زورخانه‌های ویژه، هر ۱۱ زورخانه گود ۸ ضلعی دارند و در

زورخانه‌های عمومی شکل گود ۲۹ زورخانه هشت ضلعی و يك زورخانه شش ضلعی بوده است.

در جدول شماره ۱۷ توزیع شکل گود زورخانه‌نشان داده شده است. پوشش کف گود

سابقاً هنگامی که «گود» را می‌ساختند مقداری بوته صحرایی خشک در کف آن می‌ریختند و روی آن را با قشری از خاکستر و بعد با خاک رس می‌پوشانیدند، سپس روی آن آب می‌پاشیدند و مالش می‌دادند در نتیجه کف گود مدت‌ها حالتی نرم و فتری داشت و پس از چند سال خاک گود را برمی‌داشتند و زیرسازی آن را تجدید می‌کردند. در این صورت معمولاً هوای زورخانه‌ها خوب نبود، زیرا برای نرم نگه داشتن کف گود همه‌روزه آنرا آب‌پاشی می‌کردند و رطوبت هوا افزون بود و ای بسا که ورزشکاران را در سنین پیری مبتلا به پا دردمی کرد.

شاید به همین علت این شیوه امروزه متروک گردیده است و اغلب سطح گودها با تخته و یافیر و اخیراً با مکالئوم پوشانیده می‌شود. برخی از زورخانه‌داران هم، کف گود را سیمان می‌کنند. برای کشتی‌های تمرینی نیز از غرفه‌هایی که در اطراف گود می‌سازند استفاده می‌شود ولی چنان که گفته شد کشتی‌های جدی در داخل گود برگزار می‌شود. در تهران، ۴ زورخانه از زورخانه‌های ویژه کف گود را با مکالئوم

و ۴ زورخانه دیگر با سیمان و ۲ زورخانه با سنگ پوشانیده‌اند.

گود ۲۰ زورخانه عمومی نیز با مکالئوم و ۷ زورخانه با سیمان فرش گردیده است.

در جدول شماره ۱۸ توزیع زورخانه‌ها بر حسب نوع پوشش گود و نحوه اداره نشان داده شده است.

وسعت «گود»

گود ۲۸ زورخانه تهران میان ۱۰ تا ۲۰ مترمربع و ۴ زورخانه ۲۰ تا ۲۵ مترمربع و بقیه گودها بیشتر از ۳۰ مترمربع وسعت داشته است. گود ۴ زورخانه از زورخانه‌های ویژه تهران میان ۱۰ تا ۲۰ متر مربع و ۳ زورخانه میان ۳۵ تا ۴۰ مترمربع و ۲ زورخانه میان ۴۰ تا ۴۵ مترمربع و یک زورخانه میان ۲۰ تا ۲۵ مترمربع وسعت داشته است و تنها یک زورخانه یافت شد که وسعت گود آن به حدود ۳۰ تا ۳۵ مترمربع می‌رسید، از میان زورخانه‌های عمومی وست گود ۲۴ زورخانه میان ۱۰ تا ۲۰ مترمربع است و گود ۳ زورخانه تقریباً ۲۰ تا ۲۵ مترمربع وسعت دارد و وسعت گود بقیه آنها (۳ زورخانه) در حدود ۳۵ تا ۴۰ مترمربع بوده است.

عمق «گود»

در سابق عمق گود را بیشتر از یک متر می‌گرفتند ولی عمق گودهای کنونی کمتر از یک متر است چنان‌که در زورخانه‌های ویژه گود عوزورخانه ۸۰ سانتی‌متر عمق داشته است و بطور کلی عمق گود زورخانه‌های ویژه از ۷۵ سانتی‌متر شروع و به یک متر ختم می‌گردد.

در زورخانه‌های عمومی گود ۲۱ زورخانه ۷۰ سانتی‌متر و گود ۴ زورخانه ۸۰ سانتی‌متر عمق داشته است، معمولاً عمق گود زورخانه‌های عمومی از نیم‌متر شروع می‌شود و بعضی تا یک متر هم می‌رسد.

۲۵ زورخانه از ۳۰ زورخانه عمومی عمق گود خود را به صورت نخستین باقی گذارده اند ولی ۵ زورخانه عمق گود را تغییر داده اند این تغییر بیشتر در بالا آوردن کف گود بوده است، یعنی چهار زورخانه شجاعت، بهرام، ابومسلم خراسانی و نیروی شادی به علت اینکه ورزشکاران فعلی آن ریز نقش و کوتاه قد هستند کف گود را بالا آورده اند و زورخانه شهباز به علت اینکه گود ساخت سنتی داشته و احتمال رماتیسم در سنین پیری می رفته، برای اینکه گود را به صورت بهداشتی بسازند از مکائوم برای پوشش گود استفاده کرده اند.

لازم به یاد آوری است که زورخانه‌های ویژه هیچ کدام، از آغاز تأسیس تا کنون، تغییری در گود زورخانه‌های خود نداده اند. در جدول‌های شماره ۲۰ و ۲۱ و ۲۲، توزیع عمق گودها و علل تغییر آنها نشان داده شده است.

چنان که در جدول شماره ۲۵ آمده است زورخانه‌های ویژه و عمومی عمق گودهایشان معمولاً از یک متر تجاوز نمی کند، دیگر اینکه عمق گود حدود ۸۸ درصد از کل زورخانه‌های تهران کمتر از ۸۰ سانتی-متر بوده است.

در زورخانه‌های ویژه جمعاً ۲ زورخانه زیرسازی گود را تجدید کرده اند و این رقم در مورد زورخانه‌های عمومی به ۱۸ می رسد. در اکثر زورخانه‌ها یعنی حدود ۷۸ درصد از بدو تأسیس تا کنون تعمیر و یا تغییری در شکل ساختمان نشان داده نشده است، و ساختمان زورخانه را به همان صورت که ساخته شده حفظ کرده اند، فقط معدودی

از زورخانه‌ها بوده‌اند که تعمیرات کلی در آنها انجام گرفته است (۱) (۹/۸ درصد). حدود ۷/۳ درصد از مجموع زورخانه‌ها تغییرات جزئی داشته‌اند (۲) و ۴/۹ درصد در این مورد مطلبی ذکر نکرده‌اند. بطور کلی ۱۷/۱ درصد زورخانه‌ها در ساختمان‌شان تعمیرات و تغییرات کلی یا جزئی داده‌اند.

جدول‌های شماره ۲۳ و ۲۴ تعمیر ساختمان و نوع آن را در زورخانه‌ها نشان می‌دهند.

۱- مقصود از تعمیرات کلی تجدید بناست.

۲- تغییرات جزئی شامل بالا آوردن کف ساختمان و یا ساختن بعضی تأسیسات می‌باشد.

تأسیسات و تجهیزات

۱-۳ تأسیسات

تأسیسات زورخانه‌ها عبارتند از اطاق مدیر، دفتر، اطاق تجمع ورزشکاران، اطاق سرایدار، کتابخانه، انباری، آبدارخانه، دستشویی، حمام (دوش)، اطاق رختکن و نمازخانه که به ترتیب وضعیت آنها را در زورخانه‌های ویژه و عمومی و در کل زورخانه‌ها مورد بررسی قرار می‌دهیم:

اطاق مدیر

۷۲/۷ درصد از زورخانه‌های ویژه دارای اطاق مدیر بوده‌اند و در مقابل در زورخانه‌های عمومی این رقم به ۴۳/۴ درصد تنزل می‌کند، در سطح کل زورخانه‌ها اعم از ویژه و عمومی ۵۱/۲ درصد اطاق مدیر جزء تأسیساتشان بوده است.

دفتر

زورخانه‌های ویژه ۷۲/۷ درصد دارای دفتر هستند، از طرف دیگر در زورخانه‌های عمومی این رقم به ۵۰ درصد می‌رسد، به‌طور کلی از مجموع زورخانه‌های تهران ۴۳/۹ درصد دفتر ندارند.

اطاق تجمع ورزشکاران

از این نظر بازهم تفاوت زورخانه‌های ویژه و عمومی محسوس است، در زورخانه‌های ویژه ۴۶/۵ درصد اطاق تجمع برای ورزشکاران وجود داشته است در صورتی که این رقم در زورخانه‌های عمومی به ۱۶/۷ درصد کاهش می‌یابد و در مجموع ۲۴/۴ درصد دارای اطاق تجمع ورزشکاران بوده‌اند.

اطاق سرایدار

۹/۱ درصد از زورخانه‌های ویژه اطاق سرایدار دارند و در مقابل در زورخانه‌های عمومی ۷۳/۳ درصد از این امکان برخوردارند و اگر کل زورخانه را به حساب بیاوریم ۵۶/۱ درصد زورخانه‌ها اطاقی برای سرایدار دارند.

کتابخانه

تعداد کتابخانه‌های زورخانه‌های ویژه و عمومی، به این ترتیب است که در ۱۸/۲ درصد زورخانه‌های ویژه و در ۱۶/۷ درصد زورخانه‌های عمومی کتابخانه وجود دارد و بطور کلی ۸۳ درصد زورخانه‌های تهران دارای کتابخانه هستند.

جا کتابی

۳۶/۴ درصد از زورخانه‌های ویژه جا کتابی داشته‌اند، که جمعاً ۹۵۵ جلد کتاب اعم از چاپی و خطی در آنها جای گرفته است و کتابهای موجود ۷۹/۱ درصد چاپی و ۲۱ درصد خطی بوده است، از کل کتابهای چاپی ۱/۶۱ درصد قرآن و ۵/۸ درصد کتاب دعا بوده است. نیمی

از زورخانه‌های عمومی نیز جا کتابی داشته‌اند. تعداد کتب موجود کتابخانه‌ها در سال ۱۳۵۲ در زورخانه‌ها به ۱۱۱۷۴ جلد بالغ می‌شده که ۹۹/۷ درصد آنها چاپی، و ۱/۱ درصد از کتب چاپی قرآن ۱/۳ درصد کتاب دعا و فقط ۰/۳ درصد از کل کتابها خطی بوده است. بطور کلی ۴۶/۳ درصد زورخانه‌های تهران جا کتابی داشته‌اند، که جمعاً ۱۲۱۲۹ جلد کتاب در آن جای گرفته است، ۹۸/۱ درصد کتابها چاپی و ۱/۹ درصد خطی بوده است.

در جدول شماره ۲۵ تعداد کتب موجود در کتابخانه زورخانه‌ها به تفکیک نحوه اداره نشان داده شده است.

انباری

۹۰/۹ درصد زورخانه‌های ویژه دارای انباری هستند، این رقم در زورخانه عمومی ۸۳/۴ درصد است و بطور کلی ۸۵/۴ درصد انباری داشته‌اند.

آبدارخانه

تنها موردی که نسبت تأسیسات زورخانه‌های عمومی را به ویژه فزونی می‌دهد آبدارخانه است. طبق آمار موجود ۷۲/۷ درصد از زورخانه‌های ویژه آبدارخانه دارند و این رقم در زورخانه‌های عمومی به ۹۳/۳ درصد می‌رسد و فقط ۶/۷ درصد فاقد آبدارخانه هستند در مجموع زورخانه‌ها ۸۷/۸ درصد آبدارخانه داشته‌اند و ۱۲/۲ درصد آنها از این سرویس بی بهره بوده‌اند.

دستشویی

زورخانه‌های ویژه ۹۰/۹ درصد دستشویی دارند و فقط ۹/۱ درصد

در زورخانه خود دستشویی نداشته‌اند. ولی در زورخانه‌های عمومی ۸۶/۷ درصد دستشویی دارند، و ۱۳/۴ درصد فاقد آنند. در سطح کل زورخانه‌ها ۸۶/۸ درصد از این امکان برخوردارند.

حمام

۹۰/۹ درصد زورخانه‌های ویژه و ۷۶/۷ درصد از ۳۰ زورخانه عمومی حمام دارند. ۸۰/۵ درصد از مجموع زورخانه‌ها دارای حمام بوده‌اند. لازم است گفته شود زورخانه‌های ویژه دارای حمام گرم هستند در صورتی که در زورخانه‌های عمومی، ۲۲ زورخانه حمام گرم، و یک زورخانه حمام سرد دارد.

در جدول شماره ۲۶ توزیع زورخانه‌ها بر حسب نحوه اداره و نوع حمام آمده است.

دوش

بر اساس بررسی موجود، ۹۰/۹ درصد از زورخانه‌های ویژه دارای دوش گرم و همچنین ۹۰ درصد در زورخانه‌های عمومی دارای دوش گرم و سرد هستند بدین ترتیب که ۶۶/۷ درصد آنها دارای دوش سرد و ۲۳/۳ درصد دوش گرم دارند. اگر در مجموع زورخانه‌ها بخواهیم این ارقام را به حساب آوریم ملاحظه می‌شود که ۹۰/۲ درصد دارای دوش سرد و گرم هستند که ۴۱/۵ درصد از آنها دوش گرم و ۴۸/۷ درصد دوش سرد دارند و ۹/۸ درصد باقی نه دوش گرم داشته‌اند و نه دوش سرد. در جدول شماره ۲۷ توزیع زورخانه‌ها بر حسب نحوه اداره و نوع دوش نشان داده شده است.

اطاق رختکن

تفاوت اطاق رختکن در دو نوع زورخانه قابل ملاحظه است بدینصورت که ۸۱/۸ درصد زورخانه‌های ویژه اطاق رختکن دارند و حال آنکه فقط ۲۳/۳ درصد از زورخانه‌های عمومی اطاق رختکن داشته‌اند، و در مجموع ۳۹ درصد از زورخانه‌های تهران دارای اطاق رختکن بوده‌اند.

نمازخانه

در سال ۱۳۵۲ فقط ۳۶/۴ درصد یعنی چهار زورخانه ویژه و همچنین ۳۰ درصد از زورخانه‌های عمومی (۹ زورخانه) نمازخانه داشته‌اند. در نتیجه ۳۱/۷ درصد زورخانه‌های تهران دارای نمازخانه بوده‌اند.

در جدول شماره ۲۸ توزیع تأسیسات زورخانه‌ها برحسب نوع و نحوه اداره آنها آورده شده است.

تجهیزات

به طوری که بررسی مانشان می دهد زورخانه های ویژه از مزایای خاصی از نظر تجهیزات برخوردارند که چنین مزایائی را در زورخانه های عمومی نمی توان مشاهده کرد. تجهیزاتی که زورخانه های تهران (اعم از ویژه و عمومی) دارا هستند عبارتند از آب لوله کشی (کلیه زورخانه های ویژه آب لوله کشی دارند در صورتی که دو زورخانه از زورخانه های عمومی از این وسیله حیاتی برخوردار نیستند) ، قفسه لباس، تلفن، رخت آویز، میز و صندلی، شمایل، تابلوی نقاشی قهوه خانه ای.

تابلوی نقاشی قهوه خانه ای

جمعاً در زورخانه های تهران ۲۴ تابلو نقاشی به سبک قهوه خانه ای وجود دارد، که ۶ تابلو از آنها متعلق به زورخانه های ویژه و ۱۸ تابلو متعلق به زورخانه های عمومی است.

در جدول‌های شماره ۴۲ و ۴۲/۱ تجهیزات زورخانه‌ها به تفکیک نشان داده شده است. لازم به یادآوری است که زورخانه بانک ملی (از زورخانه‌های ویژه) دارای سقف آینه کاری است و از میان زورخانه‌های عمومی سقف و دیوار سالن زورخانه جعفری آینه کاری و منبت کاری است.

در جدول‌های شماره ۳۰، ۳۱ و ۳۲ توزیع زورخانه‌ها برحسب تجهیزات، و تزئینات هنری آورده شده است.

وسائل عتیقه زورخانه‌ها

وسائل عتیقه ۷۲/۷ درصد زورخانه‌های ویژه، زنگ، کباده، مدال و ضرب بوده است، و ۸۰ درصد زورخانه عمومی علاوه بر وسائل عتیقه فوق، گلدان، میل، عکسهای قهوه‌خانه‌ای، سنگ و اشیاء دیگری ازین قبیل داشته‌اند.

وسائل گرم‌کننده

وسائل گرم‌کننده زورخانه‌های تهران، عبارتند از بخاری و شوقاژ. در کل زورخانه‌ها ۸۵/۴ درصد از بخاری و ۱۴/۶ درصد از شوقاژ. برای گرم کردن هوای زورخانه‌های ویژه ۵۴/۵ درصد از بخاری و ۴۵/۵ درصد از شوقاژ و زورخانه‌های عمومی ۹۶/۷ درصد از بخاری و فقط ۳/۳ درصد (فقط زورخانه جعفری) از شوقاژ استفاده می‌کنند.

وسائل خنك كننده

از نظر وسیله خنك كننده، در كل زورخانه‌ها ۴۶/۳ درصد از كولر و ۴۳/۹ درصد از پنكه استفاده می‌شود. بررسی زورخانه‌ها از جهت وسائل خنك كننده سالن ورزش بر حسب نحوه اداره نتیجه‌ای بدین شرح به دست می‌دهد: ۷۲/۷ درصد زورخانه‌های ویژه كولر و ۲۷/۳ درصد آن‌ها پنكه دارند و ۳۶/۷ درصد زورخانه‌های عمومی از پنكه استفاده می‌کنند. زورخانه ابو مسلم خراسانی فاقد وسیله خنك كننده است

تهویه هوا

زورخانه‌های تهران، یا به وسیله پنجره و یا توسط تهویه برقی و یا هواکش، هوای داخل سالن را تهویه می‌کنند، در ۳۶/۴ درصد زورخانه‌های ویژه از وسائل تهویه برقی استفاده می‌شود و ۳۶/۴ درصد آن‌ها به وسیله پنجره و ۱۸/۲ درصد به وسیله هواکش هوای زورخانه را عوض می‌کنند. بقیه این زورخانه‌ها که عبارت باشد از ۹/۱ درصد آن‌ها وسیله تهویه هوا ندارند.

۷۳/۳ درصد زورخانه‌های عمومی به وسیله پنجره و ۱۶/۷ درصد آن‌ها توسط هواکش و فقط ۱۰ درصد به وسیله تهویه الکتریکی هوای محوطه زورخانه را پاك می‌کنند.

وسائل ایمنی

در بررسی که انجام گرفته ۹۰/۹ درصد از زورخانه‌های ویژه (۱۰ زورخانه)، وسائل ایمنی داشته‌اند. ولی در میان زورخانه‌های عمومی، فقط ۱۰ درصد مجهز به وسائل ایمنی هستند.

نحوه اداره زورخانه‌ها

از مجموع زورخانه‌های تهران ۳۰ زورخانه عمومی کلاً به صورت شخصی اداره می‌شوند و ۹ زورخانه از ۱۱ زورخانه ویژه به صورت دولتی و ۲ زورخانه دیگر به صورت اختصاصی^۱ اداره می‌شوند.

وضع مالکیت زورخانه‌ها

مالکیت ۹ زورخانه از زورخانه‌های ویژه دولتی است و دو زورخانه دیگر ویژه از طرف سازمانی که زورخانه را تأسیس کرده خریداری شده است. زورخانه‌های خریداری شده عبارتند از باشگاه ورزشی خاور (وابسته به کارخانه خاور) و باشگاه آزمایش (وابسته به کارخانه آزمایش).

۱۷ باب از زورخانه‌های عمومی (۷/۶ درصد) مالکیت استیجاری

۱- زورخانه‌هایی که بصورت اختصاصی اداره می‌شوند عبارتند از باشگاه ورزشی خاور و زورخانه شرکت آزمایش

دارند و ۱۱ باب زورخانه (۷/۳۶ درصد) خریداری شده‌اند و ۲ باب زورخانه (۷/۶ درصد) از املاك موقوفه است.

در جدول شماره ۳۳ توزیع وضع مالکیت زورخانه‌ها و در جدول شماره ۱۱ نحوه اداره آنها آورده شده است. جدول شماره ۳۴ توزیع زورخانه‌ها را برحسب نام زورخانه و سال تأسیس و نوع اداره و وضع مالکیت آنها نشان می‌دهد.

آنچنانکه اشاره شد ۱۱ زورخانه از زورخانه‌های عمومی، استیجاریند و زورخانه‌های ویژه از این قاعده مستثنی هستند.

میزان اجاره‌بهای پرداختی در ۴/۲۹ درصد از زورخانه‌های عمومی ماهانه بیش از ۳۰۰۰ ریال است^۱ همین طور ۵/۲۳ درصد از ۲۵۰۰ تا ۲۹۹۹ ریال و ۷/۱۷ درصد از ۲۰۰۰ تا ۲۴۹۹ ریال و ۸/۱۱ درصد از ۱۵۰۰ تا ۱۹۹۹ ریال می‌پردازند. و سرانجام ۸/۱۱ درصد از ۱۳۰۰ تا ۱۴۹۹ ریال اجاره می‌پردازند^۲.

بررسی ارقام به دست آمده نشان می‌دهد که به طور متوسط هریک از زورخانه‌های استیجاری تهران ماهانه ۲۵۰۰ ریال اجاره می‌پردازد. در جدول شماره ۳۵ توزیع میزان اجاره‌بهای زورخانه‌ها به تفکیک نحوه اداره آنها آورده شده است.

۱- زورخانه مهرنور ماهیانه ۶۰۰۰ ریال و پولاد - ۳۳۵۰/ ریال اجاره.

بها می‌پردازد.

۲- این مبلغ برای يك مورد از زورخانه‌ها در دست نیست.

۵- میزان بودجه و هزینه زورخانه

ویژه یا عمومی بودن زورخانه‌ها در درآمد آنها تأثیر دارد و به عبارت دیگر زورخانه‌های ویژه بیشتر اعتبار سازمانی دارند در نتیجه کمتر در تنگنای مالی هستند، در صورتی که درآمد زورخانه‌های عمومی از طریق دریافت حق عضویت از اعضا و گاهی کمک ورزشکاران و سازمان تربیت بدنی تأمین می‌شود. جدول زیرین میزان بودجه زورخانه‌های عمومی را در سال ۱۳۵۱ به تفکیک محل تأمین نشان می‌دهد.

محل تأمین بودجه زورخانه‌های عمومی (سال ۱۳۵۱)

محل تأمین بودجه	ریال	اظهار نشده
حق عضویت	۲۷۷/۰۰۰	۲۳
کمک سازمان تربیت بدنی	۲۶۱۸/۰۰۰	۱
اعتبار سازمانی	۱۰/۰۰۰	-
کمک ورزشکاران	۶۸/۰۰۰	۱۸
جمع	۲/۹۷۳/۰۰۰	۴۲

چنان که در جدول بالا مشاهده می‌گردد، مجموع کل بودجه زورخانه‌های عمومی در سال ۱۳۵۱، ۲۹۷۳۰۰۰ ریال بوده^۱ است.

۱- این بررسی در نیمه دوم سال ۱۳۵۲ انجام یافته و به همین علت بودجه سال (۱۳۵۱) مورد ارزیابی قرار گرفته است.

باتوجه به این که در تمامی موارد تحقیق مادر باره تأمین بودجه زورخانه‌ها برخی از آنها محل تأمین بودجه خود را ذکر نکرده‌اند و رقم ۲۷۷/۰۰۰ ریال مربوط به ۷ باب از زورخانه‌ها می‌شود. در جدول شماره ۳۶ میزان کل بودجه زورخانه‌ها در جدول ۳۷ بودجه و هزینه زورخانه‌ها آورده شده است. همچنین در جدول شماره ۳۸ توزیع تفکیکی محل تأمین هزینه زورخانه آورده شده است.

کارکنان زورخانه‌های تهران

زورخانه‌های تهران کلاً ۱۹۸ تن کارمند و خدمتگزار دارند، از میان آن‌ها ۶۳ تن مربی ورزش باستانی‌اند و ۴۱ تن مرشد و ۳۲ تن مدیر داخلی و ۱۹ تن مربی سایر ورزش‌ها، مشاغل بقیه این عده عبارتست از کمک مربی، سرایدار، کارگر، دربان.

کارکنان زورخانه‌های ویژه ۶۲ نفراند: بدین ترتیب:

۲۳ تن مربی ورزش باستانی، ۱۱ تن مرشد، ۱۰ تن مدیر داخلی، ۶ تن مربی سایر ورزش‌ها، و ۱۲ تن سرایدار و کارگر. مشاغل کارکنان زورخانه‌های عمومی به این شرح بوده است: مربی ورزش باستانی، ۴۰ تن، مرشد ۳۰ تن، مدیر داخلی ۲۲ تن و مربی سایر ورزش‌ها ۱۳ تن، و مابقی آنان عبارتند از کمک مربی و سرایدار و کارگر و دربان.

کوسزن یا مرشد

ضرب زدن مرشد محرك ورزشکاران و مهیج تماشاچیان و از ارکان ورزش باستانی است، ورزش باستانی در واقع بدون ضرب مرشد شور و حالی ندارد، به خصوص این که هر چه مرشد در ضرب گیری مهارت بیشتر داشته و صدایش رساتر و جاذب‌تر باشد، ورزشکاران با شوق بیشتری به ورزش می‌پردازند.

ظاهراً ضرب گیرهای قدیم هم موسیقی می‌دانسته و هم اشعار زیادی را از بر داشته‌اند و از آغاز عملیات ورزشی تا پایان آن برای تهیج ورزشکاران به هر مناسبتی با آهنگ‌های مخصوص شعرهای حماسی و غنائی می‌خوانده‌اند، و در اثر تجارب زیاد در فن ورزش باستانی مهارت داشته‌اند. پس از آن که رسوم تصوف وارد زورخانه شد، ضرب گیرها، که مطرب خوانده می‌شدند، تغییر نام پیدا کردند و عنوان مرشدی یافتند و آنچه به تحقیق رسیده این است که ضرب گیرها را تا اوایل سلطنت کریم خان زند مطرب می‌گفتند^۱ و از آن پس پهلوانان و ورزشکاران عنوان مرشدی را برای این گروه که از القاب بزرگان اهل تصوف است برگزیدند.

«مرشدهایی که به مقام استادی می‌رسیدند امتیازاتی داشتند، از آن جمله تاج دراویش بود و در مواقع جشن و گلریزان ابلقی هم

۱ - حسن میری، آئینه پهلوان‌نما، تهران، چاپ میهن، ۱۳۴۹ ص ۱۳۷

روی تاج خود نصب می کردند^۱».

۱- توزیع سنی مرشدان

سن اکثر مرشدان زورخانه‌های ویژه میان ۴۱ تا ۵۰ سال است، یعنی مرشدان ۷ زورخانه از زورخانه‌های ویژه تهران در این فاصله سنی قرار گرفته‌اند. مرشدان ۳ زورخانه پایین‌تر از ۴۱ سال و فقط مرشد یک زورخانه بیشتر از ۵۶ سال داشته‌اند، ۷ مرشد از زورخانه‌های عمومی میان ۴۱ تا ۴۵ سال دارند. -/۳۰ درصد مرشدان زورخانه‌ها بالاتر و ۷/۴۶ درصد پایین‌تر از این گروه سنی قرار گرفته‌اند. گروه‌های سنی مرشدان زورخانه‌ها به تفکیک در جدول شماره ۴۰ نشان داده شده است.

۲- محل تولد مرشدان

در بررسی انجام گرفته ملاحظه شد که زادگاه بیشتر مرشدان در درجه اول - تهران، و بعد استان مرکزی بوده است، و معدودی از آنان بوده‌اند، که در استان‌های دیگر متولد شده‌اند. تحقیق ما نشان می‌دهد که ۹/۸۱ درصد مرشدان زورخانه‌های ویژه و ۸۰ درصد مرشدان زورخانه‌های عمومی متولد تهران و استان مرکزی‌اند و بقیه آنان از استان‌های دیگر.

۱- حسن میری، آئینه بهلوان نما، تهران، چاپ‌یهن، ۱۳۴۹، ص ۱۳۹.

۳- میزان تحصیلات مرشدان

تحصیلات رسمی مرشدان عموماً در سطح پایین است، بالاترین سطح تحصیلی این گروه از سوم متوسطه تجاوز نمی‌کند. در زورخانه‌های ویژه تعداد مرشدانی که مدرک تحصیلی سیکل داشته‌اند فقط یک تن بوده است و در زورخانه‌های عمومی هم یک تن.

در زورخانه‌های ویژه فقط مرشد بی‌سواد وجود دارد و تحصیلات رسمی $۷۲/۷$ درصد آنها در حد ششم ابتدائی و کمتر و $۱۸/۲$ درصد سوم متوسطه و کمتر بوده است. در زورخانه‌های عمومی ۱۰ درصد مرشدان بی‌سواد و پایه تحصیلات $۸۳/۴$ درصد در حد ششم ابتدائی و کمتر و $۶/۶$ درصد سوم متوسطه و کمتر بوده است.

۴- پیشه و کارهای دیگر مرشدان

در زورخانه‌های ویژه $۵۴/۵$ درصد علاوه بر شغل مرشدی کارهای اصلی دیگری از قبیل کارمندی و مربی‌گری داشته‌اند و کار مرشدی شغل فرعی آنها محسوب می‌شده است. ولی $۴۵/۵$ درصد فقط مرشد بوده‌اند و کار دیگری غیر از آن نداشته‌اند.

در زورخانه‌های عمومی $۲۶/۶$ درصد علاوه بر مرشدی به کارمندی و مشاغل آزاد اشتغال داشته‌اند و $۷۳/۳$ درصد از آنان مرشدی را به عنوان شغل اصلی پذیرفته‌اند.

۵- سابقه کار مرشدان

$۴۵/۵$ درصد مرشدان زورخانه‌های ویژه میان ۲۱ تا ۳۰ سال

سابقه کار دارند، و فقط يك مرشد از زورخانه‌های ویژه ۴۱ سال سابقه کار دارد^۱.

در زورخانه‌های عمومی ۴۰ درصد مرشدان میان ۲۱ تا ۳۰ سال و ۳۰ درصد میان ۱۱ تا ۲۰ سال، و ۱۶/۷ درصد میان ۱ تا ۱۰ سال، و سرانجام ۱۳/۳ درصد میان ۳۱ تا ۴۰ سال سابقه کار دارند. بطور کلی شماره مرشدان با سابقه در زورخانه‌های تهران زیاد است، چنان که ۸۲/۹ درصد مرشدان زورخانه‌های تهران بیش از ۱۰ سال در کار خود سابقه داشته‌اند.

همه مرشدان زورخانه‌های ویژه کار مرشدی را از پدران خود فراگرفته و آن را دنبال کرده‌اند و این پیشه در خانواده‌آنان موروثی بوده است، اما در زورخانه‌های عمومی فقط ۷۰ درصد مرشدان دنباله‌رو کار پدر بوده‌اند.

۶- مزد و حقوق مرشدان

عموم مرشدان حق الزحمه معینی از زورخانه‌های خود دریافت می‌کنند. فقط دو نفر از مرشدان (یکی از زورخانه‌های ویژه و دیگری از زورخانه‌های عمومی) بوده‌اند، که حقوقی دریافت نمی‌کرده‌اند و در ضمن اظهار نکرده‌اند که حق الزحمه آنان چگونه پرداخت می‌شود. میزان حقوقی که مرشدان دریافت می‌کنند در زورخانه‌های ویژه و

۱- مرشد زورخانه بانك ملی به نام آقای کاظم جباری.

عمومی متفاوت است. ۸۰ درصد مرشدان زورخانه‌های ویژه کمتر از ۶۰۰۰ ریال، و بقیه میان شش تا نه هزار ریال حق الزحمه دریافت می‌کنند. در زورخانه‌های عمومی ۴۱/۴ درصد کمتر از ۶۰۰۰ ریال حقوق می‌گیرند، و ۱۰/۴ درصد میان هفت تا نه هزار ریال، و ۴۴/۸ درصد با دخل شریک بوده‌اند و مابقی در مورد دریافت حق الزحمه خود اظهار نظر نکرده‌اند.

به‌هر حال بیش از نیمی از مرشدان زورخانه‌های تهران کمتر از ۶۰۰۰/- ریال مزد دریافت می‌کنند. علیرغم منزلت خاص مرشدان در زورخانه و نقش آنان در ورزش باستانی زورخانه‌ها روز به‌روز مرشدان کار کرده و کار آزموده را از دست می‌دهند و شاید یکی از عوامل کناره‌گیری آن‌ها از کار مرشدی عدم تأمین مخارج زندگیشان باشد.

کهنه سوار

کهنه سوار به کسی اطلاق می‌شود که رهبری و تعلیم ورزشکاران و اداره امور را در عرصه زورخانه به‌عهده دارد، انتخاب کهنه سوار از میان پهلوانان کهنسال و آزموده صورت می‌گیرد.^۱ آماری که حاکی از آگاهی ورزشکاران و آشنایی آنان با شرایط احراز کهنه سواری باشد (از مجموع ۴۱ زورخانه در تهران) نشان

۱- حسن میری، آئینه پهلوان‌نما، تهران، چاپ مبین، ۱۳۴۹، ص ۱۲۲

می‌دهد که، ۶۸/۳ درصد اظهار بی‌اطلاعی نموده‌اند و ۱۲/۲ درصد اظهار داشته‌اند کس که «تک‌سوار» باشد کهنه سوار نامیده می‌شود، ۷/۳ درصد اظهار داشته‌اند کسی که به‌جمیع رموز ورزش باستانی آشنایی و مهارت داشته باشد و ۱۲/۱ درصد جواب‌های دیگری داده‌اند که نمایان‌گر عدم آگاهی آن‌ها از کهنه سوار می‌باشد. جدول دیگری که نتیجه پرسش درباره وجود کهنه سوار در زورخانه‌ها حاکی از این است که ۲۲ درصد به این پرسش جواب مثبت و بقیه جواب منفی داده‌اند. با توجه به این که فقط ۱۰ درصد از این ۲۲ زورخانه‌های تهران آشنا با اصطلاح کهنه سوار بوده‌اند، معلوم می‌شود که ۱۲ درصد از آنان بی‌آن که بدانند کهنه سوار کیست پاسخ داده‌اند که در زورخانه‌ها ایشان صاحب چنین عنوانی وجود دارد.

از ارقام به‌دست آمده چنین برمی‌آید که در زورخانه‌های تهران فقط ۷ زورخانه ۱۴ تن کهنه سوار داشته‌اند. پراکندگی کهنه سواران میان این زورخانه‌ها به این ترتیب است:

۵ زورخانه هر کدام یک تن، یک زورخانه سه تن و یک زورخانه ۶ تن کهنه سوار داشته‌اند. زورخانه‌های ویژه چهار و عمومی ده تن کهنه سوار دارند.

وسائل ورزشی

۱- وسائل ورزش باستانی

ابزار ورزش باستانی که در زورخانه‌های تهران در سال ۱۳۵۲ وجود داشته است، کباده، سنگ، میل، تخته‌شنا، شلوار ورزش باستانی، مچ‌بند، کمر بند، و لنگ بوده است. اکثر زورخانه‌های ویژه و عمومی وسائل اولیه ورزش باستانی را داشته‌اند ولی ابزاری که از اهمیت کمتری برخوردارند مانند مچ‌بند و کمر بند فقط در برخی از زورخانه‌ها یافته می‌شده است، بطور نمونه فقط ۷ زورخانه ویژه و ۱۰ زورخانه عمومی کمر بند داشته‌اند در صورتی که تمام زورخانه‌های ویژه و عمومی میل و تخته‌شنا و سنگ را که از لوازم اولیه ورزش باستانی است داشته‌اند.

بررسی مختصری درباره ابزار ورزش باستانی

کباده - لغت کباده به معنای «کمان نرم و سست که مخصوص

مشق کمان کشیدن است»^۱ آورده شده و به همین علت بوده که ورزشکاران ورزش باستانی به جای کباده کمانه می کشیدند و کمانه تیرو کمان تمرینی بوده، و کباده‌های اولیه چیزی شبیه به همین تیرو کمانها بوده است که از قطعات استخوان می ساختند و روی آن را پی پیج می کردند و برای آن که حالت فنری داشته باشد روغنی که هنوز هم به نام روغن کمان مشهور است به خورد آن می دادند.

کباده در ابتدا بدین صورت بوده ولی بعدها و تدریجاً از آهن و فولاد و یا هردو ساخته شده است، چنان که کباده‌های ۳۶/۴ درصد زورخانه‌های ویژه از آهن و فولاد، ۲۷/۳ درصد از فولاد، و ۲۷/۳ درصد از آهن ساخته شده است. در زورخانه‌های عمومی ۴۰ درصد کباده‌ها از فولاد، ۳۰ درصد از آهن، ۳۰ درصد از آهن و فولاد هستند. باید اضافه کرد که کباده‌های کنونی را فقط از آهن می سازند.

در زورخانه‌های ویژه جمعاً ۳۴ کباده و در زورخانه‌های عمومی ۷۲ کباده وجود داشته است. از مجموع ۱۰۶ کباده‌ای که در زورخانه‌های تهران وجود داشته وزن ۵۳ کباده میان ۱۱ تا ۱۵ کیلو گرم بوده است و فقط یک کباده کمتر از ۱۰ کیلو گرم وزن داشته و وزن بقیه آنها میان ۱۶ تا ۴۰ کیلو گرم بوده است.

در زورخانه‌های عمومی ۱۶/۷ درصد از کباده‌های میان ۱۶ تا

۱- محمد معین، فرهنگ فارسی، مؤسسه چاپ و انتشارات امیرکبیر،

تهران ۱۳۴۵، جلد سوم، ص ۲۸۸۴.

۲۰ کیلو گرم و ۱۶/۶ درصد از آنها کمتر از ۱۵ کیلو گرم و بقیه بیش از ۲۰ کیلو گرم وزن داشته‌اند. همچنین در زورخانه‌های ویژه کباده‌ای وجود نداشته است که وزنش از ۴۰ کیلو گرم زیادتر باشد، در صورتی که در زورخانه‌های عمومی وزن ۲۲/۲ درصد کباده‌ها از ۴۰ کیلو گرم زیادتر بوده است. در جدول شماره ۴۸ توزیع وزن کباده‌ها به تفکیک نحوه اداره زورخانه‌ها آورده شده است. از تمام کباده‌هایی که در زورخانه‌های تهران وجود داشته (۱۰۶ کباده) طول و ترکمان ۵۶ کباده یک متر، و ۴۴ کباده ۱/۲۰ تا ۱/۵ متر و ۶ کباده کمتر از یک متر بوده است درصد اندازه کباده‌ها برحسب نحوه اداره زورخانه و بنابر بررسی که شده بدین قرار است:

در زورخانه‌های ویژه ۶۷/۸ درصد کباده‌ها یک متر و ۲۹/۴ درصد ۱/۲۰ متر و ۲/۹ درصد کمتر از یک متر. در زورخانه‌های عمومی ۴۵/۸ درصد کباده‌ها یک متر و ۴۷/۳ درصد بیشتر از یک متر طول داشته‌اند (حد اکثر آن‌ها به ۱/۵ متر می‌رسد) و طول ۶/۹ درصد کباده‌ها کمتر از یک متر بوده است. در جدول شماره ۴۹ توزیع طول کباده‌ها را برحسب نحوه اداره ملاحظه خواهید کرد.

محل ساخت و فروش بیشتر کباده‌هایی که به این ترتیب ذکر آن‌ها گذشت تسلیحات ارتش است. معدودی از زورخانه‌های عمومی در پاسخ سوال مربوط به محل ساخت کباده، غورخانه تهران را ذکر کرده‌اند.

سنگ

سنگ سپر متحرکی بوده است که سرداران در جنگها برای دفاع از تیر دشمن با خود حمل می کردند. سنگی که در زورخانه‌ها مرسوم بوده است در آغاز از سنگ ساخته می شده، ولی در حال حاضر از دو تخته الوار ساخته می شود و در وسط هریک سوراخ و جای دست می گذارند و طرفین دستگیره هریک از سنگهارا برای جلوگیری از خراش دست گیرنده نمود می پیچند.

از یازده زورخانه ویژه، پنج زورخانه يك جفت سنگ داشته اند، پنج زورخانه دو جفت و يك زورخانه ۳ جفت. از زورخانه‌های عمومی ۱۶ زورخانه يك جفت و ۱۱ زورخانه ۲ جفت و ۳ زورخانه ۳ جفت سنگ داشته اند.

وزن هر جفت سنگ در زورخانه‌ها مورد بررسی از ۲۰ كيلو شروع و به هشتاد كيلو گرم می رسد.

در زورخانه‌های ویژه وزن ۴۰ درصد سنگها میان ۶۱ تا ۷۰ كيلو گرم و ۳۳/۳ درصد پائین تر بوده است، وزن بقیه آنها از ۷۰ كيلو گرم بالاتر بوده است.

در زورخانه‌های عمومی ۳۶/۱ درصد سنگها میان ۶۱ تا ۷۰ كيلو گرم و ۱۹/۲ درصد بیشتر از این وزن و بقیه کمتر بوده است.

نحوه گرفتن سنگ بدین ترتیب است که ورزشکار باستانی روی تشك و یا پوست به پشت می خوابد، و سه بالش یکی رازیر سر و دو-تای دیگر رازیر بازوان قرار می دهد، ورزشکار دستها را از بالای سر

به دست گیره سنگ می‌رساند و در يك زمان هردو سنگ را از جای می‌کند و شروع به کار می‌کند و در حالیکه لنگی بر روی زمین یا کف گود پهن می‌کند می‌خواهد و سنگ می‌گیرد (امروز طریق اخیر بیشتر معمول است).

سنگ گرفتن دو حالت دارد:

۱- سنگ گرفتن تکی

۲- سنگ گرفتن جفتی

سنگ گرفتن از زیباترین و مشکل‌ترین حرکات‌های ورزش باستانی است و کار هر ورزشکار نوپایی نیست فقط افراد قوی و ورزیده می‌توانند چنین کاری را انجام دهند و به همین علت جوانان قوی بازو را جوانان سنگ‌دیده هم گفته‌اند.

اصولاً سنگ وزن مخصوص و معینی ندارد بلکه وزن سنگ بستگی به سلیقه کسی دارد که سفارش ساختن آن را می‌دهد.

باید این را هم اضافه کرد که مرشد برای کسی که سنگ می‌گیرد ضرب نمی‌زند ولی بنا بر رسوم قدیمی و کهن پیش کسوت‌ترین ورزشکار حاضر در زورخانه و یا مرشد حرکات را با آداب و عبارات مخصوصی می‌شمارد.

ورزش با سنگ و کباده به ترتیب خاصی در گود انجام می‌گیرد.

- ۱- سنگ گرفتن تکی: سنگ گیر زیر سنگ می‌خواهد و هر وقت به طرف چپ غلطید دست راست و چون به طرف راست غلطید دست چپ را بالا می‌برد.
- ۲- سنگ گرفتن جفتی: هردو سنگ را با هم بالا و پائین می‌آورد.

عده‌ای از ورزشکاران باستانی معتقدند که زدن سنگ و کباده اول از آن پهلوانان سید است و سپس پهلوانان دیگر می‌زنند و گروهی دیگر عقیده دارند که ابتدا پیشکسوتان شروع می‌کنند و در آخر به سیدها ختم می‌گردد. در جدول‌های شماره ۵۰، ۵۱، ۵۲، ۵۳، ۵۴، ۵۵ و ۵۶ اطلاعات مربوط به سنگ زدن آورده شده است.

میل

مقصود اصلی از گرفتن میل عادت دادن و تقویت دست‌ها به استعمال گرز در جنگ بوده است سران فن ورزش باستانی معتقدند در ابتدا گرز را به زورخانه آورده‌اند و ورزشکاران با آن تمرین می‌کرده‌اند ولی به مرور ایام میل جای گرز را گرفته است، جنس میل از چوب است و در اکثر خراطی‌ها ساخته می‌شود.

میل گرفتن و یا میل بازی در سابق خیلی ساده انجام می‌شد. ولی اخیراً رشته‌های مختلفی به آن اضافه شده است، و ورزشکارمیل-باز به ذوق و سلیقه خود انواع بازی‌ها را نمایش می‌دهد. رایجترین نوع میل‌بازی: سر میچ و تند است. جدول شماره ۵۷ انواع میل گرفتن را در زورخانه‌های تهران نشان می‌دهد.

این نکته را لازم است در این جا متذکر شویم که در بعضی زورخانه‌ها رنگ میل میاندار با سایر ورزشکارانی که داخل گود هستند متفاوت است (قهوه‌ای یا مشکی است)، علت این تفاوت مشخص کردن میاندار از سایر ورزشکاران دانسته‌اند.

به‌طور کلی زورخانه‌های ویژه ۴۵۷ جفت میل و زورخانه‌های عمومی ۱۳۷۸ جفت میل در زورخانه‌هایشان داشته‌اند. در جدول شماره ۵۸ تعداد میل و جنس و محل ساخت آن به تفکیک نحوه اداره زورخانه‌ها نشان داده شده است.

سایر وسائل ورزش باستانی زورخانه‌های تهران به ترتیب عبارتند از: تخته شنا، شلوار ورزشی، میچ بند، کمر بند و لنگ که در جدول شماره ۵۹ به تفکیک آورده شده است.

۲- وسائل ورزشی دیگر

ابزار ورزش غیر باستانی که در زورخانه‌های تهران وجود داشته تشک کشتی، هالتر، دامبل و پارالل بوده است.

در زورخانه ویژه تشک کشتی و هالتر و دامبل وجود داشته است و همچنین ۳ زورخانه دیگر علاوه بر ابزار فوق پارالل هم داشته‌اند و یک زورخانه فقط هالتر و دامبل داشته است. به‌طور کلی در زورخانه‌های ویژه ۷ تشک کشتی، و ۲۹ هالتر، ۱۶۳ جفت دامبل وجود داشته است. بیست زورخانه عمومی و سائلی که داشته‌اند عبارت بوده است از تشک کشتی، هالتر و دامبل. چهار زورخانه هالتر و دامبل داشته‌اند و بقیه وسائل دیگر که در جدول شماره ۶۰ آورده شده است. مجموع تشک‌های کشتی که در زورخانه‌های عمومی وجود دارد ۶۷ قطعه است و مجموع هالترهای موجود (در وزن‌های مختلف) ۸۸ عدد. در این زورخانه‌ها جمعاً ۳۳۷ جفت دامبل بوده است و در جدول شماره ۶۱

تعداد و سائل و ابزار ورزشی غیر باستانی به تفکیک نوع وسیله و نحوه اداره زورخانه‌های تهران نشان داده شده است.

مراجعان و اعضاء

اعضای ثابت و غیر ثابت

زورخانه‌های تهران عموماً اعضای ثابتی ندارند و فقط معدودی از زورخانه‌ها دارای عضو ثابتند (۲۴ زورخانه تهران چه در ورزش باستانی و چه در ورزشهای دیگر عضو ثابت ندارند) در زورخانه‌های ویژه فقط ۶ زورخانه جمعاً ۲۱۵ تن عضو ثابت ورزش باستانی و ۵۰ تن عضو ثابت سایر ورزش‌ها داشته‌اند. اما در زورخانه‌های عمومی ۱۱ زورخانه از ۳۰ زورخانه عضو ثابت داشته‌اند و در بقیه آن‌ها، افراد بدون این که عضو ثابت باشند از زورخانه‌ها استفاده می‌کنند. اعضای ثابت ورزش باستانی در زورخانه‌های عمومی ۶۰۸ تن و اعضای سایر ورزش‌ها ۱۶۰۰ تن بوده است.

ورزشکاران

تعداد ورزشکارانی که به اکثر زورخانه‌های ویژه برای ورزش باستانی روزانه مراجعه می‌کنند کمتر از ۵۰ نفر بوده‌اند و فقط يك زورخانه ۲۰۰ تن در روز ورزشکار داشته است.^۱ در بیشتر از نیمی از زورخانه‌های عمومی تعداد ورزشکارانی که در روز به زورخانه مراجعه می‌کرده‌اند کمتر از ۵۰ تن بوده است و هفت زورخانه بیشتر از ۵۱ تن در روز ورزشکار داشته‌اند.

این نکته را هم باید اضافه کرد که تمامی مراجعان زورخانه‌ها ورزش باستانی نمی‌کنند، بلکه عده‌ای برای ورزش زورخانه‌ای و عده دیگر برای سایر ورزش‌ها - چنان‌که در جدول شماره ۶۲ به ترتیب اهمیت آورده شده است - به زورخانه‌ها یا باشگاه‌ها روی می‌آورند، به عبارت دیگر ورزشکاران ۳۶/۴ درصد از زورخانه‌های ویژه فقط ورزش باستانی، و بقیه آنها ورزش‌های دیگری می‌کرده‌اند.

۱- زورخانه ترابری نیروی زمین شاهنشاهی.

فقط در ۶/۷ درصد زورخانه‌های عمومی ورزشکاران به ورزش باستانی و ۹۳/۳ درصد به سایر ورزش‌ها می‌پردازند. ورزشکارانی که به زورخانه‌های ویژه یا عمومی برای ورزش می‌آیند ساکن همان محل نیستند. ورزشکاران ۶ زورخانه ویژه مقیم همان محلی هستند که زورخانه در آنجاست، ورزشکاران ۵ زورخانه از محلات دیگر به این زورخانه‌ها می‌آیند. ورزشکاران ۷ زورخانه از زورخانه‌های عمومی ساکن همان محل بوده‌اند و ۲۲ زورخانه عمومی ورزشکاران محله‌های دیگر را به خود جذب کرده است. در جدول‌های شماره ۶۳، ۶۴ و ۶۵ توزیع زورخانه‌ها بر حسب تعداد ورزشکاران و نوع ورزش و محلی که زندگی می‌کنند آورده شده است.

تماشاگران

تماشاگران زورخانه‌های ویژه تهران در سال ۱۳۵۲ غالباً از ۲۰ تن کمتر بوده‌اند، به بیانی دیگر ۷ زورخانه ویژه کمتر از ۲۰ تن و ۳ زورخانه میان ۲۰ تا ۷۰ تن تماشاگر داشته‌اند، ولی در زورخانه‌های عمومی ۱۴ زورخانه کمتر از ۲۰ تن و ۶ زورخانه میان ۲۱ تا ۳۰ تن و ۶ زورخانه از ۳۱ تن بیشتر تماشاگر داشته‌اند که به تفکیک در جدول شماره ۶۶ نشان داده شده است.

اکثر تماشاگرانی که به زورخانه‌های ویژه مراجعه می‌کنند اهل همان محلی هستند که زورخانه در آنجا مستقر است، اما تماشاگران زورخانه‌های عمومی بیشتر از محله‌های دیگر می‌آیند و فقط ۳۰ درصد

تماشاگران این نوع زورخانه‌ها مقیم همان محله‌هایی بوده‌اند که زورخانه در آنجا هست.

ورود ورزشکار و تماشاگر در زورخانه‌های تهران

ورود ورزشکاران و تماشاگر فقط در يك زورخانه از زورخانه‌های ویژه آزاد است و ۱۰ زورخانه باقی اختصاصی است و افراد خاصی می‌توانند از امکانات آن استفاده کنند. اما در ۲۸ زورخانه از زورخانه‌های عمومی ورود ورزشکار و تماشاگر آزاد است و دو زورخانه ضابطه ویژه‌ای در این باره دارد. جدول شماره ۶۷ نظر پاسخگویان را درباره آزادی ورود ورزشکار و تماشاگر نشان می‌دهد.

بررسی عقاید و نظریات و آگاهی‌های ورزشکاران زورخانه‌ها

از کل ورزشکاران باستانی ثابت و غیر ثابت ۴۱۴ تن به عنوان نمونه انتخاب شدند و عقاید، نظریات و آگاهی‌های آنان در مورد وسائل ارتباط جمعی، اوقاف فراغت، وسائل دریافت پیام مورد مطالعه قرار گرفت. خصوصیات عمومی این ورزشکاران بدین شرح است:

سن

۴۳ درصد از ورزشکاران ۲۰ تا ۲۹ ساله و ۲۱ درصد ۳۰ تا ۳۹ ساله‌اند و کمترین تعداد را گروه سنی ۶۰ سال بی‌الا تشکیل می‌دهند (۴/۱ درصد). چنان‌که ملاحظه می‌شود بیش از نصف کسانی که به

زورخانه‌های تهران مراجعه می‌کنند جوان هستند. البته روی آوردن جوانان به این ورزش، دلیل رونق ورزش باستانی نمی‌تواند باشد، چرا که، علی‌رغم رغبت جوانان، مسائلی وجود دارد که موجب بی‌رونی ورزش باستانی می‌شود.

شغل

اکثر ورزشکارانی که به زورخانه‌های تهران مراجعه می‌کرده‌اند شغل آزاد داشته‌اند (۵۴/۸ درصد) و فقط ۳۳/۱ درصد کارمند و ۹/۹ درصد محصل و ۲/۲ درصد بی‌کار بوده‌اند.

سواد

ورزشکاران مورد مطالعه زورخانه‌ها اکثراً از تحصیلات کلاسیک زیادی برخوردار نبوده‌اند چنان‌که ۴۴ درصد (۱۸۲ تن) تحصیلات ششم ابتدائی و کمتر داشته‌اند و ۱۸/۹ درصد (۷۸ تن) سوم متوسطه و کمتر را دارا بوده و حدود ۲۵ درصد (۱۰۴ تن) کمتر از دیپلم و بقیه تحصیلاتی بالاتر از دیپلم داشته‌اند (۱۸ تن).

وضع تاهل

۴۱/۱ درصد (۱۷۰ تن) ورزشکاران زورخانه‌های تهران مجرد و ۵۸/۹ درصد (۲۴۴ تن) متأهل بوده‌اند، اگر از گروه سنی کمتر از ۲۰ سال صرف نظر کنیم ۶۵/۲ درصد اشخاص ۲۰ تا ۲۹ ساله مجرد

بوده‌اند، از نظر شغلی ۴۰/۶ درصد مجردان شغل آزاد داشته و ۳۱/۸ درصد کارمند و ۳/۵ درصد بی‌کار بوده‌اند.

از لحاظ سواد ۹۰/۶ درصد بی‌سوادان متأهل بوده‌اند و ۸۱/۱ درصد آن‌ها تحصیلاتی کمتر از ششم ابتدائی و ۳۳/۳ درصد از متأهلان مدرکی بالاتر از دیپلم متوسطه داشته‌اند.

جدول‌های شماره ۶۸، ۶۸/۱ و ۶۸/۲ توزیع پاسخگویان را در مورد وضع تأهل برحسب گروه‌های سنی، شغل و تحصیلات نشان می‌دهد.

محل تولد ورزشکاران

۵۱/۹ درصد از ورزشکاران ثابت و غیر ثابت زورخانه‌های تهران و اعم از عمومی و ویژه متولد تهران و ۱۵/۵ درصد متولد استان مرکزی ۳۲/۶ درصد متولد سایر استان‌ها بوده‌اند.

بالاترین رقم متولدان تهران را گروه سنی ۶۰ سال بی‌الا داشته (۸۸/۲ درصد) و بقیه آنان متولدان استان مرکز بوده‌اند.

بیشتر کسانی که متولد تهران بوده‌اند (به‌جز محصلان و بیکاران) در درجه اول مشاغل آزاد داشته و در مرتبه دوم کارمند بوده‌اند.

از لحاظ سواد بیش از نیمی از بی‌سوادان متولد تهران و استان مرکزی بوده و بقیه در استان‌های دیگر متولد شده‌اند و همچنین ۵۳/۷ درصد از کسانی که تحصیلات ششم ابتدائی داشته‌اند متولد تهران و ۱۶/۷ درصد متولد استان مرکزی بوده‌اند.

نیمی از کسانی که تحصیلات بالاتر از دیپلم داشته‌اند متولد تهران و نیمی دیگر متولد سایر استان‌ها بوده‌اند. جدول‌های شماره ۶۹/۱، ۶۹/۲ و ۶۹/۳ توزیع پاسخگویان را در مورد محل تولد آنها بر حسب گروه‌های سنی و شغلی و تحصیلی نشان می‌دهد.

در بررسی که از ورزشکاران ورزش باستانی شده است به این نتیجه رسیده‌ایم که ۶۶/۹ درصد از ورزشکاران این ورزش را از پدر و عمو و دایی و برادر آموخته و یا پیروی کرده‌اند. کسانی که مشوق آنان پدر یا عمو و دایی بوده‌اند بیشتر در گروه سنی ۲۰ تا ۲۹ سال هستند و از نظر تحصیلات ۲۶/۲ درصد از آنان ششم ابتدایی و ۱۷/۳ درصد کمتر از ششم ابتدایی و ۱۴/۱ درصد کمتر از دیپلم متوسطه (اکثریت با دارندگان گواهی سوم متوسطه است) و فقط ۴/۶ درصد بالاتر از دیپلم بوده‌اند. مشاغل عمده این گروه بیشتر مشاغل آزاد بوده است (۴/۴ درصد) و ۲/۷ درصد هم بیکار بوده‌اند. جدول‌های شماره ۷۰، ۷۰/۱ و ۷۰/۲ توزیع نظریات پاسخگویان را در مورد افراد خانواده آنان که به ورزش باستانی علاقه مندند نشان می‌دهد.

آگاهی ورزشکاران باستانی از وسائل ارتباط جمعی:

الف - رادیو و تلویزیون

بررسی انجام شده به این نتیجه رسیده است که اکثر ورزشکاران باستانی هم به رادیو گوش می‌دهند و هم تلویزیون تماشا می‌کنند، معدودی هم بوده‌اند که تنها از یکی از این دو وسیله استفاده می‌کرده‌اند.

افرادی که تحصیلات رسمی کمتر داشته‌اند بیشتر از هردو وسیله ارتباط جمعی استفاده می‌کرده‌اند، به‌یانی دیگر بیش از ۶۷ درصد از ورزشکارانی که تحصیلات سوم متوسطه و کمتر دارند از هردو وسیله استفاده می‌کنند. ۵۱/۶ درصد این عده صاحبان مشاغل آزاد بوده و ۳۸ درصد را کارمندان تشکیل داده‌اند و فقط ۸/۱ درصد محصل بوده‌اند زیرا بیشتر جوانان وقت خود را خارج از خانه می‌گذرانند و این مورد را ارقام مربوط به گروه سنی کمتر از ۲۰ سال تأیید می‌کند از ارقام به‌دست آمده چنین نتیجه گرفته می‌شود که هرچه سن بالاتر می‌رود میزان علاقه ورزشکاران به رادیو و تلویزیون بیشتر می‌شود. جدول‌های شماره ۷۱/۱، ۷۱/۲ و ۷۱/۳ توزیع نظریات پاسخگویان را در مورد استفاده از رادیو و تلویزیون بر حسب سن، شغل و سواد نشان می‌دهد.

این جدول نشان می‌دهد که وقتی از ورزشکاران باستانی سؤال شده است که تلویزیون بهتر است یا رادیو؟ ۴۳/۹ درصد تلویزیون را ترجیح داده‌اند.

بررسی ما نشان می‌دهد که فقط ۲۰ درصد از ورزشکاران رادیو و ۴۳/۹ درصد تلویزیون را ترجیح داده‌اند این عده عموماً در گروه‌های سنی ۲۰ تا ۲۹ قرار داشته‌اند. و ۲۴/۲ درصد هم نسبت به این مسئله بی‌تفاوت بوده‌اند. در گروه‌های تحصیلی مختلف ۳۱/۳ درصد از بی-سوادان تلویزیون و ۱۵/۶ درصد رادیو را ترجیح داده‌اند. و کسانی که تحصیلاتی کمتر از ششم ابتدایی داشته‌اند ۵۰ درصد تلویزیون و ۲۰/۳ درصد رادیو را ترجیح داده‌اند. به‌طور کلی در میان ورزشکاران

زورخانه‌های تهران در تمام گروه‌های تحصیلی تمایل به تماشای تلویزیون بیش از گوش کردن به رادیو است.

از نظر شغلی تمامی صاحبان مشاغل آزاد و ۴۶/۷ درصد ورزشکاران کارمند، تلویزیون و ۱۸/۲ درصد رادیو را بهتر دانسته‌اند و بقیه نسبت به این مورد، یا نظری نداشته و یا پاسخ نداده‌اند.

همچنین از میان محصلان ورزشکار در زورخانه‌های تهران ۳۹ درصد تلویزیون را بهتر و آموزنده‌تر دانسته‌اند و ۶ درصد رادیو را، ۲۹/۳۰ درصد رادیو یا تلویزیون برایشان بی تفاوت بوده است و ۹/۸ درصد را هیچ یک از این دو وسیله ارضا نمی کرده است.

از مجموع گروه‌های مورد بررسی ۲/۲ درصد به این سؤال که تلویزیون بهتر است یا رادیو جواب نداده‌اند.

نتیجه این که تلویزیون سهم بیشتری از تماشاگران را به خود اختصاص داده است (۲۰/۹ درصد) ۶۰ درصد ورزشکاران باستانی دلیل برتری تلویزیون را سمعی و بصری بودن آن دانسته‌اند. تمام ورزشکاران باستانی در هر گروه سنی و شغلی و سواد که بوده‌اند بهترین برنامه‌ای که از تلویزیون می‌پسندیده‌اند سریال‌های ایرانی بوده است. و بعد از آن به ترتیب سریال‌های خارجی (۱۷/۱ درصد)، اخبار و برنامه‌های آموزشی، قرار داشته است (جدول شماره ۷۲، ۷۲/۱ و ۷۲/۲).

مجله و روزنامه

در مقابل این سؤال که آیا روزنامه می‌خوانید؟ ۲۲۹ تن از ۱۴۴ تن (۷۲/۲ درصد) جواب مثبت داده‌اند از این تعداد ۴۶/۵ درصد در گروه سنی ۲۰ تا ۲۹ ساله بوده‌اند. ۲۰/۱ درصد در گروه سنی ۳۰ تا ۳۹ ساله و ۱۲ درصد کمتر از ۲۰ سال داشته‌اند و بقیه از ۴۰ سال به بالا بوده‌اند. از نظر سواد ۴۲/۸ درصد این عده دارای تحصیلاتی برابر ششم ابتدائی و کمتر و ۵۲/۲ درصد دیپلم و بقیه بالاتر از دیپلم بوده‌اند. از لحاظ شغل بیشتر مشاغل آزاد را داشته‌اند (۴۸/۲ درصد) و بعد از آن به ترتیب ۳۸/۸ درصد کارمند و ۱۰/۷ درصد محصل و بقیه بیکار بوده‌اند.

روزنامه، مجلات و نشریات مورد مطالعه این افراد (با خصوصیات سنی و تحصیلاتی و شغلی که گذشت) در وهله اول کیهان و بعد از آن اطلاعات و سپس مجلات ورزشی و جوانان و اطلاعات هفتگی و زن-روز و بانوان بوده است. مطالب مورد علاقه میان افراد به این شرح است: ورزشکاران باستانی نخست، مطالب و گزارشهای ورزشی و بعد از آن حوادث روزنامه‌ها و مجلات و سپس مطالب خبری را بیشتر مطالعه می‌کند. و مطالعه مطالب علمی، اقتصادی، و هنری و فرهنگی در درجات پائین‌تر قرار گرفته‌اند.

به‌طور کلی ورزشکاران باستانی با تحصیلاتی پائین‌تر از دیپلم بیشتر مطالب ورزشی روزنامه‌ها و مجلات و با تحصیلاتی بالاتر از دیپلم بیشتر مطالب خبری و حوادث را مطالعه می‌کرده‌اند. از نظر شغل

کسانی که مشاغل آزاد داشته‌اند (۳/۴۲ درصد) مطالب ورزشی روزنامه و مجلات برایشان جالب بوده و بعد از آن حوادث و مطالب خبری. در میان کارمندان ۶۲ درصد مطالب ورزشی و ۶/۴۹ درصد مطالب خبری و ۳/۴۲ درصد قسمت حوادث روزنامه‌ها و مجلات مورد مطالعه بوده است. جدولهای (۱،۷۳/۲،۷۳ و ۱،۷۴/۲،۷۴).

کتاب^۱

از کل گروه‌های مورد بررسی ورزشکاران باستانی ۷/۵۹ درصد بوده‌اند که کتاب مطالعه می‌کرده‌اند.

معمولاً ورزشکاران باستانی پیوندی ناگسستنی با مسائل دینی و مذهبی دارند و این ورزش اصولاً برپایه‌ای از خلوص نیت نسبت به آداب و عادات و فتوت و جوانمردی و دیانت نهاده شده است. علاقه شدید ورزشکاران باستانی به امیرالمؤمنین علی علیه السلام، از آن جهت که وی را مظهر جوانمردی و دادگری در عالم اسلام می‌دانند، مؤید این اعتقاد است. امروز هم این وابستگی به امامان و ائمه اطهار میان ورزشکاران باستانی وجود دارد و این امر از نوع کتابهایی که مطالعه می‌کنند آشکار می‌گردد.

بیش از ۳۰ درصد از ورزشکاران باستانی کتاب‌های مذهبی و ۴/۲۵ درصد کتاب‌های شعری و ۱/۱۷ درصد کتاب‌های تاریخی مطالعه

۱- درصد نسبت بکل مشاغل آزاد گرفته شده است.

می کرده‌اند و ۴۲/۳ درصد نیز در این مورد جوابی نداده‌اند. این علاقه‌مندی به کتاب‌های مذهبی و بعد شعر و بعد کتاب‌های تاریخی در میان تمام گروه‌های سنی و شغلی و تحصیلی مشاهده می‌شود.

در پاسخ سئوالی که درباره میزان علاقه‌مندی ورزشکاران نسبت به نویسندگان ایرانی و خارجی از آنان شده است ۵۵/۵ درصد از پاسخ دهندگان نویسندگان ایرانی را ترجیح داده‌اند. و این شاید دلیل دیگری باشد برای روحیه شدید ملی و علاقه آنان به فرهنگ و ادب ایران (جدول‌های شماره ۷۵/۱، ۷۵/۲، ۷۶/۱، ۷۶/۲ و ۷۶/۳).

وسائل دریافت پیام

آگاهی ورزشکاران باستانی از اخبار و اتفاقات و حوادث توسط رادیو تلویزیون مجله و روزنامه و سایر مردم صورت می‌گرفته است.

آگاهی ورزشکارانی که در سنین کمتر از ۲۰ سال بوده‌اند از حوادث و اخبار بیشتر به وسیله تلویزیون بوده است، ولی در سنین دیگر یعنی سنین بیش از ۲۰ سال آگاهی توسط رادیو بوده است و در درجه دوم تلویزیون و بعد از آن مجله و روزنامه و سایر مردم آخرین مرجع خبر برای آنان بوده‌اند. اکثر کسانی که از اخبار و حوادث به وسیله رادیو، که از وسائل ارتباط جمعی دیگر بیشتر مورد اعتماد آنها بوده است، آگاهی پیدا می‌کنند، تحصیلات سوم متوسطه و کمتر داشته‌اند ولی کسانی که دارای تحصیلاتی کمتر از دیپلم بوده‌اند

تلویزیون را وسیله آگاهی از حوادث و اخبار و موثق‌ترین منبع خبری برای خود دانسته‌اند.

بطور کلی کسانی که تحصیلات بالاتر از دیپلم داشته‌اند رادیو را مرجع مناسب خبر تشخیص داده‌اند.

از نظر شغلی تمام ورزشکاران باستانی مورد مطالعه، در هر گروه شغلی که بوده‌اند از اخبار و حوادث و اتفاقات مملکتی و جهانی به وسیله رادیو آگاه می‌شوند و گفتارهای رادیو را موثق‌تر و مورد اطمینان‌تر دانسته‌اند فقط محصلین بوده‌اند که رادیو و تلویزیون هر دو را از نظر بخش خبر و حادثه مورد اعتمادتر از سایر وسیله‌های ارتباط جمعی دانسته‌اند. حاصل آن که ۲۹/۲ درصد ورزشکاران باستانی رادیو و ۱۹/۱ درصد تلویزیون و ۱۰/۹ هم رادیو و هم تلویزیون و ۸/۵ درصد مجلات و روزنامه‌ها و ۱/۵ درصد مردم را مورد اعتماد دانسته‌اند و ۱/۷ درصد هیچ کدام از وسایل ارتباط جمعی را مرجع مناسبی ندانسته‌اند جدولهای شماره ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۳۷، ۳۸، ۳۹، ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۳، ۴۴، ۴۵، ۴۶، ۴۷، ۴۸، ۴۹، ۵۰، ۵۱، ۵۲، ۵۳، ۵۴، ۵۵، ۵۶، ۵۷، ۵۸، ۵۹، ۶۰، ۶۱، ۶۲، ۶۳، ۶۴، ۶۵، ۶۶، ۶۷، ۶۸، ۶۹، ۷۰، ۷۱، ۷۲، ۷۳، ۷۴، ۷۵، ۷۶، ۷۷، ۷۸، ۷۹، ۸۰، ۸۱، ۸۲، ۸۳، ۸۴، ۸۵، ۸۶، ۸۷، ۸۸، ۸۹، ۹۰، ۹۱، ۹۲، ۹۳، ۹۴، ۹۵، ۹۶، ۹۷، ۹۸، ۹۹، ۱۰۰.

گذران اوقات فراقت

سؤالهایی که از ورزشکاران باستانی در مورد گذران اوقات فراغت شده این نتیجه را داده است که ورزشکاران باستانی اوقات فراغت خود را در درجه اول به ورزش (۷۴/۳ درصد) و بعد از آن تفریح^۱

۱- مقصود این گروه از تفریح مشخص نشده است.

(۳۶/۷ درصد) و بقیه (۲۳/۴ درصد) اوقات خود را به مطالعه می گذرانند.

در این بررسی نشان داده می شود که ورزشکاران در گروه های شغلی و سنی و تحصیلی مختلف اوقات فراغت خود را چگونه می گذرانند. از لحاظ سنی ورزشکارانی که کمتر از ۲۰ سال داشته اند ۷۲/۱ درصد اوقات فراغتشان را به ورزش می گذرانند و ۳۷/۲ درصد آنرا به مطالعه.

کسانی که در گروه سنی ۲۰ تا ۲۹ ساله قرار داشته اند اوقات فراغت خود را در درجه اول به ورزش و بعد از آن به تفریح و در درجه سوم به مطالعه می گذرانند. ۷۱/۳ درصد ورزشکارانی که در گروه سنی ۳۰ تا ۳۹ ساله قرار گرفته اند ورزش نقش مهمی را در گذران اوقاتشان داشته است و تفریح و مطالعه هم مدت زمانی از وقت آنها را دربر می گرفته است.

در گروه های سنی ۴۰ تا ۴۹ ساله متوجه این نکته می شویم که ورزشکاران باز هم ورزش را برای گذراندن اوقات خود ترجیح می دهند، از طرف دیگر درصد کسانی که به تفریح می روند در این گروه سنی افزایش می یابد (۴۳/۶ درصد). به طور کلی کسانی که سنشان از ۵۰ سال بیشتر بوده است ورزش توام با تفریح و مطالعه اوقات بی کاری آنان را پر می کرده است. تمام ورزشکاران مورد مطالعه در هر گروه شغلی و تحصیلی که بوده اند اوقات فراغت خود را به ترتیب صرف ورزش و تفریح و مطالعه می کرده اند، فقط کسانی که بیکار بوده اند

در درجه اول تفریح و بعد ورزش و بعد از آن مطالعه را ترجیح داده‌اند
(جدول‌های شماره ۱، ۷۹/۲، ۷۹/۱، ۷۹/۲، ۷۹/۱).

نتیجه و پیشنهاد

آشکار است که شهرهای بزرگ و پرجمعیت برای برقراری نظم شهر محتاج نهادهای سازمان یافته خاصی است و تاریخ ایران تا زمان انقلاب مشروطه وجود چنین نهادهایی را نشان نمی‌دهد، بنابراین سه مرجع مهم را می‌توان نام برد که با وضعیت و خصوصیات ویژه خود کار این نهادها را انجام می‌دادند. این سه مرجع عبارت بودند از: ۱- دولتیان ۲- روحانیون ۳- خوشنامان و معتمدان محل، تا قبل از مشروطیت گروه اول را تماس نزدیک و راستینی با توده مردم نبود و تنها عامل تحکم، ضابطه تعیین کننده روابط میان مردم و دولتیان به شمار می‌رفت.

گروه دوم به دلیل اعتقاد مذهبی توده، نزدیکی بیشتری با مردم داشتند و در روابط خود با مردم اکثراً احکام مذهبی صادر می‌کردند و این خود نیز عاملی از پیش تعیین شده به شمار می‌آمد.

گروه سوم که خوشنامان محلی و معتمدان و پهلوانان بودند، کسانی بودند که دقیقاً جامعه خود را می‌شناختند و توانسته بودند با

رفتار و سلوك مردم پسند خود اعتماد مردم و عقاید خاص آنان را به خود جلب کنند.

چون این گروه از میان مردم برمی‌خواستند، سعی می‌شد که اختلاف‌ها و شکایت‌های محلی قبل از واگذار شدن به مراجع مذهبی و دولتیان در همان محدوده محلی، به وسیله ریش سفیدان و جوانمردان محل حل و فصل شود و معمولاً هم موفق بودند، زیرا آگاهی و نزدیکی مداومی از مسیر وقایع زندگی هم محالان خود داشتند و همچنین می‌توانسته‌اند حتی بعد از قضاوت خویش شاهد پیامدهای داوری خود نیز باشند و این افراد بودند که در يك مکان مهم اجتماعی به نام زورخانه نشو و نما یافته و مورد توجه و احترام خاص مردم قرار گرفته بودند.

شهرگرایی همچنان که قبلاً گفته شد نیازمند مراجع سازمان داده‌ای بود همراه با وسائل اجرایی چون نیروهای شهربانی، ژاندارمری، دادگستری و جز آنها که خود ناگزیر باعث کاهش نفوذ و قدرت پهلوانان زورخانه و جوانمردان و ریش سفیدان محلی گردید و از زورخانه پدیده‌ای را به وجود آورد که تنها محلی برای پرورش بدن باشد و تکرار عملیات ورزشی.

در حقیقت شهرگرایی را می‌توان نیروی متضادی دانست که باعث از میان رفتن روحیه و نقش اجتماعی زورخانه‌ها گردیده است. از طرف دیگر فضای زورخانه‌ها که هم اکنون در احاطه فدراسیون‌ها و باشگاه‌ها قرار دارند. در معرض دگرگونی سنت‌ها و

آداب و رسوم و شاید انحطاط قرار گرفته‌اند. به عبارت دیگر پیشرفت و اشاعه ورزش‌های مدرن باعث افت ورزش‌های فعلی زورخانه‌ای شده است.

توجه به این نکته لازم است که زورخانه چه نقشی در گذشته داشته و حالا چه وظیفه‌ای را به عهده دارد و اینکه چگونه تمام سنت‌های زورخانه که هر کدام از فرهنگ این آب و خاک سرچشمه گرفته به این طریق در معرض دگرگونی قرار گرفته و جای خود را به شیوه‌هایی داده است که در واقع تقلیدی است از آن نقش‌ها و ظاهر سازی برای حفظ وضع مراتب ورزش زورخانه‌ای.

توجه به همین نکته است که مرکز مطالعات و هماهنگی فرهنگی را به تحقیق در این باره واداشته است تا خطرات احتمالی از میان رفتن یکی از میراث‌های فرهنگی را به مسئولان امر یادآور شود. اکثر زورخانه‌های موجود تهران در فاصله میان سال‌های ۱۳۳۰ - ۱۳۳۹ به وجود آمده و پا گرفته و همان جایی که ساختمان اولیه زورخانه خود را بنا کرده مانده و هیچ گونه تغییر مکانی تا کنون نداده‌اند.

بیشتر زورخانه‌های عمومی تهران مالکیت استیجاری دارند و ماهانه به طور متوسط / ۲۵۰۰ ریال اجاره بها می‌پردازند در صورتی که بیشتر زورخانه‌های ویژه دولتی است و اجاره بهایی از این بابت نمی‌پردازند. در بنای بیشتر زورخانه‌ها، آجر، سیمان و آهن به کار رفته است، ولی با وجود این ۱/۳۴ درصد زورخانه‌ها ساختمان قدیمی دارند و ۴/۲۴ درصد قدیمی کهنه‌اند و بنای ۲/۱۲ درصد آن‌ها فرسوده

است.

به‌طور کلی بیش از ۷۰ درصد ساختمان زورخانه‌های تهران قدیمی و فرسوده بوده که بعضی از آن‌ها احتیاج به تعمیرات اساسی دارند. سطح کل زورخانه‌ها معمولاً میان ۳۰۰ تا ۳۹۹ متر مربع است و سالن آن‌ها بیشتر میان ۵۰ تا ۹۹ تن گنجایش دارد.

اعضای ثابت ورزش باستانی در زورخانه‌های تهران در زمان مورد مطالعه جمعاً ۸۲۳ تن بوده‌اند.

زورخانه‌های عمومی از نظر تأسیسات دارای اتاق مدیر، دفتر، اتاق سرایدار، انباری، آبدارخانه، دستشویی، حمام، دوش هستند، لیکن زورخانه‌های ویژه از تأسیسات کاملتری برخوردارند. از نظر تجهیزات نیز زورخانه‌ها کم و بیش مجهزاند ولی اگر به تفکیک نحوه اداره، زورخانه‌ها مورد بررسی قرار دهیم خواهیم دید که زورخانه‌های ویژه از این نظر هم برتری دارند.

اکثر زورخانه‌های تهران فاقد وسایل ایمنی هستند، چرا که ۹۰ درصد زورخانه‌های عمومی از هیچ‌گونه وسایل ایمنی برخوردار نبوده‌اند.

نداشتن امکانات مالی زورخانه‌ها را به تعطیل می‌کشاند و شاید بتوان گفت که اگر با چنین امکاناتی، زورخانه‌ای برجای بماند، حتماً دگرگون شدن و دور افتادن از هدف اصلی خود، تربیت افرادی جوانمرد، خداپرست، و با ایمان و میهن پرست است در برخواهد داشت.

کعبود مربی و وسائل و ابزار ورزشی نیز راه دیگری است که زورخانه را به سوی نیستی سوق می دهد. مسائل دیگری که در زورخانه های تهران دیده می شود و به خصوص در زورخانه های عمومی محسوس تر است نداشتن محیط بهداشتی متناسب با ورزش است.

وضع زورخانه های ویژه از نظر تأسیسات و تجهیزات و وسائل و ابزار و غیره بهتر از زورخانه های عمومی است، علت این امر توجه سازمان های مربوط و امکانات مالی بیشتر آنها است. آن چنانکه از پرسشنامه های ما برمی آید، زورخانه های ویژه که از امکانات مالی و تأسیسات و تجهیزات کامل برخوردارند سنت شکن ترند و سعی بر آن دارند که سنن ورزش زورخانه ای را به مقررات و قوانین جدید تبدیل کنند و حال آنکه اگر این امکانات در اختیار زورخانه های عمومی قرار می گرفت سنت ها و میراث های فرهنگی ما را در این راه بیشتر حفظ می کردند، چنانکه می بینیم هنوز زورخانه های عمومی هستند که سعی دارند سنن خود را حفظ کنند.

پیشنهادهای

پیشنهادهای زیر برای بهبود وضع زورخانه ها و ورزش باستانی مطرح می گردد:

۱- شورایی در سازمان تربیت بدنی تشکیل گردد و به تناسب فعالیت هر يك از زورخانه‌ها آنها را از امکانات مالی برخوردار سازد.

۲- مربیانی برای تعلیم ورزش باستانی به وسیله افراد کار آزموده تربیت گردد و این افراد از میان پیشکسوتان و خوشنام‌ترین ورزشکاران انتخاب شوند.

۳- اداره کل حفاظت آثار باستانی وزارت فرهنگ و هنر بنا بر وظیفه‌ای که دارد برای ثبت بنای زورخانه‌هایی که از لحاظ فرهنگ ملی غنای بیشتری دارد اقدام کند تا از فرسودگی و احیاناً نابودی آنها جلوگیری شود.

۴- سازمان تربیت بدنی ترتیبی اتخاذ کند که افراد لایق و شایسته و متعهد، مسئولیت زورخانه را به عهده گیرند.

۵- وزارت بهداشتی در امر بهداشتی کردن زورخانه‌ها نظارت کامل داشته باشد به شرط آنکه ساخت سنتی زورخانه‌ها تغییر نیابد و برای رعایت این شرط بهتر آن است که از وزارت فرهنگ و هنر یاری جوید.

۶- سازمان تربیت بدنی از طریق برگزاری مسابقات و گسترش زورخانه‌ها جوانان را به این ورزش کهن، تشویق کند.

۷- سازمان تربیت بدنی جامی به نام مشهورترین پهلوان ایرانی تهیه کند و هر سال مسابقه‌ای میان زورخانه‌ها ترتیب دهد و جام در آن سال به بهترین زورخانه تعلق گیرد به علاوه بهترین پهلوان سال مفتخر به دریافت بازوبند پهلوانی از دست یکی از مقامات پایه ملی ایران

بشود.

۸- چون ورود جوانان کمتر از ۱۸ سال به زورخانه‌ها منع شده است ترتیبی داده شود که دانش آموزان و نوجوانان علاقه‌مند بتوانند مطابق با برنامه‌هایی خاص به‌طور مرتب از زورخانه‌ها و اعمال ورزش باستانی بازدید کنند تا در میان آنان ایجاد علاقه شود و در صورت تمایل پس از رسیدن به سن قانونی برای ورزش به این اماکن مراجعه کنند.

۹- با استفاده از وجود مرشدان با سابقه برای تربیت مرشد دوره‌های آموزشی ترتیب داده شود.

۱۰- اداره کل تولید فیلم و عکس و اسلاید وزارت فرهنگ و هنر ترتیبی دهد که از زندگی افراد سرشناس زورخانه و پهلوانان قدیم و جدید زورخانه‌ها فیلم تهیه و در زورخانه‌ها و تلویزیون به معرض نمایش گذاشته شود.

شماره ۱- مشخصات کلی زورخانه‌های عمومی تهران

ردیف	نام زورخانه	سال تأسیس	نام مؤسس	مستولان زورخانه
۱	پوریا	۱۳۰۰	جواد شاه محمدی	جواد شاه محمدی
۲	شاهدوست	۱۳۰۰	رضا کتابی، علی کتابی	-
۳	پولاد	۱۳۰۰	حسین رضی‌زاده	رضی‌زاده - محمد مقامی رضی رضی‌زاده
۴	گردان	۱۳۰۰	احمد مروی	احمد مروی - محمود طهماسبی
۵	شیرافکن	۱۳۰۲	خسرو معصومی	خسرو معصومی - مجید معصومی
۶	پهلوان پور	۱۳۰۲	-	-
۷	توکل	۱۳۱۴	حسن آخوند	حسن آخوند
۸	اولیا	۱۳۱۵	کریم اولیائی	کریم اولیائی
۹	نیروی شادی	۱۳۱۵	رضا برجسته	علی برجسته
۱۰	شهباز	۱۳۱۹	غلامعلی ایران نژاد	ایران نژاد
۱۱	نیروی یزدان	۱۳۲۲	قدرخانی	قدرخانی
۱۲	جمشید	۱۳۲۶	یدالله آهوچشم	یدالله آهوچشم - داود آهوچشم
۱۳	طلاچی	۱۳۳۰	علی کیانتاش	علی کیانتاش
۱۴	بهرام	۱۳۳۰	حسن خطیب مهر	حسن خطیب مهر
۱۵	امید	۱۳۳۲	عزیزالله داوری	عزیزالله داوری
۱۶	جعفری	۱۳۳۳	شعبان جعفری	شعبان جعفری - منوچهر جعفری
۱۷	گودرز	۱۳۳۵	حسین حاج حسین	حسین حاج حسین
۱۸	هژیر	۱۳۳۵	علی میلانی	علی میلانی
۱۹	دلیران پارس	۱۳۳۵	سید اسماعیل یزدی	سید اسماعیل یزدی
۲۰	شجاعت	۱۳۳۶	سید احمد ثناگستری	ثناگستری
۲۱	شیر خدا	۱۳۳۷	عباس شیرخدا	عباس شیر خدا

۲۲	شاه مردان	۱۳۳۸	سید احمد میر اشرف	سید احمد میر اشرف
۲۳	مهر نور	۱۳۳۹	محمد علی نور	محمد علی نور
۲۴	کاووس	۱۳۴۰	سید حسن روشن بین	سید حسن روشن بین
۲۵	نجات	۱۳۴۲	سید مصطفی نجات	سید مصطفی نجات
۲۶	جم	۱۳۴۲	سید احمد میر اشرف	سید احمد میر اشرف
۲۷	ابو مسلم خراسانی	۱۳۴۳	مهدی شیرگیر	جواد شیرگیر- رضا اصحابی- عباس علی گودرزی
۲۸	زال زر	۱۳۴۳	بهرام جمشیدی	بهرام جمشیدی
۲۹	بیست و پنج شهریور	۱۳۴۴	محمد علی نیکوگر	محمد علی نیکوگر
۳۰	هنر	۱۳۵۰	سید کاظم جباری	کاظم جباری

۲- مشخصات کلی زورخانه‌های ویژه تهران

ردیف	نام زورخانه	سال تأسیس	نام مؤسس	مسئولین زورخانه
۱	بانک ملی	۱۳۲۱	بانک ملی	کاظمینی، چوبینه، اقبال
۲	مهمات سازی ارتش	۱۳۲۸	ارتش	احمد نجی، اربابی
۳	کوی دانشگاه	۱۳۳۰	دانشگاه	زبردست، فکری
۴	صنایع نظامی ارتش	۱۳۳۰	ارتش	اربابی، فضیلت، شهسواری
۵	سیلو	۱۳۳۵	اداره سیلو	نیاورانی، مولوی، نوروزی
۶	دخانیت	۱۳۴۰	شرکت دخانیات عباس شیرازی	
۷	ژاندارمری ناحیه مرکز	۱۳۴۰	ارتش	فرماندهان ناحیه مرکز
۸	تراپری، ن. ز. ش	۱۳۴۴	ارتش	سروان محمد ملک‌راد، سروان محمد زندی، سرگرد سیرانی
۹	آزمایش	۱۳۴۵	آزمایش	ناصر سلطانی
۱۰	کارگران	۱۳۴۸	وزارت کار	احمد جذاب
۱۱	باشگاه ورزشی خاور	۱۳۵۰	کارخانه خاور عباس نادری	

۳- توزیع زورخانه‌های تهران بر حسب سال تأسیس و نحوه اداره

سال تأسیس	ویژه		عمومی		جمع	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
۱۳۰۹-۱۳۰۰	-	-	۶	۲۰/-	۶	۱۴/۶
۱۳۱۹-۱۳۱۰	-	-	۴	۱۳/۳	۴	۹/۸
۱۳۲۹-۱۳۲۰	۲	۱۸/۱	۲	۶/۷	۴	۹/۸
۱۳۳۹-۱۳۳۰	۳	۲۷/۳	۱۱	۳۶/۷	۱۴	۳۴/۲
۱۳۴۹-۱۳۴۰	۵	۴۵/۵	۶	۲۰/-	۱۱	۲۶/۸
۱۳۵۰	۱	۹/۱	۱	۳/۳	۲	۴/۹
جمع	۱۱	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۱	۱۰۰

شماره ۴- توزیع زورخانه بر حسب سطح کل و نوع نحوه اداره

نحوه اداره		ویژه		عمومی		جمع	
شرح		تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
۱۰۰-۱۹۹ مترمربع		۴	۳۶/۳	۵	۱۶/۷	۹	۲۲
« ۲۰۰-۲۹۹ »		۳	۲۷/۳	۹	۳۰	۱۲	۲۹/۳
« ۳۰۰-۳۹۹ »		۲	۱۸/۲	۱۲	۴۰	۱۴	۳۴/۲
« ۴۰۰-۴۹۹ »		۱	۹/۱	۱	۳/۳	۲	۴/۹
« ۵۰۰-۵۹۹ »		۱	۹/۱	۱	۳/۳	۱	۲/۴
« ۶۰۰-۶۹۹ »		-	-	۱	۳/۳	۱	۲/۴
اظهار نشده		-	-	۱	۳/۳	۱	۲/۴
جمع		۱۱	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۱	۱۰۰

شماره ۵ توزیع زورخانه‌ها بر حسب سطح زیربنا و نحوه اداره

نحوه اداره		ویژه		عمومی		جمع
شرح	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
۹۰-۱۹۹ مترمربع	۳	۲۷/۹	۱۰	۳۳/۳	۱۳	۳۱/۷
۲۰۰-۲۹۹ مترمربع	۴	۳۶/۴	۱۲	۴۰	۱۶	۳۹
۳۰۰-۳۹۹ مترمربع	۲	۱۸/۲	۴	۱۳/۳	۶	۱۴/۶
۴۰۰-۴۹۹ مترمربع	۱	۹/۱	۳	۱۰	۴	۹/۸
۵۰۰-۵۹۹ مترمربع	۱	۹/۱	-	-	۱	۲/۴
اظهار نشده	-	-	۱	۳/۴	۱	۲/۴
جمع	۱۱	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۱	۱۰۰

شماره ۶- توزیع زودخانه‌ها بر حسب سطح سالن (متر مربع) ونحوه اداره

نحوه اداره	ویژه	عمومی	جمع	شرح
تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد درصد
-	-	۳	۱۰	۳ ۷/۳
۳	۲۷/۳	۹	۳۰	۱۳ ۲۹/۳
۶	۵۴/۶	۱۴	۴۶/۷	۲۰ ۴۸/۹
۲	۱۸/۲	۲	۶/۷	۴ ۹/۸
-	-	۱	۳/۳	۱ ۲/۴
-	-	۱	۳/۳	۱ ۲/۴
۱۱	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۱ ۱۰۰
جمع				

اظهار نشده

شماره ۷- توزیع زورخانه‌ها بر حسب موقعیت سالن و نحوه اداره

نحوه اداره		ویژه		عمومی		جمع
شرح	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
پائین	۳	۲۷/۳	۲	۶/۷	۵	۱۲/۲
هم کف	۶	۵۴/۶	۲۵	۸۳/۳	۳۱	۷۵/۶
بلندتر	۲	۱۸/۲	۲	۶/۷	۴	۹/۸
اظهار نشده	-	-	۱	۳/۳	۱	۲/۴
جمع	۱۱	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۱	۱۰۰

شماره ۸- توزیع زورخانه‌هایی که سطح سالن آنها با زمین اختلاف داشته است بر حسب نحوه اداره

نحوه اداره		ویژه		عمومی		جمع	
شرح	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد
نیم متر	۱	۲۰	۱	۲۵	۲	۲۲/۲	۲
یک متر	۴	۸۰	۳	۷۵	۷	۷۷/۸	۷
جمع	۵	۱۰۰	۴	۱۰۰	۹	۱۰۰	۹

شماره ۹- توزیع زورخانه‌ها بر حسب گنجایش تماشاگر و نحوه اداره

نحوه اداره		ویژه		عمومی		جمع
شرح		تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد درصد
نفر ۲۰-۴۹		۲	۱۸/۲	۶	۲۰	۸ ۱۹/۵
نفر ۵۰-۹۹		۲	۱۸/۲	۱۲	۴۰	۱۴ ۳۴/۲
نفر ۱۰۰-۱۴۹		۳	۲۷/۳	۴	۱۳/۳	۷ ۱۷/۱
نفر ۱۵۰-۱۹۹		۱	۹/۱	۲	۶/۷	۳ ۷/۳
نفر ۲۰۰-۲۹۹		۱	۹/۱	۲	۶/۷	۳ ۷/۳
نفر ۳۰۰-۳۹۹		-	-	۲	۶/۷	۲ ۴/۹
نفر ۴۰۰-		۲	۱۸/۲	۲	۶/۷	۴ ۹/۸
جمع		۱۱	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۱ ۱۰۰

شماره ۲۰ - توزیع زورخانه‌ها بر حسب نوع جنس درب ورودی و نحوه اداره

نحوه اداره	ویژه		عمومی		جمع کل	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
شرح آهن	۷	۶۳/۶	۲۵	۸۳/۳	۳۲	۷۸/۱
چوب	۴	۳۶/۴	۳	۱۰	۷	۱۷/۱
چوب و شیشه	-	-	۱	۳/۳	۱	۲/۴
آهن و سنگ	-	-	۱	۳/۳	۱	۲/۴
جمع	۱۱	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۱	۲۰۰

شماره ۱۱- توزیع زورخانه‌ها بر حسب ارتفاع درب ورودی و نحوه اداره

نحوه اداره		ویژه		عمومی		جمع کل	
شرح		تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
۱/۵ متر		۲	۱۸/۲	-	-	۲	۴/۹
« ۱/۸۰		-	-	۱	۳/۳	۱	۲/۴
« ۲		۷	۶۳/۶	۱۴	۴۶/۷	۲۱	۵۱/۲
« ۲/۵		۲	۱۸/۲	۱۳	۴۳/۳	۱۵	۳۶/۶
« ۳		-	-	۱	۳/۳	۱	۲/۴
« ۴		-	-	۱	۳/۳	۱	۲/۴
جمع		۱۱	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۱	۱۰۰

شماره ۱۲- توزیع نظرات پاسخگویان درباره علل ساختن شکل فعلی سردم
بر حسب نحوه اداره زورخانه‌ها

نحوه اداره	ویژه	عمومی	جمع کل
شرح	تعداد	درصد	تعداد
از قدیم مرسوم بوده	۱۰	۹۰/۹	۷
بستگی به سلیقه شخصی-	-	۵۶/۷	۱۷
دارد			
برای اینکه روی مرشد به-	-	۶/۷	۲
سالار و میاندار باشد			
برای زیبایی	-	۳/۳	۱
علاقه مندی به آثار باستانی-	-	۶/۷	۲
تقلید	-	۳/۳	۱
اظهار نشده	۱	-	-
جمع	۱۱	۱۰۰	۴۱

شماره ۹۳- توزیع نظرات پاسخگویان درباره موقعیت مردم بر حسب نحوه اداره

نحوه اداره	ویژه	عمومی	جمع کل
شرح	تعداد	درصد	تعداد
قسمت چپ در ورودی	۷	۶۳/۶	۱۹
قسمت راست در ورودی	-	-	۴
وسط سالن	-	-	۲
در شرق سالن	۲	۱۸/۱	۱
در غرب سالن	۱	۹/۱	-
در شمال سالن	-	-	۲
در جنوب سالن	-	-	۱
مقابل در ورودی	۱	۹/۱	۱
جمع	۱۱	۱۰۰	۳۰

شماره ۱۴- توزیع زورخانه‌ها بر حسب مساحت سرده‌م و نوع و نحوه اداره

نحوه اداره	ویژه	عمومی		جمع	
		تعداد	درصد	تعداد	درصد
شرح	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد
۲ متر مربع	۴	۳۶/۴	۴	۱۳/۳	۸
۲/۲۵ متر مربع	-	-	۱	۳/۳	۱
۲/۵ متر مربع	۱	۹/۱	۴	۱۳/۳	۵
۳ متر مربع	۴	۳۶/۴	۱۱	۳۶/۷	۱۵
۳/۵ متر مربع	-	-	۳	۱۰	۳
۴ متر مربع	۱	۹/۱	۴	۱۳/۳	۵
۵ متر مربع	-	-	۱	۳/۳	۱
۶ متر مربع	۱	۹/۱	۱	۳/۳	۲
۹ متر مربع	-	-	۱	۳/۳	۱
جمع	۱۱	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۱

شماره ۱۵- توزیع زورخانه‌ها بر حسب ارتفاع سردم از کف سالن و نحوه اداره

نحوه اداره	ویژه		عمومی		جمع کل	
شرح	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
۱ متر	-	-	۲	۶/۷	۲	۴/۹
۱/۲۰ متر	-	-	۱	۳/۳	۱	۲/۴
۱/۵ متر	۸	۷۲/۷	۱۲	۴۰	۲۰	۴۸/۸
۱/۸ متر	۱	۹/۱	-	-	۱	۲/۴
۲ متر	۱	۹/۱	۶	۲۰	۷	۱۷/۱
۲/۵ متر	-	-	۶	۲۰	۶	۱۴/۶
۳ متر و بیشتر	۱	۹/۱	۲	۶/۷	۳	۲/۴
اظهار نشده	-	-	۱	۳/۳	۱	۲/۴
جمع	۱۱	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۱	۱۰۰

شماره ۱۶- توزیع زورخانه‌ها بر حسب مصالح بکار رفته در ساختمان مردم
و نحوه اداره

نحوه اداره		ویژه		عمومی	
مصالح	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد
پارچه. آجر. سیمان	۱	۹/۱	-	-	-
سیمان. آجر. چوب. آهن	۲	۱۸/۲	۱	۳/۲	-
چوب. آجر. سیمان	۲	۱۸/۲	-	-	-
سنگ. سیمان. آجر	۱	۹/۱	۱	۳/۲	-
چوب. آهن	۱	۹/۱	۵	۱۶/۱	-
سیمان. آجر. آهن	۱	۹/۱	۱۱	۳۵/۴	-
چوب	۲	۱۸/۲	۲	۶/۵	-
چوب. آلومینیم. آهن	۱	۹/۱	-	-	-
سنگ. آجر. آهن	-	-	۲	۶/۵	-
آجر. سنگ	-	-	۲	۶/۵	-
آجر. سیمان	-	-	۳	۹/۷	-
آهن	-	-	۱	۳/۲	-
کاشی. سیمان. آجر. آهن	-	-	۱	۳/۲	-
آهن. آجر	-	-	۱	۳/۲	-
آهن. آجر. چوب	-	-	۱	۳/۲	-
جمع	۱۱	۱۰۰	۳۱	۱۰۰	-

شماره ۱۲- توزیع زورخانه‌های تهران بر حسب شکل گود و نحوه اداره

نحوه اداره		ویژه		عمومی		جمع	
شرح	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	
هشت ضلعی	۱۱	۱۰۰	۲۹	۹۶/۷	۴۰	۹۷/۶	
شش ضلعی	-	-	۱	۳/۳	۱	۲/۴	
جمع	۱۱	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۱	۱۰۰	

شماره ۱۸- توزیع زورخانه‌ها بر حسب نوع پوشش گود و نوع نحوه اداره

نحوه اداره	ویژه	عمومی		جمع کل	
		تعداد	درصد	تعداد	درصد
شرح	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد
سیمان	۴	۳۶/۴	۷	۲۳/۳	۱۱
مکالئوم	۴	۳۶/۴	۲۰	۶۶/۷	۲۴
سنگ	۲	۱۸/۹	۱	۳/۳	۳
سایر پوششها ^(۱)	۱	۹/۱	۲	۶/۷	۳
جمع	۱۱	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۱

سایر پوششها شامل: قیرگونی و سیمان - مکالئوم و سنگ - چوب و مکالئوم است.

شماره ۱۹- توزیع زورخانه‌ها بر حسب وسعت گود و نوع نحوه اداره

نحوه اداره		ویژه		عمومی		جمع کل	
شرح	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	درصد
۱۰ تا ۱۵ مترمربع	۲	۱۸/۲	۱۲	۴۰	۱۴	۲۷/۳	
۱۵ تا ۲۰ مترمربع	۲	۱۸/۲	۱۲	۴۰	۱۴	۲۷/۳	
۲۰ تا ۲۵ مترمربع	۱	۹/۱	۳/-	۱۰/-	۴/-	۹/۷	
۲۵ تا ۳۰ مترمربع	-	-	-	-	-	-	
۳۰ تا ۳۵ مترمربع	۱	۹/۱	-	-	۱	۲/۴	
۳۵ تا ۴۰ مترمربع	۳	۲۷/۳	۳	۱۰	۶	۱۴/۶	
۴۰ تا ۴۵ مترمربع	۲	۹/۱	-	-	۲	۴/۹	
جمع	۱۱	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۱	۱۰۰	

شماره ۲۰- توزیع زورخانه‌ها بر حسب عمق گود و نوع نحوه اداره

نحوه اداره	شرح	ویژه		عمومی		جمع کل	
		تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
۵۰ سانتی متر		-	-	۱	۳/۳	۱	۲/۴
۶۰ سانتی متر		-	-	۲	۶/۷	۲	۴/۹
۷۰ سانتی متر		-	-	۲۱	۷۰	۲۱	۵۱/۲
۷۶ سانتی متر		۲	۱۸/۲	-	-	۲	۴/۹
۸۰ سانتی متر		۶	۵۴/۵	۴	۱۳/۳	۱۰	۲۴/۴
۹۰ سانتی متر		۲	۱۸/۲	۱	۳/۳	۳	۷/۳
۱۰۰ سانتی متر		۱	۹/۱	۱	۳/۳	۲	۴/۹
جمع		۱۱	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۱	۱۰۰

شماره ۳۹- توزیع زورخانه‌ها در باره اینکه آیا عمق گود از ابتدا تا کنون تغییر کرده است؟

نحوه اداره	ویژه		عمومی		جمع	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
شرح						
بلی	۱۱	۱۰۰	۲۵	۸۳/۳	۳۶	۸۷/۸
خیر	-	-	۵	۱۶/۷	۵	۱۲/۲
جمع	۱۱	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۱	۱۰۰

شماره ۲۲- توزیع زورخانه‌هاییکه در عمق گود تغییراتی داده‌اند بر حسب اداره

نحوه اداره	ویژه	عمومی	جمع
شرح			
گود را بالا آورده‌اند	-	۴	۴
گود را بشکل بهداشتی ساخته‌اند	-	۱	۱
جمع	-	۵	۵

شماره ۲۳- توزیع زورخانه‌های تهران بر حسب تغییر ساختمان فعلی

نحوه اداره		ویژه		عمومی		جمع
شرح	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
خیر	۱۰	۹۰/۹	۲۲	۷۳/۳	۳۲	۷۸/۱
بلی	۱	۹/۱	۶	۲۰	۷	۱۷/۱
اظهار نشده	-	-	۲	۶/۷	۲	۴/۹
جمع	۱۱	۱۰۰/-	۳۰	۱۰۰/-	۴۱	۱۰۰/-

شماره ۲۴- توزیع زورخانه‌هایی که تعمیراتی انجام داده‌اند بر حسب نوع تغییرات و نوع نحوه اداره

نحوه اداره شرح	ویژه	عمومی	جمع
تعداد	۱	۳	۴
تغییرات کلی			
درصد	۴۲/۹	۵۷/۱	۱۰۰/-
تعداد	-	۳	۳
تغییرات جزئی			
درصد	-	۱۰۰/-	۱۰۰/-
تعداد	۱	۶	۷
جمع			
درصد	۱۴/۳	۸۵/۷	۱۰۰/-

شماره ۲۵- تعداد کتب موجود کتابخانه‌های زورخانه‌های تهران بتفکیک نوع کتاب و نحوه اداره

نحوه اداره		ویژه		عمومی		جمع کل	
شرح	جلد	درصد	جلد	درصد	جلد	درصد	
نظم	۲۵۰	۲۶/۲	۱۰۳۶۴	۹۲/۶	۱۰۶۱۴	۸۷/۵	
چاپی							
نثر	۵۰۵	۵۲/۹	۷۸۴	۷/۱	۱۲۸۹	۱۰/۶	
نظم	۱۰۰	۱۰/۵	۶	۰/۱	۱۰۶	۰/۹	
خطی							
نثر	۱۰۰	۱۰/۵	۲۰	۰/۲	۱۲۰	۱/-	
جمع	۹۵۵	۱۰۰	۱۱۱۷۴	۱۰۰	۱۲۱۲۹	۱۰۰	

شماره ۴۶- توزیع زورخانه‌هایی که حمام داشته‌اند بر حسب نوع حمام و

نحوه اداره		ویژه		عمومی		جمع	
شرح	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	شرح
سرد	-	-	۱	۲/۳	۱	۳	
نوع حمام گرم	۱۰	۱۰۰	۲۲	۹۵/۷	۳۲	۹۷	
جمع	۱۰	۱۰۰	۲۳	۱۰۰	۳۳	۱۰۰	

شماره ۲۷ - توزیع زورخانه‌هایی که دوش داشته‌اند بر حسب نوع دوش و نحوه اداره

نحوه اداره		ویژه		عمومی		جمع کل	
شرح		تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
سرد		-	-	۲۰	۶۶/۷	۲۰	۴۸/۷
نوع دوش							
گرم		۱۰	۹۰/۹	۷	۲۳/۳	۱۷	۴۱/۵
جمع		۱۰	۹۰/۹	۲۷	۹۰	۳۷	۹۰/۲

- درصد نسبت به مجموع زورخانه‌ها گرفته شده.

شماره ۲۸- توزیع تأسیسات زورخانه‌ای بر حسب نحوه اداره

نحوه اداره	شرح	ویژه				عمومی				جمع کل	
		دارد	ندارد	جمع	دارد	ندارد	جمع	دارد	ندارد	جمع	تعداد
اطلاق مدیر	تعداد	۸	۳	۱۱	۱۳	۱۷	۳۰	۲۱	۲۰	۴۱	۴۱
درصد		۷۲/۷	۲۷/۳	۱۰۰	۴۳/۴	۵۶/۷	۱۰۰	۵۱/۲	۴۸/۸	۱۰۰	۱۰۰
اطلاق دفتر	تعداد	۸	۳	۱۱	۱۵	۱۵	۳۰	۲۳	۱۸	۴۱	۴۱
درصد		۷۲/۷	۲۷/۴	۱۰۰	۵۰	۵۰	۱۰۰	۵۶/۱	۴۴	۱۰۰	۱۰۰
اطلاق تجميع ورزשکاران	تعداد	۵	۶	۱۱	۵	۲۵	۳۰	۱۰	۳۱	۴۱	۴۱
درصد		۷۲/۵	۲۷/۴	۱۰۰	۵۰	۵۰	۱۰۰	۵۶/۱	۴۴	۱۰۰	۱۰۰
اطلاق سر ایدار	تعداد	۱	۱۰	۱۱	۲۲	۸	۳۰	۲۳	۱۸	۴۱	۴۱
درصد		۴۶/۵	۵۴/۵	۱۰۰	۱۶/۷	۸۳/۳	۱۰۰	۲۴/۴	۷۵/۶	۱۰۰	۱۰۰
درصد		۹/۱	۹۰/۹	۱۰۰	۷۳/۳	۲۶/۷	۱۰۰	۵۶/۱	۴۳/۹	۱۰۰	۱۰۰

بقیہ جدول شماره ۲۸

نحوه اداره

شرح دارد

کتابخانه

ویژه

ندارد

۲

عمومی

ندارد

۵

جمع کل

دارد

۷

ندارد

۳۴

جمع

۴۱

۱۰۰ ۸۲/۹ ۱۷/۱

۱۰۰ ۸۳/۳

۱۶/۷

۱۰۰ ۸۱/۸

۱۸/۲

درصد

۴۱

۶

۳۵

۳۵

۵

۲۵

۱۱

۱

تعداد

انباری

۱۰۰ ۱۴/۶ ۸۵/۴

۱۰۰ ۱۶/۷

۸۳/۳

۱۰۰ ۹/۱

۹۰/۹

درصد

۴۱

۲۲

۱۹

۳۵

۱۵

۱۵

۱۱

۷

تعداد

جای کتابی

۱۰۰ ۵۳/۶ ۴۶/۳

۱۰۰ ۵۰

۵۰

۱۰۰ ۶۳/۶

۳۶/۴

درصد

۴۱

۵

۳۶

۳۰

۲

۲۸

۱۱

۳

تعداد

آبدارخانه

۱۰۰ ۱۲/۲ ۸۷/۸

۱۰۰ ۶/۷

۹۳/۳

۱۰۰ ۲۷/۳

۷۲/۷

درصد

بقیہ جدول شماره ۲۸

نحوه اداره

جمع کل		عمومی		ویرنه	
دارد	ندارد	جمع	ندارد	دارد	جمع
۴۱	۵	۴۶	۳۰	۴	۲۶
۱۱	۱	۱۰	۱۱	۱	۱۰

شرح

دبستونی

۱۰۰	۱۲/۲	۸۷/۸	۱۰۰	۱۳/۳	۸۶/۷	۱۰۰	۹/۱	۹۰/۹	درصد
۴۱	۸	۳۳	۳۰	۷	۲۳	۱۱	۱	۱۰	تعداد

حمام

۱۰۰	۱۹/۵	۸۰/۵	۱۰۰	۲۳/۳	۷۶/۷	۱۰۰	۹/۱	۹۰/۹	درصد
۴۱	۴	۳۷	۳۰	۳	۲۷	۱۱	۱	۱۰	تعداد

دوش

۱۰۰	۹/۸	۹۰/۲	۱۰۰	۱۰	۹۰	۱۰۰	۹/۱	۹۰/۹	درصد
۴۱	۲۵	۱۴	۳۰	۲۳	۷	۱۱	۲	۹	تعداد

اطلاق رختکن

۱۰۰	۶۱	۳۹	۱۰۰	۷۶/۷	۲۳/۳	۱۰۰	۱۸/۲	۸۱/۸	درصد
۴۱	۲۸	۱۳	۳۰	۲۱	۹	۱۱	۷	۴	تعداد

نیاز چانه

۱۰۰	۶۸/۳	۳۱/۷	۱۰۰	۷۰	۳۰	۱۰۰	۶۴/۴	۳۶/۴	درصد
-----	------	------	-----	----	----	-----	------	------	------

شماره ۳۹ تجهیزات زورخانه‌ها به تفکیک نحوه اداره

نحوه اداره	ویژه		عمومی		جمع کل	
تجهیزات	دارد	ندارد	دارد	ندارد	دارد	ندارد
تعداد	۶	۵	۱۱	۵	۳۰	۴۱
تلفن	۹	۲	۱۱	۲	۱۱	۳۰
کمد لباس	۵۴/۶	۴۵/۴	۱۰۰	۱۶/۷	۲۶/۸	۷۳/۲
درصد	۹	۲	۱۱	۷	۱۶	۲۵
تعداد	۹	۲	۱۱	۲۳	۳۹	۴۱
درصد	۸۱/۸	۱۸/۲	۱۰۰	۲۳/۳	۳۹	۶۱
تعداد	۱۰	۱	۳۰	۱	۳۹	۴۱
رخت آویز	۹۰/۹	۹/۱	۱۰۰	۹۶/۷	۹۵/۱	۴/۹
درصد	۹	۱	۱۱	۱۳	۱۹	۲۲
تعداد	۹	۵	۳۰	۱۷	۱۹	۴۱
کمد و سایر اشیاء	۵۴/۶	۴۵/۴	۱۰۰	۴۳/۳	۴۶/۳	۵۳/۷
درصد	۶	۴	۱۱	۱۸	۲۳	۱۸
تعداد	۵	۶	۳۰	۱۲	۲۳	۴۱
قفسه	۴۵/۴	۵۴/۶	۱۰۰	۶۰	۵۶/۱	۴۳/۹
درصد	۴	۶	۱۰۰	۶۰	۵۶/۱	۴۳/۹

بقية جدول شماره ۲۹

نحوه اداره	شرح	دارد	ويزه	عمومي		جمع كل	
				دارد ندارد	جمع	دارد ندارد	جمع
فایل	تعداد	-	۱۱	۳	۲۷	۳	۲۸
	درصد	-	۱۰۰	۱۰	۹۰	۷/۳	۹۲/۷
	تعداد	۶	۵	۱۱	۲	۳۲	۷
صندلی	درصد	۵۴/۶	۴۵/۴	۱۰۰	۹۳/۳	۸۲/۹	۱۷/۱
	تعداد	۲	۹	۱۱	۲۳	۹	۳۲
	درصد	۱۸/۲	۸۱/۸	۱۰۰	۷۶/۷	۲۲	۷۸
نیمکت	تعداد	۲	۹	۱۱	۲۷	۵	۳۶
	درصد	۱۸/۲	۸۱/۸	۱۰۰	۷۶/۷	۲۲	۷۸
	تعداد	۲	۹	۱۱	۲۷	۵	۳۶
مبل	درصد	۱۸/۲	۸۱/۸	۱۰۰	۹۰	۱۲/۲	۸۷/۸
	تعداد	۷	۴	۱۱	۵	۳۲	۹
	درصد	۶۳/۶	۳۶/۴	۱۰۰	۱۶/۷	۷۸/۱	۲۱/۹
میز	درصد	۶۳/۶	۳۶/۴	۱۰۰	۱۶/۷	۷۸/۱	۲۱/۹
	تعداد	۷	۴	۱۱	۵	۳۲	۹
	درصد	۶۳/۶	۳۶/۴	۱۰۰	۱۶/۷	۷۸/۱	۲۱/۹

بقیه جدول شماره ۲۹

۴۱ - ۴۱ ۳۰ - ۳۰ ۱۱ - ۱۱

تعداد

وسایل کمکهای اولیه

۱۰۰ - ۱۰۰ ۱۰۰ - ۱۰۰ ۱۰۰ - ۱۰۰

درصد

۴۱ ۲ ۳۹ ۳۰ ۱ ۲۹ ۱۱ ۱ ۱۰

تعداد

مبتائی

۱۰۰ ۴/۹ ۹۵/۱ ۱۰۰ ۳/۳ ۹۶/۷ ۱۰۰ ۹/۱ ۹۰/۹

درصد

۴۱ ۲۸ ۱۳ ۳۰ ۲۱ ۹ ۱۱ ۷ ۴

تعداد

لواستر دیواری

۱۰۰ ۶۸/۳ ۳۱/۷ ۱۰۰ ۷۰ ۳۰ ۱۰۰ ۶۳/۶ ۳۶/۴

درصد

۴۱ ۲۹ ۱۲ ۳۰ ۲۳ ۷ ۱۱ ۶ ۵

تعداد

لواستر سقفی

۱۰۰ ۷۰/۷ ۲۹/۳ ۱۰۰ ۷۶/۷ ۲۳/۳ ۱۰۰ ۵۴/۶ ۴۵/۴

درصد

۴۱ ۳۳ ۸ ۳۰ ۲۳ ۷ ۱۱ ۱۰ ۱

تعداد

بقیہ جدول شماره ۲۹

قالی

۱۰۰	۸۰/۵	۱۹/۵	۱۰۰	۷۶/۷	۲۳/۳	۱۰۰	۹۰/۹	۹/۱	درصد
۴۱	۱۶	۲۵	۳۰	۶	۲۴	۱۱	۱۰	۱	تعداد

قالیچه

۱۰۰	۳۹	۶۱	۱۰۰	۲۰	۸۰	۱۰۰	۹۰/۹	۹/۱	درصد
۴۱	۷	۳۴	۳۰	۲	۲۸	۱۱	۵	۶	تعداد

ساعت دیواری

۱۰۰	۱۷/۱	۸۲/۹	۱۰۰	۶/۷	۹۳/۳	۱۰۰	۴۵/۴	۵۴/۶	درصد
۴۱	۳	۳۸	۳۰	۱	۲۹	۱۱	۲	۹	تعداد

آئینه قلدی

۱۰۰	۷/۳	۹۲/۷	۱۰۰	۳/۳	۹۶/۷	۱۰۰	۱۸/۲	۸۱/۸	درصد
۴۱	۱۱	۲۹	۳۰	۲	۲۸	۱۱	۱۰	۱	تعداد

بقیه جدول شماره ۲۹

گلدان گل

۱۰۰	۲۹/۳	۷۰/۷	۱۰۰	۶/۷	۹۳/۳	۱۰۰	۹۰/۹	۹/۱	درصد
۴۱	۴۰	۱	۳۰	۲۹	۱	۱۱	۱۱	-	تعداد

پرور کور پایه دار

۱۰۰	۹۷/۶	۲/۴	۱۰۰	۹۶/۷	۳/۳	۱۰۰	۱۰۰	-	درصد
۴۱	۳۹	۲	۳۰	۳۰	-	۱۱	۹	۲	تعداد

پرور کور دیواری یا سقفی

۱۰۰	۹۵/۱	۴/۹	۱۰۰	۱۰۰	-	۱۰۰	۸۱/۸	۱۸/۲	درصد
۴۱	۳۷	۴	۳۰	۲۷	۳	۱۱	۱۰	۱	تعداد

تابلو نقاشی معمولی

۱۰۰	۹۰/۲	۹/۸	۱۰۰	۹۰	۱۰	۱۰۰	۹۰/۹	۹/۱	درصد
۴۱	۲	۳۹	۳۰	۱	۲۹	۱۱	۱	۱۰	تعداد

بقية جدول شماره ٢٩

شمایل

١٠٠	٤/٩	٩٥/١	١٠٠	٣/٣	٩٦/٧	١٠٠	٩/١	٩٠/٩	درصد
٤١	٥	٣٦	٣٠	-	٣٠	١١	٥	٦	تعداد

عکس پهلوانان

١٠٠	١٢/٢	٨٧/٨	١٠٠	-	١٠٠	١٠٠	٤٥/٥	٥٤/٥	درصد
٤١	٢٨	١٣	٣٠	٢٠	١٥	١١	٨	٣	تعداد

تابلو نقاشی قهوه خانه

١٠٠	٦٨/٣	٣١/٧	١٠٠	٦٦/٧	٣٣/٣	١٠٠	٧٢/٧	٢٧/٣	درصد
٤١	٢	٣٩	٣٠/-	٢	٢٨	١١	-	١١	تعداد

آب لوله کشی

١٠٠	٤/٩	٩٥/١	١٠٠/-	٦/٧	٩٣/٣	١٠٠	-	١٠٠	درصد
-----	-----	------	-------	-----	------	-----	---	-----	------

شماره ۳۰- تعداد وسایل زورخانه‌های تهران بر حسب نحوه اداره

نحوه اداره	ویژه	عمومی	جمع کل
شرح	تعداد	تعداد	تعداد
تلفن	۶	۸	۱۴
کمد لباس	۱۹۶	۳۹	۲۳۵
رخت‌آویز	۵۰۰	۱۶۶۹	۲۱۶۹
کمد سایر اشیاء	۱۳	۱۹	۳۲
قفسه	۱۳۲	۵۲	۱۸۴
فایل	-	۱۰	۱۰
صندلی	۲۲۴	۸۴۴	۱۰۶۸
نیمکت	۴۳	۲۴	۶۷
مبل	۴	۳۶	۴۰
میز	۳۲	۱۴۸	۱۸۰
مहतایی	۱۲۵	۴۲۴	۵۴۹
لوستر دیواری	۳۹	۴۴	۸۳
قالی	۱	۳۳	۳۴
قالیچه	۱	۱۵۴	۱۵۵
ساعت دیواری	۱۰	۲۹	۳۹
آئینه قدی	۴۲	۱۷۱	۲۱۳

بقیه جدول در صفحه بعد

۱۴۹	مشخصات کلی		
۴	۳	۱	گلدان گل
۱	۱	-	پروژکتور پایه دار
۱۱	-	۱۱	پروژکتور دیواری یا سقفی
۱۰	۸	۲	تابلو نقاشی معمولی
۳۹۴	۳۵۶	۳۸	شمایل
۵۸۸۵	۵۵۱۱	۳۷۴	عکس پهلوانان
۷۵	۳۸	۳۷	لوستر سقفی
۲۴	۱۸	۶	تابلو نقاشی قهوه خانه

شماره ۳۱۵- توزیع زورخانه‌ها برحسب داشتن تزئینات هنری

نحوه اداره		ویژه		عمومی		جمع	
شرح		تعداد		درصد		تعداد	
		درصد		تعداد		درصد	
منبت کاری و آئینه کاری		-		۱		۳/۳	
		-		۱		۲/۴	
آئینه کاری		۱		۹/۱		-	
		۱		۲۹		۱	
ندارد		۱۰		۹۰/۹		۹۶/۷	
		۱۱		۳۰		۳۹	
جمع		۱۰۰		۱۰۰		۴۱	
		۱۰۰		۱۰۰		۱۰۰	

شماره ۳۲- توزیع زورخانه‌ها بر حسب نحوه اداره و نوع نحوه اداره

نحوه اداره	ویژه	عمومی		جمع	
		تعداد	درصد	تعداد	درصد
شرح	تعداد	درصد	تعداد	درصد	درصد
دولتی	۹	۸۱/۹	-	۹	۲۲/-
شخصی	-	-	۳۰	۳۰	۷۳/۲
اختصاصی	۲	۱۸/۲	-	۲	۴/۹
جمع	۱۱	۱۰۰/-	۳۰	۱۰۰/-	۴۱ ۱۰۰/-

شماره ۳۳- توزیع زورخانه‌ها بر حسب وضع مالکیت و نوع نحوه اداره

نحوه اداره	ویژه		عمومی		جمع	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
خریداری	۲	۱۸/۲	۱۱	۳۶/۷	۱۳	۳۱/۷
وقفی	-	-	۲	۶/۷	۲	۴/۹
استیجاری	-	-	۱۷	۵۶/۷	۱۷	۴۱/۵
دولتی	۹	۸۱/۸	-	-	۹	۲۲/-
جمع	۱۱	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۱	۱۰۰

شماره ۳۴- نوع اداره و مالکیت زورخانه‌های ویژه و عمومی

ردیف	نام زورخانه	سال تأسیس	نوع اداره	وضع مالکیت
۱-	پوریا	۱۳۰۰	شخصی	استیجاری
۲-	شاهدوست	۱۳۰۰	»	وقفی
۳-	پولاد	۱۳۰۰	»	استیجاری
۴-	گردان	۱۳۰۰	»	»
۵-	شیرافکن	۱۳۰۲	»	»
۶-	پهلوان‌پور	۱۳۰۲	»	»
۷-	توکل	۱۳۱۴	»	خریداری
۸-	اولیا	۱۳۱۵	»	»
۹-	نیروی شادی	۱۳۱۵	»	»
۱۰-	شهباز	۱۳۱۹	»	استیجاری
۱۱-	نیروی یزدان	۱۳۲۲	»	»
۱۲-	جمشید	۱۳۲۶	»	خریداری
۱۳-	طلاچی	۱۳۳۰	»	استیجاری
۱۴-	بهرام	۱۳۳۰	»	»
۱۵-	امید	۱۳۳۲	»	خریداری
۱۶-	جعفری	۱۳۳۳	»	وقفی
۱۷-	گودرز	۱۳۳۵	»	استیجاری

بقیه جدول شماره ۳۴ در صفحه بعد

ردیف	نام زورخانه	سال تأسیس	نوع اداره	وضع مالکیت
۱۸-	هژیر	۱۳۳۵	شخصی	استیجاری
۱۹-	دلیران پارس	۱۳۳۵	»	خریداری
۲۰-	شجاعت	۱۳۳۶	»	»
۲۱-	شیر خدا	۱۳۳۷	»	استیجاری
۲۲-	شاه مردان	۱۳۳۸	»	»
۲۳-	مهر نور	۱۳۳۹	»	»
۲۴-	کاووس	۱۳۴۰	»	خریداری
۲۵-	نجات	۱۳۴۲	»	استیجاری
۲۶-	جم	۱۳۴۲	»	خریداری
۲۷-	ابو مسلم خراسانی	۱۳۴۳	»	استیجاری
۲۸-	زال زر	۱۴۴۳	»	خریداری
۲۹-	بیست و پنج شهر یور	۱۳۴۴	»	»
۳۰-	هنر	۱۳۵۰	»	استیجاری
۳۱-	بانک ملی	۱۳۲۱	دولتی	دولتی
۳۲-	مهمات سازی ارتش	۱۳۲۸	»	»
۳۳-	کوی دانشگاه	۱۳۳۰	»	»
۳۴-	صنایع نظامی ارتش	۱۳۳۰	»	»
۳۵-	سیلو	۱۳۳۵	»	»

بقیه جدول شماره ۳۴ در صفحه بعد

ردیف	نام زورخانه	سال تأسیس	نوع اداره	وضع مالکیت
۳۶-	دخانیات	۱۳۴۰	دولتی	دولتی
۳۷-	زادادامری ناحیه مرکز	۱۳۴۰	»	»
۳۸-	ترابری- ن. ز. ش	۱۳۴۴	»	»
۳۹-	آزمایش	۱۳۴۵	اختصاصی	خریداری
۴۰-	کارگران	۱۳۴۸	دولتی	دولتی
۴۱-	باشگاه ورزشی خاور	۱۳۵۰	اختصاصی	خریداری

شماره ۳۵- میزان اجاره بیهای زورخانه‌های استیجاری بر حسب
نحوه اداره (ریال)

نحوه اداره		ویژه		عمومی		جمع
شرح		تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد درصد
۱۳۰۰-۱۴۹۹ ریال		-	-	۲	۱۱/۸	۲ ۱۱/۸
۱۵۰۰-۱۹۹۹ ریال		-	-	۲	۱۱/۸	۲ ۱۱/۸
۲۰۰۰-۲۴۹۹ ریال		-	-	۳	۱۷/۷	۳ ۱۷/۷
۲۵۰۰-۲۹۹۹ ریال		-	-	۴	۲۳/۵	۴ ۲۳/۵
۲۰۰۰ ریال		-	-	۵	۲۹/۴	۵ ۲۹/۴
نمی‌داند		-	-	۱	۵/۹	۱ ۵/۹
جمع		-	-	۱۷	۱۰۰/-	۱۷ ۱۰۰/-

شماره ۳۶- میزان بودجه زورخانه‌ها به تفکیک محل تأمین نحوه اداره

نحوه اداره	ویژه	عمومی	شرح
ریال	ریال	ریال	اظهاری شده ^۱
درآمد شخصی به ریال	-	۲۳ ۲۷۷/۰۰۰	اظهاری نشده ^۲
کمک سازمان تربیت بدنی	۱	۱ ۲/۶۱۸/۰۰۰	
اعتبار سازمانی	۱۰	- ۱۰/۰۰۰	
کمک ورزشکاران ^۳	-	۱۸ ۶۸/۰۰۰	
جمع	-	۴۲ ۲/۹۷۳/۰۰۰	

(۱) و (۲) تعداد زورخانه‌هایی است که درآمد خود را ذکر نکرده‌اند.

(۳) کمک ورزشکاران حق عضویتی است که بعضی زورخانه‌ها از ورزشکاران باستانی

و سایر ورزشی‌ها می‌گیرند و این مبلغ حداقل ماهانه ۱۰ ریال و حداکثر ۱۵۰ ریال بوده است.

شماره ۳۷- توزیع بودجه وهزینه زورخانه‌ها در سال گذشته
بر حسب نحوه اداره (ریال)

نحوه اداره	ویژه	عمومی	جمع
شرح			
کل درآمد	-	۳/۹۷۳/۰۰۰	۲/۹۷۳/۰۰۰
اظهار نشده	-	۴۲	۴۲
کل مخارج	۱/۰۵۸/۰۰۰	۱/۹۰۰/۰۰۰	۱/۹۵۸/۰۰۰
اظهار نشده	۴	۱۳	۱۷

شماره ۳۸- توزیع محل تأمین مخارج زورخانه‌ها به تفکیک نحوه اداره

نحوه اداره	ویژه	عمومی	جمع
شرح	تعداد	درصد	تعداد
درآمد شخصی	—	—	۲۷/۱
سازمان تربیت بدنی	۱	۴/۳	۲۹
کمک سایر سازمانهای دولتی	۱	۴/۳	—
اعتبار سازمانی	۱۰	۴۳/۶	۲
کمک ورزشکاران	۱	۴/۳	۲۱
کمک تماشاگر	—	—	۶
کمک کارخانه	۱	۴/۳	—
بودجه ارتش	۴	۱۷/۴	—
دانشگاه	۱	۴/۳	—
اداره سیلو	۱	۴/۳	—
وزارت کار و سازمان برنامه	۱	۴/۳	—
شرکت دخانیات	۱	۴/۳	—
بانک ملی	۱	۴/۳	—
جمع	۲۳	۱۰۰	۸۴

در این جدول علاوه بر تأمین مخارج از محل‌های مختلف (درآمد شخصی، کمک سازمانهای دولتی، اعتبار سازمانی، کمک ورزشکاران و کمک تماشاگران) کمکهای دیگری به بعضی از زورخانه‌های ویژه از طرف سازمان یا اداره وابسته شده که جداگانه تحت عنوان: کمک کارخانه بودجه ارتش، دانشگاه، اداره سیلو، وزارت کار و سازمان برنامه، شرکت دخانیات و بانک ملی آمده است.

شماره ۳۹- تعداد کارکنان به تفکیک شغل و نحوه اداره زورخانه

نحوه اداره	ویژه		عمومی		جمع	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
مدیر داخلی	۱۰	۱۶/۱	۲۲	۱۶/۲	۳۲	۱۶/۲
مرشد	۱۱	۱۷/۷	۳۰	۲۲/۱	۴۱	۲۰/۷
مربی ورزش باستانی	۲۳	۳۷/۱	۴۰	۲۹/۴	۶۳	۳۱/۸
مربی سایر ورزشها	۶	۹/۷	۱۳	۹/۶	۱۹	۹/۶
کمک مربی	-	-	۱	۰/۷	۱	۰/۵
سرایدار	۱۱	۱۷/۷	۲۷	۱۹/۹	۳۸	۱۹/۲
کارگر	۱	۱/۶	۲	۱/۵	۳	۱/۵
دربان	-	-	۱	۰/۷	۱	۰/۵
جمع	۶۲	۱۰۰	۱۳۶	۱۰۰	۱۹۸	۱۰۰

شماره ۴۰- توزیع سنی مرشدین زورخانه‌ها بر حسب نحوه اداره

نحوه اداره		ویژه		عمومی		جمع
سن	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
سال ۲۵-۲۰	-	-	۳	۱۰	۳	۷/۳۲
» ۳۰-۲۶	۱	۹/۱	۴	۱۳/۳	۵	۱۲/۲
» ۳۵-۳۱	۱	۹/۱	۲	۶/۷	۳	۷/۳
» ۴۰-۳۶	۱	۹/۱	۵	۱۶/۷	۶	۱۴/۶
» ۴۵-۴۱	۳	۲۷/۳	۷	۲۳/۳	۱۰	۲۴/۴
» ۵۰-۴۶	۴	۳۶/۳	۵	۱۶/۷	۹	۲۲
» ۵۵-۵۱	-	-	۴	۱۳/۳	۴	۹/۱
» ۵۶ و بیشتر	۱	۹/۱	-	-	۱	۲/۲
جمع	۱۱	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۱	۱۰۰

شماره ۴۱- توزیع زورخانه‌ها بر حسب محل تولد مرشدین و نحوه اداره

نحوه اداره	ویژه		عمومی		جمع	
شرح	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
متولدين تهران	۶	۵۴/۶	۱۶	۵۳/۳	۲۲	۵۳/۷
متولدين استان مرکز	۳	۲۷/۳	۸	۲۶/۷	۱۱	۲۶/۸
متولدين استانهای دیگر	۲	۱۸/۲	۶	۲۰	۸	۱۹/۵
جمع	۱۱	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۱	۱۰۰

شماره ۴۲- میزان تحصیلات مرشدین بر حسب نحوه اداره

نحوه اداره تحصیلات	ویژه		عمومی		جمع	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
بی سواد	۱	۲۵	۳	۷۵	۴	۱۰۰
کمتر از ششم ابتدائی	۱	۳۳/۳	۲	۶۶/۷	۳	۱۰۰
در حد ششم ابتدائی	۷	۲۳/۳	۲۳	۷۶/۷	۳۰	۱۰۰
کمتر از سیکل	۱	۵۰	۱	۵۰	۲	۱۰۰
سیکل	۱	۵۰	۱	۵۰	۲	۱۰۰
جمع	۱۱	۲۶/۸	۳۰	۷۳/۲	۴۱	۱۰۰

شماره ۴۳- میزان تحصیلات مرشدین در زورخانه‌های ویژه و عمومی

نحوه اداره		ویژه		عمومی		جمع	
تحصیلات		تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
بی سواد		۱	۹/۱	۳	۱۰	۴	۹/۸
کمتر از ششم ابتدائی		۱	۹/۱	۲	۶/۷	۳	۷/۳
در حد ششم ابتدائی		۷	۶۳/۶	۲۳	۷۶/۷	۳۰	۷۳/۲
کمتر از سیکل		۱	۹/۱	۱	۳/۳	۲	۴/۹
سیکل		۱	۹/۱	۱	۳/۳	۲	۴/۹
جمع		۱۱	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۱	۱۰۰

شماره ۴۴- شغل فعلی مرشدین به تفکیک نحوه اداره

نحوه اداره		ویژه		عمومی		جمع	
شغل	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد
مرشد	۵	۴۵/۵	۲۲	۷۳/۳	۲۷	۶۵/۹	
کارمند	۵	۴۵/۵	۷	۲۳/۳	۱۲	۲۹/۳	
شغل آزاد	-	-	۱	۳/۳	۱	۲/۴	
مربی	۱	۹/۱	-	-	۱	۲/۴	
جمع	۱۱	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۱	۱۰۰	

شماره ۴۵- توزیع سابقه کار مرشدین بر حسب نحوه اداره زورخانه

نحوه اداره		ویژه		عمومی		جمع
سال	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
سال ۱-۱۰	۲	۱۸/۲	۵	۱۶/۷	۷	۱۷/۱
» ۱۱-۲۰	۲	۱۸/۲	۹	۳۰	۱۱	۲۶/۸
» ۲۱-۳۰	۵	۴۵/۵	۱۲	۴۰	۱۷	۴۱/۵
» ۳۱-۴۰	۱	۹/۱	۴	۱۳/۳	۵	۱۲/۲
» ۴۱	۱	۹/۱	-	-	۱	۲/۲
جمع	۱۱	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۱	۱۰۰

شماره ۴۶- توزیع نظرات مرشدین در مورد موروئی بودن شغل مرشدی

نحوه اداره		ویژه		عمومی		جمع	
شرح	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	
بلی	۱۱	۱۰۰	۲۱	۷۰	۳۲	۷۸/۱	
خیر	-	-	۸	۲۶/۷	۸	۱۹/۵	
نمی داند	-	-	۱	۳/۳	۱	۲/۴	
جمع	۱۱	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۱	۱۰۰	

شماره ۴۷- توزیع میزان حق الزحمه مرشد به تفکیک نحوه اداره زورخانه

نحوه اداره		ویژه		عمومی		جمع
شرح	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
کمتر از ۵۰۰۰ ریال	۵	۵۰	۱	۳/۵	۶	۱۵/۴
۵۰۰۰-۶۰۰۰	۳	۳۰	۱۱	۳۷/۹	۱۴	۳۵/۹
۶۰۰۱-۷۰۰۰	۱	۱۰	-	-	۱	۲/۶
۷۰۰۱-۸۰۰۰	-	-	۲	۶/۹	۲	۰/۱
۸۰۰۱-۹۰۰۰	۱	۱۰	۱	۳/۵	۲	۵/۱
بادخل شریک است	-	-	۱۳	۴۴/۸	۱۳	۳۳/۳
اظهار نشده	-	-	۱	۳/۵	۱	۲/۶
جمع	۱۰	۱۰۰	۲۹	۱۰۰	۳۹	۱۰۰

شماره ۴۸- توزیع وزن کباده بر حسب نحوه اداره زورخانه‌ها (کیلوگرم)

نحوه اداره		ویژه		عمومی		جمع
وزن	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
کمتر از ۱۰ کیلو	۱	۲/۹	۳	۴/۱	۴	۳/۸
۱۱-۱۵ »	۱۷	۵۰	۹	۱۲/۵	۲۶	۲۲/۵
۱۶-۲۰ »	۱۰	۲۹/۲	۱۲	۱۶/۷	۲۲	۲۰/۸
۲۱-۲۵ »	۲	۱۱/۸	۱۱	۱۵/۳	۱۵	۱۴/۲
۲۶-۳۰ »	۱	۲/۹	۱۰	۱۳/۹	۱۱	۱۰/۴
۳۱-۳۵ »	-	-	۲	۲/۸	۲	۱/۹
۳۶-۴۰ »	۱	۲/۹	۹	۱۲/۵	۱۰	۹/۴
۴۱-۴۵ »	-	-	۳	۴/۱	۳	۲/۸
۴۶-۵۰ »	-	-	۹	۱۲/۵	۹	۸/۵
۵۱ کیلو و بیشتر -	-	-	۴	۵/۶	۴	۳/۸
جمع	۳۴	۱۰۰	۷۲	۱۰۰	۱۰۶	۱۰۰

شماره ۴۹- توزیع طول کباده بر حسب نحوه اداره زورخانه‌ها

نحوه اداره		ویژه		عمومی		جمع
طول	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
کمتر از یک متر	۱	۲/۹	۵	۶/۹	۶	۵/۷
۱ متر	۲۳	۶۷/۸	۳۳	۲۵/۸	۵۶	۵۲/۸
۱/۲۰	۱۰	۲۹/۴	۲۰	۲۷/۸	۳۰	۲۸/۳
۱/۴۰	-	-	۱	۱/۴	۱	۰/۹
۱/۵۰	-	-	۱۳	۱۸/۱	۱۳	۱۲/۳
جمع	۳۴	۱۰۰	۷۲	۱۰۰	۱۰۶	۱۰۰

شماره ۵۰- توزیع نظرات پاسخگویان در مورد ترتیب زدن سنگ و کباده

نحوه اداره		ویژه		عمومی		جمع	
شرح		تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
اول ها بعد پهلوانان		۱۱	۱۰۰	۲۴	۸۲/۸	۳۵	۸۵/۴
از کوچکتر شروع به سادات ختم		-	-	۱	۳/۴	۱	۲/۴
از پیش کسوتها شروع وبه		-	-	۲	۶/۹	۲	۴/۹
میاندارها ختم							
از پیش کسوتها شروع وبه		-	-	۱	۳/۴	۱	۲/۴
پهلوانان ختم							
از پهلوانان شروع وبه		-	-	۱	۳/۴	۱	۲/۴
نوجهها ختم							
جمع		۱۱	۱۰۰	۲۹*	۱۰۰	۴۰	۱۰۰

*- يك زورخانه عمومی برای زدن سنگ و کباده، ترتیب خاصی در داخل گود نمی داند.

شماره ۵۱- توزیع نظرات پاسخگویان در مورد جفت سنگهایی که دارند و نحوه اداره

نحوه اداره		ویژه		عمومی		جمع	
جفت سنگ	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	جمع
۱ جفت	۵	۲۵/۵	۱۶	۵۳/۳	۲۱	۵۱/۲	
۲ جفت	۵	۲۵/۵	۱۱	۳۶/۷	۱۶	۳۹	
۳ جفت	۱	۹/۱	۳	۱۰	۲	۹/۸	
جمع	۱۱	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۲۱	۱۰۰	

شماره ۵۲- توزیع نظرات پاسخگویان در مورد جنس سنگ

نحوه اداره	ویژه		عمومی		جمع	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
جنس چوب	۱۱	۱۰۰	۲۹	۹۶/۷	۳۰	۹۷/۶
تخته	-	-	۱	۳/۳	۱	۲/۴
جمع	۱۱	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۱	۱۰۰

شماره ۵۳- توزیع اوزان سنگ (جفت) بر حسب نحوه اداره زورخانه‌ها

نحوه اداره		ویژه		عمومی		جمع	
وزن	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد
کیلو ۲۰-۳۰	۲	۱۳/۳	۴	۸/۵	۶	۹/۲	
» ۳۱-۴۰	-	-	۲	۴/۳	۲	۳/۱	
» ۴۱-۵۰	۱	۶/۷	۴	۸/۵	۵	۷/۷	
» ۵۱-۶۰	۵	۱۳/۳	۱۱	۲۳/۴	۱۶	۲۴/۶	
» ۶۱-۷۰	۶	۴۰	۱۷	۳۶/۱	۲۳	۳۵/۴	
» ۷۱-۸۰	۳	۲۰	۷	۱۴/۹	۱۰	۱۵/۴	
* ۸۱ و بیشتر	۱	۶/۷	۲	۴/۳	۳	۴/۶	
جمع	۱۸	۱۰۰	۴۷	۱۰۰	۶۵	۱۰۰	

* سه زورخانه وزن هر جفت سنگ آنها بیشتر از ۸۱ کیلوگرم بوده :

(۱) زورخانه ابو مسلم خراسانی (عمومی) وزن يك جفت سنگ ۱۴۵ کیلوگرم.

(۲) زورخانه شیرافکن (عمومی) وزن يك جفت سنگ ۱۲۰ کیلوگرم.

(۳) زورخانه بانك ملی (عمومی) وزن يك جفت سنگ ۸۷ کیلوگرم.

شماره ۵۴- توزیع نظرات پاسخگویان در مورد محل مساحت و خرید
سنگ در تهران

نحوه اداره	ویژه		عمومی		جمع	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
محل ساخت						
در نجاریها	۱۱	۱۰۰	۲۸	۹۳/۳	۳۹	۹۵/۱
نمی داند	-	-	۲	۶/۷	۲	۴/۹
جمع	۱۱	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۱	۱۰۰

شماره ۵۵- توزیع نظرات پاسخگویان در مورد این که گرفتن
سنگ انواع مختلف دارد؟

نحوه اداره		ویژه		عمومی		جمع
شرح	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
بلی	۱۱	۱۰۰	۲۹	۹۶/۷	۴۰	۹۷/۶
خیر	-	-	۱	۳/۳	۱	۲/۲
جمع	۱۱	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۱	۱۰۰

شماره ۵۶- توزیع نظرات پاسخگویان در مورد انواع گرفتن سنگ

نحوه اداره	تعداد	درصد	ویژه	عمومی		جمع کل	
				تعداد	درصد	تعداد	درصد
شرح	۱۱	۱۰۰	۲۸	۹۶/۶	۳۹	۹۷/۵	
تکی و جفتی	-	-	۱	۳/۴	۱	۲/۵	
سرمیج و سوسینه	۱۱	۱۰۰	۲۹	۱۰۰	۵۰	۱۰۰	
جمع	۱۱	۱۰۰	۲۹	۱۰۰	۵۰	۱۰۰	

شماره ۵۷- انواع میل گرفتن در زورخانه‌ها به تفکیک نوع وابستگی

نحوه اداره	ویژه	عمومی	جمع
شرح			
سرمج	۱۱	۲۳	۳۴
تند	۱۰	۲۸	۳۸
سایر	۲	۱۰	۱۲

شماره ۵۸- توزیع زورخانه‌ها بر حسب تعداد جفت میل و نحوه اداره

نحوه اداره		ویژه		عمومی		جمع
شرح	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
جفت میل	۴۵۷	۲۴/۹	۱۳۷۸	۷۵/۱	۱۸۳۵	۱۰۰
نمی‌داند	-	-	۱	۱۰۰	۱	۱۰۰

شماره ۵۹- توزیع زورخانه‌ها بر حسب تعداد وسایل ورزشی باستانی
به تفکیک و نحوه اداره

نحوه اداره		ویژه		عمومی		جمع
شرح	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
تخته شنا	۳۶۵	۳۵/۶	۶۶۰	۶۴/۴	۱۰۲۵	۱۰۰
شلوار	۴۷۰	۴۵/۴	۵۵۶	۵۴/۶	۱۰۳۶	۱۰۰
مچ بند	۳۶۰	۵۵/۸	۲۸۵	۴۴/۲	۶۴۵	۱۰۰
کمر بند	۳۶۰	۵۳/۷	۳۱۰	۴۶/۳	۶۷۰	۱۰۰
لنگ	۸۲۰	۲۳/۴	۲۶۹۰	۷۶/۶	۳۵۱۰	۱۰۰

شماره ۵۰۰ توزیع زورخانه‌ها بر حسب نوع ابزار ورزش بستانانی و نحوه اداره

نحوه اداره		ویژه		عمومی	
ابزار	تعداد زورخانه	درصد	تعداد زورخانه	درصد	تعداد زورخانه
تشك كشتی، هالتر، دامبل	۳	۳۷/۳	۲۰	۶۶/۷	
تشك كشتی، هالتر، دامبل، پارالل	۳	۳۷/۳	۲	۶/۷	
تشك كشتی، هالتر	-	-	۲	۶/۷	
هالتر، دامبل	۱	۹/۱	۴	۱۳/۳	
دامبل	-	-	۱	۳/۳	
اظهار نشده	۴	۳۶/۴	۱	۳/۳	
جمع	۱۱	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	

شماره ۶۱- تعداد وسایل و ابزار ورزش غیر باستانی به تفکیک نوع
 ابزار و نوع و نحوه اداره

نحوه اداره		ویژه		عمومی		جمع
شرح	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
تشک کشتی	۷	۹/۵	۶۷	۹۰	۷۴	۱۰۰
هالتر	۲۹	۲۴/۸	۸۸	۷۵/۲	۱۱۷	۱۰۰
دامبل	۱۶۳	۳۲/۶	۳۳۷	۶۷/۲	۵۰۰	۱۰۰

نحوه اداره					ویژه					عمومی								
شرح	درجه اهمیت	اول	دوم	سوم	چهارم	پنجم	اول	دوم	سوم	چهارم	پنجم	شرح	درجه اهمیت	اول	دوم	سوم	چهارم	پنجم
کشتی	۵	۱	-	-	-	-	۲۲	۳	-	-	-	کشتی	۵	۱	-	-	-	-
پرورش اندام	۱	۵	-	-	-	-	۴	۱۹	۱	-	-	پرورش اندام	۱	۵	-	-	-	-
ژیمناستیک	-	-	۱	-	۱	-	-	۲	-	-	-	ژیمناستیک	-	-	۱	-	-	-
پینگ پنگ	-	-	-	-	-	-	-	-	۱	-	-	پینگ پنگ	-	-	-	-	-	-
فوتبال دستی	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	فوتبال دستی	-	-	-	-	-	-
وزنه برداری	-	-	-	۱	-	-	۱	۷	۱	-	-	وزنه برداری	-	-	-	-	-	-
بسکتبال	-	-	-	-	-	-	-	-	۱	-	-	بسکتبال	-	-	-	-	-	-
فوتبال	-	-	-	-	-	-	-	-	۱	-	-	فوتبال	-	-	-	-	-	-
شطرنج	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	شطرنج	-	-	-	-	-	-
بوکس	۱	۱	۱	-	-	-	-	۱	-	-	-	بوکس	۱	۱	۱	-	-	-
ندارد	۴	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ندارد	۴	-	-	-	-	-

شماره ۶۳- توزیع زورخانه‌ها بر حسب متوسط ورزشکاران در روز و نحوه اداره

نحوه اداره		ویژه		عمومی		جمع
شرح	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
نفر ۲۰-۳۰	۳	۲۷/۳	۷	۲۳/۳	۱۰	۲۴/۴
نفر ۳۱-۴۰	۳	۲۷/۳	۵	۱۶/۷	۸	۱۹/۵
نفر ۴۱-۵۰	۲	۲۶/۲	۷	۲۳/۳	۱۱	۲۶/۸
نفر ۵۱-۶۰	-	-	۲	۶/۷	۲	۴/۹
نفر ۶۱-۷۰	-	-	۱	۳/۳	۱	۲/۴
۷۱ و بیشتر	۱	۹/۱	۴	۱۴/۳	۵	۱۲/۲
معلوم نیست	-	-	۲	۶/۷	۲	۴/۹
متفاوت	-	-	۲	۶/۷	۲	۴/۹
جمع	۱۱	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۱	۱۰۰

شماره ۴۴- توزیع نظرات پاسخگویان در مورد این که ورزشکارانی که مراجعه می کنند فقط ورزش باستانی انجام می دهند؟

نحوه اداره	ویژه		عمومی		جمع	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
بله	۲	۳۶/۲	۲	۶/۷	۴	۱۴/۶
خیر	۷	۶۳/۶	۲۸	۹۳/۳	۳۵	۸۵/۲
جمع	۱۱	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۱	۱۰۰

شماره ۶۵- توزیع نظرات پاسخگویان در مورد این که ورزشکارانی که به این زورخانه مراجعه می‌کنند اهل همین محل هستند

نحوه اداره	ویژه		عمومی		جمع	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
شرح						
بلی	۶	۵۴/۶	۸	۲۶/۷	۱۴	۳۴/۱
خیر	۵	۴۵/۵	۲۲	۷۳/۳	۲۷	۶۵/۹
جمع	۱۱	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۱	۱۰۰

شماره ۶۶- توزیع زورخانه‌ها بر حسب تعداد متوسط
تماشاگر در روز و نوع وابستگی

نحوه اداره شرح	ویژه تعداد	عمومی تعداد	جمع تعداد
کمتر از ۲۰ نفر	۷	۱۵	۲۲
» ۲۱-۳۰	-	۶	۶
» ۳۱-۴۰	-	۳	۳
» ۴۱-۵۰	۲	۱	۳
» ۵۱-۶۰	۱	-	۱
» ۶۱-۷۰	۱	-	۱
۷۱ نفر و بیشتر	-	۲	۲
متفاوت است	-	۳	۳
جمع	۱۱	۳۰	۴۱

شماره ۶۷- توزیع نظرات پاسخگویان در مورد آزادی ورود ورزشکار
و تماشاگر به زورخانه

نحوه اداره	ویژه		عمومی		جمع	
شرح	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
بلی	۱	۹/۲	۲۸	۹۳/۳	۲۹	۷۰/۷
خیر	۱۰	۹۰/۹	۲	۶/۷	۱۲	۲۹/۳
جمع	۱۱	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۱	۱۰۰

شماره ۶۸- توزیع وضع تأهل و گروه تحصیلات ورزشکاران باستانی

شرح		مجرد		متاهل		جمع
سواد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
بیسواد	۳	۹/۴	۲۹	۹۰/۶	۳۲	۱۰۰
کمتر از ششم	۱۴	۱۸/۹	۶۰	۸۱/۱	۷۴	۱۰۰
ششم ابتدائی	۲۳	۲۱/۳	۸۵	۷۸/۷	۱۰۸	۱۰۰
کمتر از سیکل	۱۰	۴۷/۶	۱۱	۵۲/۴	۲۱	۱۰۰
سیکل	۲۹	۵۰/۹	۲۸	۴۹/۱	۵۷	۱۰۰
کمتر از دیپلم	۵۱	۹۱/۱	۵	۸/۹	۵۶	۱۰۰
دیپلم	۲۸	۵۸/۳	۲۰	۴۱/۷	۴۸	۱۰۰
بالا تر از دیپلم	۱۲	۶۶/۷	۶	۳۳/۳	۱۸	۱۰۰
جمع	۱۷۰	۴۱/۱	۲۴۴	۵۸/۹	۴۱۴	۱۰۰

شماره ۶۸/۱- توزیع وضع تاهل و گروه سنی ورزشکاران باستانی

شرح		مجرد		متاهل		جمع	
گروههای سنی		تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
کمتر از ۲۰ سال		۴۳	۱۰۰	-	-	۴۳	۱۰۰
» ۲۰-۲۹		۱۱۶	۶۵/۲	۶۲	۳۴/۸	۱۷۸	۱۰۰
» ۳۰-۳۹		۹	۱۰/۳	۷۸	۸۹/۷	۸۷	۱۰۰
» ۴۰-۴۹		-	-	۵۵	۱۰۰	۵۵	۱۰۰
» ۵۰-۵۹		۲	۵/۹	۳۲	۹۴/۱	۳۴	۱۰۰
» ۶۰ سال به بالا		-	-	۱۷	۱۰۰	۱۷	۱۰۰
کلیه سنین		۱۷۰	۴۱/۱	۲۴۴	۵۸/۹	۴۱۴	۱۰۰

شماره ۶۸/۲- توزیع وضع تأهل و گروه شغلی ورزشکاران باستانی

شرح شغل	مجرد		متاهل		جمع	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
کارمند	۵۴	۳۱/۸	۸۳	۳۴	۱۳۷	۳۳/۱
شغل آزاد	۶۹	۴۰/۶	۱۵۸	۶۴/۸	۲۲۷	۵۴/۸
محصل	۲۱	۲۴/۱	-	-	۲۱	۹/۹
بیکار	۶	۳/۵	۳	۱/۲	۹	۲/۲
جمع	۱۷۰	۱۰۰	۲۴۴	۱۰۰	۴۱۴	۱۰۰

شماره ۹۹- توزیع محل تولد ورزشکاران بر حسب سواد

شرح	متولدین تهران	درصد	تعداد	متولدین استان مکرز	درصد	تعداد	متولدین سایر استانها	درصد	تعداد	جمع
سواد	تعداد	۴۰/۶	۶	۱۸/۸	۱۳	۴۰/۶	۳۲	۱۰۰	درصد	جمع
پیسواد	۱۳									
کمتر از ششم ابتدائی	۳۴	۴۶	۱۸	۲۴/۳	۲۲	۲۹/۷	۷۴	۱۰۰		
ششم ابتدائی	۵۸	۵۳/۷	۱۸	۱۶/۷	۳۲	۲۹/۶	۱۰۸	۱۰۰		
کمتر از سیکل	۹	۴۲/۹	۳	۱۴/۲	۹	۴۲/۹	۲۱	۱۰۰		
سیکل	۲۶	۴۵/۶	۱۰	۱۷/۶	۲۱	۳۶/۸	۵۷	۱۰۰		
کمتر از دیپلم	۳۵	۶۲/۵	۸	۱۴/۳	۱۳	۲۳/۲	۵۶	۱۰۰		
دیپلم	۳۱	۶۴/۶	۱	۲/۱	۱۶	۳۳/۳	۴۸	۱۰۰		
بالتر از دیپلم	۹	۵۰	-	-	۹	۵۰	۱۸	۱۰۰		
جمع	۲۱۵	۵۱/۹	۶۴	۱۵/۵	۱۳۵	۳۲/۶	۴۱۴	۱۰۰		

شماره ۶۹/۱ - توزیع محل تولد ورزشکاران بر حسب گروه سنی

شرح	متولدین تهران		متولدین استان مرکز		متولدین سایر استانها		جمع
گروههای سنی کمتر از ۲۰ سال	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد درصد
۲۰-۲۹	۹۵	۵۳/۴	۱۸	۱۰/۱	۶۵	۳۶/۵	۱۷۸ ۱۰۰
۳۰-۳۹	۲۷	۳۱	۲۰	۲۳	۴۰	۴۶	۸۷ ۱۰۰
۴۰-۴۹	۲۳	۴۱/۸	۱۳	۲۳/۷	۱۹	۳۲/۵	۵۵ ۱۰۰
۵۰-۵۹	۲۲	۶۴/۸	۶	۱۷/۶	۶	۱۷/۶	۳۴ ۱۰۰
۶۰ سال به بالا	۱۵	۸۸/۲	۱۲	۱۱/۸	-	-	۱۷ ۱۰۰
کلیه سنین	۲۱۵	۵۱/۹	۶۴	۱۵/۵	۱۳۵	۳۲/۶	۴۱۴ ۱۰۰

شماره ۶۹/۲- توزیع محل تولد ورزشکاران بر حسب گروه شغلی

شرح شغل	متولدین تهران		متولدین استان مرکز		متولدین سایر استانها		جمع
	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	
کارمند	۴۶/۷	۶۴	۱۷/۵	۲۴	۳۵/۸	۱۳۷	۱۰۰
شغل آزاد	۵۰/۳	۱۱۴	۱۶/۷	۲۸	۳۳	۲۲۷	۱۰۰
محصل	۷۰/۷	۲۹	۴/۹	۲	۲۴/۴	۴۱	۱۰۰
بیکار	۸۸/۹	۸	-	-	۱۱/۱	۹	۱۰۰
جمع	۵۱/۹	۲۱۵	۱۵/۵	۶۴	۳۲/۶	۴۱۴	۱۰۰

شماره ۷۰- توزیع کسانی که از خانوادۀ ورزشکاران ورزش باستانی انجام می‌دادند بر حسب گروههای شغلی

شرح	پدر	عمودانی	سایر فامیل	برادر	بی جواب	جمع
شغل	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
کارمند	۳۸	۳۲/۵	۲۱	۳۲/۸	۴۶	۳۲/۱
شغل آزاد	۶۰	۵۱/۲	۳۲	۵۰	۷۴	۵۴/۴
محصل	۱۴	۱۲	۱۰	۱۵/۶	۱۶	۱۱/۷
بیکار	۵	۴/۳	۱	۱/۶	-	۱۵
جمع	۱۱۷	۱۰۰	۶۴	۱۰۰	۱۳۷	۱۰۰

شماره ۷۰/۱-توزیع کسانی که از خانواده ورزشکاران ورزش باستانی انجام می دادند بر حسب سواد

شرح	پدر	عمودائی	سایر فامیل	برادر	بی جواب	جمع	
سواد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	
بیسواد	۷ ۶	۱ ۱/۶	۸ ۸/۵	۱۰ ۷/۴	۱۳ ۹/۵	۳۹ ۷/۱	
کمتر از ششم ابتدائی	۱۴ ۱۲	۷ ۱۰/۹	۱۸ ۱۹/۱	۲۵ ۱۸/۴	۳۱ ۲۲/۶	۹۵ ۱۷/۳	
ششم ابتدائی	۷۷ ۲۳/۱	۲۰ ۳۱/۳	۳۰ ۳۲	۲۵ ۲۵/۸	۳۲ ۲۳/۵	۱۴۴ ۲۶/۲	
کمتر از سیکل	۶ ۵/۱	۴ ۶/۳	۶ ۶/۴	۷ ۵/۱	۶ ۴/۴	۲۹ ۵/۳	
سیکل	۱۶ ۱۳/۷	۱۴ ۲/۱	۱۲ ۱۲/۸	۱۸ ۱۳/۲	۱۵ ۱۰/۹	۷۵ ۱۳/۷	
کمتر از دیپلم	۲۲ ۱۸/۸	۹ ۱۴/۱	۱۰ ۱۰/۶	۱۸ ۱۳/۲	۱۸ ۱۳/۱	۷۷ ۱۴/۲	
دیپلم	۲۱ ۱۷/۹	۶ ۹/۴	۸ ۸/۵	۱۷ ۱۲/۵	۱۲ ۸/۱	۶۴ ۱۱/۷	
بالتر از دیپلم	۴ ۳/۴	۳ ۴/۷	۲ ۲/۱	۶ ۴/۴	۱۰ ۷/۳	۲۵ ۴/۶	
جمع	۱۱۷ ۱۰۰	۶۴ ۱۰۰	۹۴ ۱۰۰	۱۳۶ ۱۰۰	۱۳۷ ۱۰۰	۵۲۸ ۱۰۰	

شماره ۲۰/۴- توزیع کسانی که از خانواده ورزشکاران ورزش باستانی انجام می دادند بر حسب گروه سنی

شرح	پدر	عموردائی	سایر فامیل	برادر	بی جواب	جمع
گروه های سنی	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
کمتر از ۲۰ سال	۱۹	۱۶/۲	۱۰	۱۵/۶	۷	۱۵/۶
۲۰-۲۹	۴۶	۳۹/۴	۲۸	۲۳/۶	۳۱	۴۳/۶
۳۰-۳۹	۱۷	۱۴/۵	۱۲	۱۸/۸	۲۰	۲۸/۸
۴۰-۴۹	۱۷	۱۴/۵	۱۲	۲۱/۳	۴۰	۲۹/۴
۵۰-۵۹	۱۵	۱۲/۸	۶	۹/۴	۱۶	۱۸/۸
۶۰-۶۹	۱۵	۱۲/۸	۴	۱۱/۷	۱۱	۱۶/۳
۷۰-۷۹	۱۵	۱۲/۸	۴	۹/۶	۹	۱۱/۷
۸۰-۸۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۹۰-۹۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۰۰-۱۰۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۱۰-۱۱۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۲۰-۱۲۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۳۰-۱۳۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۴۰-۱۴۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۵۰-۱۵۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۶۰-۱۶۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۷۰-۱۷۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۸۰-۱۸۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۹۰-۱۹۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۲۰۰-۲۰۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۲۱۰-۲۱۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۲۲۰-۲۲۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۲۳۰-۲۳۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۲۴۰-۲۴۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۲۵۰-۲۵۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۲۶۰-۲۶۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۲۷۰-۲۷۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۲۸۰-۲۸۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۲۹۰-۲۹۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۳۰۰-۳۰۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۳۱۰-۳۱۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۳۲۰-۳۲۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۳۳۰-۳۳۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۳۴۰-۳۴۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۳۵۰-۳۵۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۳۶۰-۳۶۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۳۷۰-۳۷۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۳۸۰-۳۸۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۳۹۰-۳۹۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۴۰۰-۴۰۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۴۱۰-۴۱۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۴۲۰-۴۲۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۴۳۰-۴۳۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۴۴۰-۴۴۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۴۵۰-۴۵۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۴۶۰-۴۶۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۴۷۰-۴۷۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۴۸۰-۴۸۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۴۹۰-۴۹۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۵۰۰-۵۰۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۵۱۰-۵۱۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۵۲۰-۵۲۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۵۳۰-۵۳۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۵۴۰-۵۴۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۵۵۰-۵۵۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۵۶۰-۵۶۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۵۷۰-۵۷۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۵۸۰-۵۸۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۵۹۰-۵۹۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۶۰۰-۶۰۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۶۱۰-۶۱۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۶۲۰-۶۲۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۶۳۰-۶۳۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۶۴۰-۶۴۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۶۵۰-۶۵۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۶۶۰-۶۶۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۶۷۰-۶۷۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۶۸۰-۶۸۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۶۹۰-۶۹۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۷۰۰-۷۰۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۷۱۰-۷۱۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۷۲۰-۷۲۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۷۳۰-۷۳۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۷۴۰-۷۴۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۷۵۰-۷۵۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۷۶۰-۷۶۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۷۷۰-۷۷۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۷۸۰-۷۸۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۷۹۰-۷۹۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۸۰۰-۸۰۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۸۱۰-۸۱۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۸۲۰-۸۲۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۸۳۰-۸۳۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۸۴۰-۸۴۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۸۵۰-۸۵۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۸۶۰-۸۶۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۸۷۰-۸۷۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۸۸۰-۸۸۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۸۹۰-۸۹۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۹۰۰-۹۰۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۹۱۰-۹۱۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۹۲۰-۹۲۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۹۳۰-۹۳۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۹۴۰-۹۴۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۹۵۰-۹۵۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۹۶۰-۹۶۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۹۷۰-۹۷۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۹۸۰-۹۸۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۹۹۰-۹۹۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۰۰۰-۱۰۰۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۰۱۰-۱۰۱۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۰۲۰-۱۰۲۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۰۳۰-۱۰۳۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۰۴۰-۱۰۴۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۰۵۰-۱۰۵۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۰۶۰-۱۰۶۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۰۷۰-۱۰۷۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۰۸۰-۱۰۸۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۰۹۰-۱۰۹۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۱۰۰-۱۱۰۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۱۱۰-۱۱۱۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۱۲۰-۱۱۲۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۱۳۰-۱۱۳۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۱۴۰-۱۱۴۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۱۵۰-۱۱۵۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۱۶۰-۱۱۶۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۱۷۰-۱۱۷۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۱۸۰-۱۱۸۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۱۹۰-۱۱۹۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۲۰۰-۱۲۰۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۲۱۰-۱۲۱۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۲۲۰-۱۲۲۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۲۳۰-۱۲۳۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۲۴۰-۱۲۴۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۲۵۰-۱۲۵۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۲۶۰-۱۲۶۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۲۷۰-۱۲۷۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۲۸۰-۱۲۸۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۲۹۰-۱۲۹۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۳۰۰-۱۳۰۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۳۱۰-۱۳۱۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۳۲۰-۱۳۲۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۳۳۰-۱۳۳۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۳۴۰-۱۳۴۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۳۵۰-۱۳۵۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۳۶۰-۱۳۶۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۳۷۰-۱۳۷۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۳۸۰-۱۳۸۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۳۹۰-۱۳۹۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۴۰۰-۱۴۰۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۴۱۰-۱۴۱۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۴۲۰-۱۴۲۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۴۳۰-۱۴۳۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۴۴۰-۱۴۴۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۴۵۰-۱۴۵۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۴۶۰-۱۴۶۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۴۷۰-۱۴۷۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۴۸۰-۱۴۸۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۴۹۰-۱۴۹۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۵۰۰-۱۵۰۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۵۱۰-۱۵۱۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۵۲۰-۱۵۲۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۵۳۰-۱۵۳۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۵۴۰-۱۵۴۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۵۵۰-۱۵۵۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۵۶۰-۱۵۶۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۵۷۰-۱۵۷۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۵۸۰-۱۵۸۹	۵	۴/۳	۴	۲/۹	۶	۸/۸
۱۵۹۰-۱۵۹۹	۵	۴/۳	۴			

شماره ۷۱- توزیع نظرات پاسخگویان در مورد گوش دادن به رادیو و تماشا کردن تلویزیون
بر حسب گروههای شغلی

شرح	رادیو	تلویزیون	رادیو و تلویزیون	هیچکدام	بی جواب	جمع	
شغل	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد
کارمند	۳۱	۲۸/۲	۱	۱۴/۳	۹۸	۱۴/۳	۳۳/۱
شغل آزاد	۶۳	۵۷/۳	۵	۷۱/۴	۱۳۳	۵۱/۶	۵۴/۸
محصل	۱۴	۱۲/۷	۱	۱۴/۳	۲۱	۸/۱	۹/۹
بیکار	۲	۱/۸	-	-	۶	۲/۳	۲/۲
جمع	۱۱۰	۱۰۰	۷	۱۰۰	۲۵۸	۱۰۰	۴۱۴

شماره ۷۱/۱- توزیع نظرات پاسخگویان در مورد گوش دادن به رادیو و تماشا کردن تلویزیون بر حسب سواد

شرح	رادیو	تلویزیون	رادیو و تلویزیون	هیچکدام	بی جواب	جمع	درصد
سواد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد
بیسواد	۹	۸/۲	۲	۲۸/۶	۱۴	۵/۴	۳۲
کمتر از ششم ابتدائی	۲۱	۱۹/۱	۱	۴۳	۱۶/۷	۹	۷۴
ششم ابتدائی	۳۰	۲۷/۲	۲	۶۶	۲۵/۶	۲	۱۰۸
کمتر از سیکل	۵	۴/۶	-	۱۴	۲/۹	۱	۲۱
سیکل	۱۶	۱۴/۵	۱	۳۶	۱۱/۴	-	۵۷
کمتر از دیپلم	۱۵	۱۳/۶	۱	۳۷	۸/۶	-	۵۶
دیپلم	۵	۴/۶	-	۴۰	۵/۷	۱	۴۸
بالتر از دیپلم	۹	۸/۲	-	۸	۲/۹	-	۱۸
جمع	۱۱۰	۷	۱۰۰	۲۵۸	۳۵	۴	۴۱۴

شماره ۲۱/۳- توزیع نظرات پاسخگویان در مورد گوش کردن به رادیو و نمایش کردن تلویزیون
بر حسب گروههای سنی

شرح	رادیو	تلویزیون	رادیو و تلویزیون	هیچکدام	بی جواب	جمع	گروههای سنی
کمتر از ۲۰ سال	۱۳	۱۱/۸	۲۳	۸/۹	۶	۴۳	۲۰-۲۹
» ۲۰-۲۹	۵۴	۱۴/۳	۱۱۱	۴۳	۱۰	۲۸۵	۳۰-۳۹
» ۳۰-۳۹	۲۰	۱۸/۲	۵۶	۲۱/۷	۵	۸۷	۴۰-۴۹
» ۴۰-۴۹	۷	۶/۴	۴۲	۱۶/۳	۶	۵۵	۵۰-۵۹
» ۵۰-۵۹	۱۰	۹/۱	۱۹	۷/۴	۴	۳۴	۶۰ سال به بالا
» ۶۰ سال به بالا	۶	۵/۵	۷	۲/۷	۴	۱۷	کلیه سنین
۱۱۰	۷	۱۰۰	۲۵۸	۱۰۰	۴	۴۱۴	

شماره ۷۳- توزیع نظرات پاسخگو. بان درمورد بر تری تلوزیون یا رادیو بر حسب سواد

شرح	رادیو	تلوزیون	درصد تعداد	درصد	بی تفاوت	هیچکدام	بی جواب	جمع	درصد
سواد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد
بیسواد	۵	۱۵/۶	۱۰	۳۱/۳	۸	۲۵	۲۵	۳۲	۱۰۰
کمتر از ششم ابتدائی	۱۵	۴۰/۳	۳۷	۵۰	۱۵	۲۰/۲	۶	۸/۱	۷۴
ششم ابتدائی	۳۲	۲۹/۶	۳۹	۳۶/۱	۲۸	۲۵/۹	۸	۷/۴	۱۰۸
کمتر از سیکل	۵	۲۳/۸	۶	۲۸/۶	۷	۳۳/۳	۳	۱۴/۳	۲۱
سیکل	۹	۲۸	۱۵/۸	۴۹	۱۶	۲۸/۱	۳	۵/۳	۵۷
کمتر از دیپلم	۱۱	۱۹/۶	۲۶	۴۶/۴	۱۷	۳۰/۴	۱	۱/۸	۵۶
دیپلم	۴	۸/۳	۳۰	۶۲/۴	۱۰	۲۰/۹	۳	۶/۳	۴۸
بالا تر از دیپلم	۲	۱۱/۱	۶	۳۳/۳	۶	۳۳/۳	۱	۵/۶	۱۸
جمع	۸۳	۲۰	۱۸۲	۴۳/۹	۱۰۷	۲۵/۹	۳۳	۸	۴۱۴

شماره ۷۲/۱- توزیع نظرات پاسخگویان در مورد برتری تلویزیون یا رادیو بر حسب گروههای سنی

شرح	رادیو	تلویزیون	بی تفاوت	هیچکدام	بی جواب	جمع
گروههای سنی	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
کمتر از ۲۰ سال	۶	۱۴	۲۱	۴۸/۷	۱۲	۲۷/۹
۲۰-۲۹	۳۸	۲۱/۳	۸۶	۴۸/۳	۴۱	۲۳/۱
۳۰-۳۹	۲۱	۲۴/۱	۳۳	۳۷/۹	۲۶	۲۳/۱
۴۰-۴۹	۸	۱۴/۵	۲۲	۴۰	۱۹	۳۴/۵
۵۰-۵۹	۷	۲۰/۶	۱۳	۳۸/۲	۶	۱۷/۶
۶۰ سال به بالا	۳	۱۷/۷	۷	۴۱/۱	۳	۲۳/۵
کلیه ستین	۸۳	۲۰	۱۸۲	۲۵/۹	۱۰۷	۴۳/۹
				۹	۲/۲	۳۳
				۸	۴۱۴	۱۰۰

شماره ۷۲/۲- توزیع نظرات پاسخگویان در مورد برتری تلو یز یون یا رادیو بر حسب گروههای شغلی

شرح	رادیو	تلو یز یون	بی تفاوت	هیچکدام	بی جواب	جمع
شغل	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
کارمند	۲۵	۱۸/۲	۶۴	۴۶/۷	۴۱	۲۹/۹
شغل آزاد	۵۱	۲۲/۵	۹۶	۴۲/۳	۵۴	۲۳/۸
محصل	۶	۱۴/۶	۱۶	۳۹	۱۲	۲۹/۳
بیکار	۱	۱۱/۱	۶	۱۶/۷	-	-
جمع	۸۳	۲۰	۱۸۲	۴۳/۹	۱۰۷	۲۵/۹
				۲/۲	۳۳	۸
						۴۱۴

شماره ۷۳- توزیع شغلی پاسخگویان بر حسب این که مجله یاروزنامه می خوانید؟

جمع		بی جواب		خیر		بلی		شرح
درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	
۳۳/۱	۱۳۷	۵۰	۱	۱۷/۷	۲۰	۴۸/۸	۱۱۶	کارمند
۵۴/۸	۲۲۷	-	-	۷۳/۴	۸۳	۴۸/۲	۱۲۲	شغل آزاد
۹/۹	۴۱	-	-	۱۸	۹	۱۰/۷	۳۲	محصل
۲/۲	۹	۵۰	۱	۰/۹	۱	۲/۳	۷	بیکار
۱۰۰	۴۱۴	۱۰۰	۲	۱۰۰	۱۱۳	۱۰۰	۲۹۹	جمع

شماره ۷۳/۱- توزیع سواد پاسخگویان بر حسب این که روزنامه یا مجله می خوانید؟

شرح	بلی	خیر	بی جواب	جمع	درصد
سواد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد
بیسواد	-	۲۸/۲	-	۳۲	۷/۷
کمتر از ششم ابتدائی	۴۶	۲۸	-	۷۴	۱۷/۹
ششم ابتدائی	۸۲	۲۷/۴	۱	۱۰۸	۲۶/۱
کمتر از سبک	۱۹	۶/۴	-	۲۱	۵/۱
سبک	۴۸	۱۶/۱	-	۵۷	۱۳/۸
کمتر از دیلم	۴۷	۱۵/۷	-	۵۶	۱۳/۵
دیلم	۴۲	۱۴	۱	۴۸	۱۱/۶
بالا تر از دیلم	۱۵	۵	-	۱۸	۴/۳
جمع	۲۹۹	۱۰۰	۲	۴۱۴	۱۰۰

شماره ۷۳/۲ - توزیع سن پاسخگوینان بر حسب این که مجله یا روزنامه می خوانید؟

شرح	بلی		خیر		بی جواب		جمع	
گروههای سنی	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
کمتر از ۲۰ سال	۳۶	۱۲	۷	۶/۲	-	-	۴۳	۱۰/۴
» ۲۰-۲۹	۱۳۹	۴۶/۵	۳۸	۲۳/۶	۱	۵۰	۱۷۸	۴۳
» ۳۰-۳۹	۶۰	۲۰/۱	۲۷	۲۳/۹	-	-	۸۷	۲۱
» ۴۰-۴۹	۳۵	۱۱/۷	۲۰	۱۷/۷	-	-	۵۵	۱۳/۳
» ۵۰-۵۹	۲۲	۷/۴	۱۲	۱۰/۶	-	-	۳۴	۸/۲
۶۰ سال به بالا	۷	۲/۳	۹	۸	۱	۵۰	۱۷	۴/۱
کلیه سنین	۲۹۹	۱۰۰	۱۱۳	۱۰۰	۲	۱۰۰	۴۱۴	۱۰۰

شماره ۷۴- توزیع نظرات پاسخگویان در مورد مطالبی که از روزنامه یامجله
مورد مطالعه قرار می دهند بر حسب گروه سنی

شرح	خبری	حوادث	علمی	اقتصادی
گروه های سنی	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد
کمتر از ۲۰ سال	۱۳	۳۰/۲	۲۰	۴۶/۵
۲۰-۲۹	۶۵	۳۶/۵	۷۱	۳۹/۹
۳۰-۳۹	۳۱	۳۵/۶	۳۶	۴۱/۴
۴۰-۴۹	۲۰	۳۶/۴	۱۴	۲۵/۵
۵۰-۵۹	۱۵	۴۴/۱	۱۰	۲۹/۴
۶۰ سال به بالا	۶	۹	۵	۷/۵
کلیه سنین	۱۵۰	۳۶/۲	۱۵۶	۳۷/۷

تذکر- مبنای درصد کل جامعه در هر گروه سنی می باشد.

بقية جدول شماره ٧٣

نوع ديگر		هنري و فرهنگي		ورزشي	
درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد
٩/٣	٤	١٦/٣	٧	٧٤/٤	٣٢
١١/٣	٢٠	٥/١	٩	٥٤/٥	٩٧
١١/٥	١٠	٨	٧	٤١/٤	٣٦
٣/٦	٢	٥/٥	٣	٤٧/٣	٢٦
٥/٩	٢	٨/٨	٣	٣٨/٢	١٣
١/٥	١	١/٥	١	٤/٥	٣
٩/٤	٣٩	٧/٢	٣٠	٥٠	٢٠٧

شماره ۲۴/۱ - توزیع نظرات پاسخگویان در مورد مطالبی که از روزنامه
یا مجله مورد مطالعه قرار می‌دهند بر حسب شغل

شرح شغل	خبری		حوادث		علمی		اقتصادی	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
کارمند	۶۸	۴۹/۶	۵۸	۴۲/۳	۱۷	۱۲/۴	۱۷	۱۲/۴
شغل آزاد	۶۵	۲۸/۶	۸۰	۳۵/۲	۹	۱۴	۹	۱۴
محصل	۱۷	۴۱/۵	۱۵	۳۶/۶	۱۳	۳۱/۷	۱	۲/۴
بیکار	-	-	۳	۳۳/۳	-	-	-	-
جمع	۱۵۰	۳۶/۲	۱۵۶	۳۷/۷	۳۹	۹/۴	۲۷	۶/۵

تذکره - مبنای درصدهای کل جامعه شاغل در هر گروه می‌باشد.

بقية جدول شماره ٧٤/١

نوع دیگر		هنری و فرهنگی		ورزشی	
درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد
١٥/٢	١٤	١٥/٩	١٥	٦٢	٨٥
١٥/١	٢٣	٣/٥	٨	٢٢/٣	٩٦
٢/٢	١	١٤/٦	٦	٥٦/١	٢٣
١١/١	١	١١/١	١	٣٣/٣	٣
٩/٢	٣٩	٧/٢	٣٥	٥٥	٢٥٧

شماره ۲/۲۴- توزیع نظرات پاسخگویان در مورد مطالبی که از روزنامه
یا مجله مورد مطالعه قرار می‌دهند بر حسب سواد

شرح سواد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد
بیسواد	-	-	-	-	-	-	-
کمتر از ششم ابتدائی	۲۶	۳۵/۱	۲۰	۲۷	۲	۲/۷	۳
ششم ابتدائی	۳۲	۲۹/۶	۴۵	۴۱/۷	۷	۶/۵	۶
کمتر از سیکل	۹	۲۲/۹	۱۳	۶۱/۹	۳	۱۴/۳	۱
سیکل	۲۴	۴۲/۱	۲۳	۴۰/۴	۴	۷	۲
کمتر از دیپلم	۲۴	۴۲/۹	۲۳	۴۱/۱	۸	۱۴/۳	۶
دیپلم	۲۴	۵۰	۲۶	۵۴/۲	۹	۱۸/۸	۷
بالتر از دیپلم	۱۱	۶۱/۱	۶	۳۳/۳	۶	۳۳/۳	۲
جمع	۱۵۰	۳۶/۲	۱۵۶	۳۷/۷	۳۹	۹/۴	۲۷

مبنای درصدها جامعه باسواد از هر گروه می‌باشد.

بقية جدول شماره ٢/٧٣

ورزشی		هنری و فرهنگی		نوع دیگر	
تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
-	-	-	-	-	-
٢٧	٣٦/٥	٤	٥/٤	٦	٨/١
٥٢	٤٨/١	٧	٦/٥	١٣	١٢
١٢	٥٧/١	١	٤/٨	٤	١٩
٣٧	٦٤/٩	٤	٧	٦	١٠/٥
٣٨	٦٧/٩	٦	١٠/٧	٢	٣/٦
٣١	٦٤/٦	٥	١٠/٤	٧	١٤/٦
١٠	٥٥/٦	٣	١٦/٧	١	٥/٦
٢٠٧	٥٠	٣٠	٧/٢	٣٩	٩/٤

شماره ۷۵- توزیع نظریات پاسخگو. یان درمورد نوع کتابی که علاقمندان بر حسب سواد

شرح سواد	منه‌بی	تاریخی	شمر	رمان	نوع دیگر	بی جواب	جمع
یسواد	-	-	-	-	-	۳۲	۳۲
کمتر از	۲۳	۷	۱۳	۵	۵	۴۰	۹۳
مشم ابتدائی	۷۱/۹	۲۱/۹	۴۰/۶	۱۵/۶	۱۵/۶	۵۴/۱	۱۳۴
مشم ابتدائی	۳۳	۱۲	۲۲	۹	۷	۵۱	۱۳۴
درصد	۳۰/۶	۱۱/۱	۲۰/۴	۸/۳	۶/۵	۲۷/۲	۳۶
کمتر از	۱۰	۷	۴	۴	۵	۶	۳۶
سیکل	۴۷/۶	۳۳/۳	۱۹	۱۹	۲۳/۸	۲۸/۶	۸۲
تعداد	۲۱	۱۳	۲۲	۷	۳	۱۶	۸۲
درصد	۴۶/۸	۲۲/۸	۳۸/۶	۱۲/۳	۵/۳	۲۸/۱	۲۸/۱

سیکل

بقية جدول شماره ٧٥

شرح	تعداد	مذهبی	تاریخی	شعر	رمان	نوع دیگر	بی جواب	جمع
کتر از دیلم	تعداد	۴۱/۱	۲۵	۴۲/۹	۱۷/۹	۱۷/۹	۲۶/۸	۹۶
دیلم	درصد	۱۶	۱۲	۱۶	۷	۵	۱۲	۶۸
دیلم	تعداد	۳۳/۳	۲۵	۳۳/۳	۱۴/۶	۱۰/۴	۲۵	۲۴
بالا تر از دیلم	درصد	۲	۶	۴	۳	۶	۳	۲۴
جمع	تعداد	۱۱/۱	۳۳/۳	۲۲/۲	۱۶/۷	۳۳/۳	۱۶/۷	۵۶۵
	درصد	۱۲۸/۹	۷۱	۱۰۵	۴۵	۴۱	۱۷۵	
	تعداد	۳۰	۱۷/۱	۲۵/۴	۱۰/۹	۹/۹	۴۲/۳	

شماره ۷۵/۱- توزیع نظریات پاسخگوینان در مورد نوع کتابی که علاقمندند بر حسب گروههای سنی

شرح		گروههای سنی		مذهبی		تاریخی		شعر		رمان		نوع دیگر		بی جواب		جمع	
				تعداد		درصد		تعداد		درصد		تعداد		درصد		تعداد	
کمتر از ۲۰ سال				۳۴/۹	۲۵/۶	۲۴	۴۴	۳۲/۶	۲۳/۳	۱۸/۶	۳۷/۲	۱۶	۷۴				
۲۰-۲۹ سال				۴۵	۲۴	۲۴	۴۴	۲۴	۲۴	۱۸/۶	۳۷/۲	۶۹	۲۳۰				
				۲۵/۳	۱۳/۵	۲۴/۷	۱۳/۵	۲۴/۷	۱۳/۵	۱۳/۵	۳۸/۸	۲۴	۱۱۹				
				۲۶	۲۰	۲۱	۶	۶	۳	۳	۴۳	۴۳	۲۳۰				
۳۰-۳۹ سال				۲۹/۹	۲۳	۲۴/۱	۶/۹	۴/۹	۳/۴	۳/۴	۴۹/۴	۴۳	۱۱۹				
				۱۹	۱۰	۱۵	۴	۴	۲	۲	۴۶	۴۳	۱۱۹				
۴۰-۴۹ سال				۳۴/۵	۱۸/۲	۲۷/۳	۷/۳	۷/۳	۲/۶	۲/۶	۴۷/۳	۴۳	۱۱۹				
				درصد	درصد	درصد	درصد	درصد	درصد	درصد	درصد	درصد	درصد				

بقیه جدول شماره ۱/۷۵

گروههای سنی	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	مذهبی	تاریخی	شمار	زمان	نوع دیگر	بی جواب	جمع
۵۹-۵۰ سال	تعداد	درصد	۴۷/۱	۱۷/۶	۲۳/۵	۷/۹	۸	۱	۳	۱۱	۳۲/۴	۲۵	۲۵
۵۰ سال به بالا	تعداد	درصد	۷	-	۳	-	۱	-	۱	۱۰	۵۸/۸	۲۱	۲۱
کلیه سنین	تعداد	درصد	۱۲۸	۷۱	۱۰۵	۲۵	۲۱	-	۵/۹	۱۷۵	۲۲/۳	۵۶۵	۵۶۵

شماره ۷۵/۲- توزیع نظریات پاسخگویان در مورد نوع کنایه که علاقمندند بر حسب گروههای شغلی

شرح شغل	مذهبی	تاریخی	شعر	رمان	نوع دیگر	بی جواب	جمع
کارمند	۵۰	۳۳	۵۲	۲۰	۱۸	۳۳	۲۰۶
	۳۶/۵	۲۴/۱	۳۸	۱۴/۶	۱۳/۱	۲۴/۱	
درصد							
شغل آزاد	۶۳	۲۷	۳۸	۱۷	۱۲	۱۳۰	۲۸۷
	۲۷/۸	۱۱/۹	۱۶/۷	۷/۵	۵/۳	۵۷/۳	
درصد							
محصل	۱۳	۹	۱۳	۷	۱۰	۹	۶۱
	۳۱/۷	۲۲	۳۱/۷	۱۷/۱	۲۴/۴	۲۲	
درصد							

بقية جدول شماره ۷۵/۲

شرح	مذهبی	تاریخی	شعر	رمان	نوع دیگر	بی جواب	جمع
تعداد	۲	۲	۲	۱	۱	۳	۱۱
درصد	۲۲/۲	۲۲/۲	۲۲/۲	۱۱/۱	۱۱/۱	۳۳/۳	
تعداد	۱۲۸	۷۱	۱۰۵	۴۵	۴۱	۱۷۵	۵۶۵
درصد	۳۰/۹	۱۷/۱	۲۵/۴	۱۰/۹	۹/۹	۴۲/۳	
جمع							

در صد نسبت به کل جامعه مورد مطالعه.

شماره ۲۶- توزیع نظریات پاسخگویان در مورد علاقه به نویسنده ایرانی یا خارجی بر حسب گروه سنی

شرح گروه‌های سنی	ایرانی	خارجی	خارجی و ایرانی	بی جواب	جمع
کمتر از ۲۰ سال	۶۴	-	۶	۱۱	۴۳
	تعداد				
	۶۰/۴	-	۱۴	۲۵/۶	۱۰۰/
	درصد				
۲۰-۲۹ سال	۹۱	۹	۳۵	۴۳	۱۷۸
	تعداد				
	۵۱	۵/۱	۱۹/۷	۲۴/۲	۱۰۰/
	درصد				
۳۰-۳۹ سال	۵۰	۲	۸	۲۷	۸۷
	تعداد				
	۵۷/۵	۲/۳	۹/۲	۳۱	۱۰۰/
	درصد				
۴۰-۴۹ سال	۳۳	۱	۲	۱۹	۵۵
	تعداد				
	۶۰/۱	۱/۸	۳/۶	۳۴/۵	۱۰۰/
	درصد				

بقية جدول شماره ٧٦

شرح

۵۹-۵۵ سال

۶۰ سال به بالا

کلیه سنین

شرح	ایرانی	خارجی	خارجی و ایرانی	بی جواب	جمع
تعداد	۲۱	-	۱	۱۲	۳۴
درصد	۶۱/۸	-	۲/۹	۳۵/۳	۱۰۰/
تعداد	۹	-	-	۸	۱۷
درصد	۵۲/۹	-	-	۴۷/۱	۱۰۰/
تعداد	۲۳۰	۱۲	۵۲	۱۲۰	۴۱۴
درصد	۵۵/۵	۲/۹	۱۲/۶	۲۹	۱۰۰/

شماره ۶۶/۱- توزیع نظرات پاسخگویان در مورد علاقه به نویسنده گان ایرانی یا خارجی بر حسب گروه شغلی

شرح شغل	ایرانی	خارجی	خارجی و ایرانی	بی جواب	جمع
کارمند	۸۱	۹	۲۹	۱۸	۱۳۷
تعداد	۵۹/۱	۶/۶	۲۱/۲	۱۳/۱	۱۰۰/
درصد					
شغل آزاد	۱۲۰	۲	۱۱	۹۳	۲۲۷
تعداد	۵۲/۹	۰/۹	۴/۸	۴۱/۴	۱۰۰/
درصد					
محصل	۲۵	۱	۹	۶	۴۱/
تعداد	۶۱	۲/۴	۲۲	۱۴/۶	۱۰۰/
درصد					

بنيہ جدول شماره ۱/۷۶

شرح	ایرانی	خارجی	خارجی و ایرانی	بی جواب	جمع
تعداد	۴	-	۳	۲	۹
درصد	۴۴/۴	-	۳۳/۳	۲۲/۳	۱۰۰/
تعداد	۲۳۰	۱۲	۵۲	۱۲۰	۴۱۴
درصد	۵۵/۵	۲/۹	۱۲/۶	۲۹	۱۰۰/
بیکار					
جمع					

شماره ۷۶/۲- توزیع نظرات پاسخگویان در مورد علاقه به تفهیمندگان ایرانی و خارجی بر حسب سواد

شرح سواد	ایرانی	خارجی	خارجی و ایرانی	بی جواب	جمع
بیسواد	-	-	-	۲۲	۲۲
کمتر از ششم ابتدائی	-	-	-	۱۰۰/	۱۰۰/
ششم ابتدائی	۴۹	۱	۳	۲۱	۷۴
کمتر از ششم ابتدائی	۶۶/۱	۱/۴	۴/۱	۲۸/۴	۱۰۰/
ششم ابتدائی	۷۰	۱	۳	۳۴	۱۰۸
کمتر از ششم ابتدائی	۶۴/۸	۰/۹	۲/۸	۳۱/۵	۱۰۰/
ششم ابتدائی	۱۵	-	-	۶	۲۱
کمتر از ششم ابتدائی	۷۱/۴	-	-	۲۸/۶	۱۰۰/
ششم ابتدائی	۴۰	۲	۶	۹	۵۷
کمتر از ششم ابتدائی	۷۰/۲	۳/۵	۱۰/۵	۱۵/۸	۱۰۰/

بقیہ جدول شماره ۷۶/۲

شرح	ایرانی	خارجی	خارجی و ایرانی	بی جواب	جمع
تعداد	۳۱	۱	۱۶	۸	۵۶
کثر از دیلم	۵۵/۳	۱/۸	۲۸/۶	۱۴/۳	۱۰۰/
درصد	۱۸	۵	۱۹	۶	۴۸
تعداد	۳۷/۵	۱۰/۴	۳۹/۶	۱۲/۵	۱۰۰/
درصد	۷	۲	۵	۴	۱۸
بالاتر از دیلم	۲۸/۹	۱۱/۱	۲۷/۸	۲۲/۲	۱۰۰/
درصد	۲۳۰	۱۲	۵۲	۱۲۰	۴۱۴
تعداد	۵۵/۵	۲/۹	۱۲/۶	۲۹	۱۰۰/
درصد					
جمع					

شماره ۲۲- توزیع نظرات پاسخگویان در مورد وسیله آگاهی از حوادث و اخبار بر حسب گروه سنی

شرح گروه‌های سنی	رادیو تلویزیون مجله و روزنامه				سایر		جمع
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	
کمتر از ۲۰ سال	۲۴	۵۵/۸	۶۰/۵	۵۱/۲	-	۲/۳	۸۸
	۱۳۶	۷۶/۴	۸۷	۸۷	-	۲/۳	۲۴۹
	۶۵	۷۴/۴	۴۸/۹	۴۸/۹	-	۲/۳	۱۶۶
۲۰-۳۹ سال	۴۴	۷۴/۷	۴۲/۹	۴۷/۱	۱	۲/۳	۱۰۸
	۴۴	۷۴/۷	۴۲/۹	۴۷/۱	۱	۲/۳	۱۰۸
	۴۴	۷۴/۷	۴۲/۹	۴۷/۱	۱	۲/۳	۱۰۸
۴۰-۴۹ سال	۴۴	۷۴/۷	۴۲/۹	۴۷/۱	۱	۲/۳	۱۰۸
	۴۴	۷۴/۷	۴۲/۹	۴۷/۱	۱	۲/۳	۱۰۸
	۴۴	۷۴/۷	۴۲/۹	۴۷/۱	۱	۲/۳	۱۰۸

بقية جدول شماره ٧٧

شرح

ردیف	تلفزيون	مجله و روزنامه	مردم	سایر	نهی دایم	جمع
٢٤	١٤	١٥	٨	١	٣	٤٥
٧٥/٤	٢١/٢	٢٤/١	٢٣/٥	٢/٩	٨/٨	
٩	٤	٥	٥	-	٣	٢٨
٥٢/٩	٣٥/٣	٢٩/٢	٢٩/٢	-	١٧/٤	-
٣٠٢	٢٠٩	١٩٠	٨٢	٧	١٢	٨٠٢
٧٢/٩	٥٠/٥	٢٥/٩	٢٠/٣	١/٧	٢/٩	-

٥٥-٥٩ سال

موسال به بالا

کلیه سنین

شماره ۷۷/۱- توزیع نظرات پاسخگویان در مورد وسیله آگاهی از حوادث و اخبار بر حسب گروههای شغلی

شرح شغل رادیو تلویزیون مجله و روزنامه مردم سایر نمی دانم جمع

۲۹۴	۱	۲	۲۰	۸۱	۸۴	۱۰۶	تعداد	کارمند
	۰/۷	۱/۵	۱۴/۶	۵۹/۱	۶۱/۳	۷۷/۸	درصد	
۴۱۹	۱۱	۵	۵۱	۸۶	۱۰۱	۱۶۵	تعداد	شغل آزاد
	۴/۸	۲/۲	۲۲/۵	۳۷/۹	۴۴/۵	۷۲/۷	درصد	
۷۹	-	-	۱۳	۲۲	۲۰	۲۴	تعداد	محصل
	-	-	۳۱/۷	۵۳/۷	۴۸/۸	۵۸/۵	درصد	

بقية جدول شماره ۱/۷۷

شرح	راديو	تلويزيون	مجله و روزنامه	مردم	ساير	نمی دانم	جمع
شغل	۷	۴	۱	-	-	-	۱۲
بيكار	۷۷/۸	۴۴/۴	۱۱/۱	-	-	-	-
	۳۰۲	۲۰۹	۱۹۰	۸۴	۷	۱۲	۸۰۴
جمع	۷۲/۹	۵۰/۵	۴۵/۹	۲۰/۳	۱/۷	۲/۹	

درصد نسبت به کل جامعه مورد بررسی گرفته شده است.

شماره ۷۷/۲- توزیع نظرات پاسخگو یان در مورد وسیله آگاهی از حوادث و اخبار بر حسب سواد

شرح سواد	رادیو	تلویزیون	مجله و روزنامه	مردم	سایر	نمی دانم	جمع
۴۱	۲۱	۹	-	۷	۱	۳	۴۱
تعداد	۶۵/۶	۲۸/۱	-	۲۱/۹	۳/۱	۹/۴	
درصد	۵۵	۳۱	۲۷	۱۷	۲	۴	۱۳۶
تعداد	۷۴/۳	۴۱/۹	۳۶/۵	۲۳	۱/۷	۵/۴	
درصد	۸۷	۴۹	۴۵	۱۹	-	۳	۲۰۳
تعداد	۸۰/۶	۴۵/۴	۴۱/۷	۱۷/۶	-	۲/۸	
درصد	۲۰	۱۱	۱۴	۳	۱	-	۴۹
تعداد	۹۵/۲	۵۲/۴	۶۶/۷	۱۴/۳	۴/۸	-	-
درصد	۳۶	۳۰	۴۳	۱۰	۴	۴	۱۱۳
تعداد	۶۳/۲	۵۲/۶	۵۷/۹	۱۷/۵	۳/۵	۳/۵	-
درصد							

کمتر از ششم ابتدائی

ششم ابتدائی

کمتر از سیکل

سیکل

بقية جدول شماره ۷۷/۲

شرح سواد	راديو	تلويزيون	مجله و روزنامه	مردم	ساير	نمي دانم	جمع
کمتر از ديپلم	۳۲	۴۵	۳۴	۱۵	-	-	۱۱۶
	۵۷/۱	۶۲/۵	۶۰/۷	۲۶/۸	-	-	-
ديپلم	۳۶	۳۶	۲۷	۸	-	-	۱۰۷
	۷۵	۷۵	۵۶/۳	۱۶/۷	-	-	-
بالاتر از ديپلم	۱۵	۸	۱۰	۵	۱	-	۳۹
	۸۳/۳	۴۴/۴	۵۵/۶	۲۷/۸	۵/۶	-	-
جمع	۳۰۲	۲۰۹	۱۹۰	۸۴	۷	۱۲	۸۰۴
	۷۲/۹	۵۰/۵	۴۵/۹	۳۰/۳	۱/۷	۲/۹	-

شماره ۷۸ - توزیع نظریات پاسخگوینان در مورد منابع خبری مورد اعتماد آنها بر حسب گروه سنی

شرح	رادیو		تلویزیون		رادیو و تلویزیون		مجله و روزنامه		مردم	
گروههای سنی	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
کمتر از ۲۰ سال	۱۵	۳۴/۹	۱۶	۳۷/۲	-	-	۴	۹/۳	۱	۲/۳
۲۰-۲۹ سال	۸۷	۴۳/۷	۳۰	۱۶/۹	۱۹	۱۰/۷	۱۶	۹	۳	۱/۷
۳۰-۳۹ سال	۳۲	۳۶/۷	۲۲	۲۵/۳	۱۰	۱۱/۵	۶	۶/۹	-	-
۴۰-۴۹ سال	۱۹	۳۴/۶	۶	۱۰/۹	۱۳	۲۳/۶	۶	۱۰/۹	-	-
۵۰-۵۹ سال	۱۳	۳۸/۲	۲	۵/۹	۲	۵/۹	۳	۸/۸	۲	۵/۹
۶۰ سال به بالا	۶	۳۵/۳	۳	۱۷/۷	۱	۵/۹	-	-	-	-
کلیه سنین	۱۶۳	۳۹/۲	۷۹	۱۹/۱	۴۵	۱۰/۹	۳۵	۸/۵	۶	۱/۵

بقیه جدول شماره ۷۸

هیچکدام		سایر		نقصی دایم		جمع	
تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
۱	۲/۸	۳	۷	۴	۹/۳	۴۳	۱۰۰/
۱	۱/۲	۱۸	۱۰/۱	۹	۵/۱	۱۷۸	۱۰۰/
۱	۱/۸	۱۰	۱۱/۵	۶	۶/۹	۸۷	۱۰۰/
۱	۱/۸	۶	۱۰/۹	۴	۷/۳	۵۵	۱۰۰/
۱	۱/۸	۴	۸/۸	۹	۲۶/۵	۳۴	۱۰۰/
۱	۱/۸	۱	۱/۸	۷	۴۱/۱	۱۷	۱۰۰/
۷	۱/۷	۴۰	۹/۷	۳۹	۹/۴	۴۱۴	۱۰۰/

شماره ۷۸/۱- توزیع نظرات پاسخگویان در مورد منابع خبری مورد اعتماد آنها بر حسب گروه شغلی

شرح شغل	رادیو	تلویزیون	رادیو و تلویزیون	مجله و روزنامه	مردم
کارمند	۴۵	۲۸	۲۴	۱۴	۱
	درصد	۳۲/۹	۱۷/۵	۱۵/۲	۵/۷
شغل آزاد	۹۸	۳۶	۱۹	۱۶	۳
	درصد	۴۳	۱۵/۹	۸/۴	۷/۱
محصل	۱۴	۱۴	۲	۴	۲
	درصد	۳۴/۲	۴/۹	۹/۸	۴/۹
بیکار	۶	۱	-	۱	-
	درصد	۶۶/۷	-	۱۱/۱	-
جمع	۶۳	۷۹	۴۵	۳۵	۶
	درصد	۳۹/۲	۱۹/۱	۸/۵	۱/۵

بقیة جدول شماره ۷۸/۱

هیچکدام	سایر	نمی دانم	جمع
۱	۱۶	۸	۱۳۷
۰/۷	۱۱/۷	۵/۸	۱۰۰/
۴	۲۲	۲۹	۲۲۷
۱/۸	۹/۷	۱۲/۸	۱۰۰/
۲	۲	۱	۴۱
۴/۹	۴/۹	۲/۴	۱۰۰/
-	-	۱	۹
-	-	۱۱/۱	۱۰۰/
۷	۴۰	۲۹	۴۱۴
۱/۷	۹/۷	۹/۴	۱۰۰/

شماره ۷۸/۲- توزیع نظرات پاسخگویان در مورد منابع خبری مورد اعتماد آنها بر حسب سواد

شرح سواد	رادیو	تلویزیون	رادیو و تلویزیون	مجله و روزنامه	مردم	هیچکدام	سایر	مسی دانی	جمع
تعداد	۱۶	۳	۱	۱	۱	-	-	۹	۳۲
درصد	۵۵	۹/۴	۳/۱	۳/۱	۳/۱	-	۳/۱	۲۸/۲	۱۰۰/
تعداد	۳۱	۱۶	۶	۹	-	۲	۳	۷	۷۴
درصد	۴۱/۸	۲۱/۶	۸/۱	۱۲/۲	-	۲/۷	۴/۱	۹/۵	۱۰۰/
تعداد	۵۳	۱۵	۱۴	۷	-	-	۱۰	۹	۱۰۸
درصد	۴۹	۱۳/۹	۱۳	۶/۵	-	-	۹/۳	۸/۳	۱۰۰/
تعداد	۷	۳	۱	۲	-	-	۶	۲	۲۱
درصد	۳۳/۳	۱۴/۳	۴/۸	۹/۵	-	-	۲۸/۶	۹/۵	۱۰۰/
تعداد	۱۸	۱۴	۹	۴	-	۲	۴	۶	۵۷
درصد	۳۱/۶	۲۴/۶	۱۵/۸	۷	-	۳/۵	۷	۱۰/۵	۱۰۰/
سواد	بسیار	کمتر از ششم	ابتدائی	ششم ابتدائی	گنراز -	سیکل	سیکل		

بقية جدول شماره ۷۸/۲

شرح	دادو	تلفزيون	دادو و كلون يون	جمله و روزنامه	مردم	هيكلام	ساير	نسر دالم	جمع
كتر اذديلم	۱۵	۲۱	۳	۶	۱	۲	۶	۲	۵۶
	۲۶/۷	۳۷/۵	۵/۲	۱۰/۷	۱/۸	۳/۶	۱۰/۷	۳/۶	۱۰۰/
ديلم	۱۷	۶	۹	۵	۱	-	۸	۲	۴۸
	۲۵/۳	۱۲/۵	۱۸/۸	۱۰/۴	۲/۱	-	۱۶/۷	۴/۲	۱۰۰/
بالتر اذديلم	۶	۱	۲	۱	۳	۱	۲	۲	۱۸
	۳۳/۳	۵/۶	۱۱/۱	۵/۶	۱۶/۶	۵/۶	۱۱/۱	۱۱/۱	۱۰۰/
جمع	۱۶۲	۷۹	۴۵	۲۵	۶	۷	۴۰	۳۹	۴۱۲
	۳۹/۲	۱۹/۱	۱۰/۹	۸/۵	۱/۵	۱/۷	۹/۷	۹/۷	۱۰۰/

شماره ۷۹- توزیع نظرات پاسخگویان در مورد گذراندن اوقات فراغت بر حسب گروه سنی

شرح شغل	ورزش	مطالعه	تفریح	قهوه خانه	سینما	نمی دانم	جمع
کارمند	۹۹	۴۴	۴۸	۱	۱۹	۲	۲۰۳
	درصد	۳۲/۱	۴۵	۰/۷	۶/۶	۱/۵	
شغل آزاد	۱۷۱	۳۲	۸۴	۱	۳۰	۹	۳۲۷
	درصد	۷۵/۳	۱۴/۱	۰/۴	۱۳/۲	۴	
محصل	۳۳	۱۹	۱۳	-	۱۱	-	۷۶
	درصد	۸۰/۵	۴۶/۳	-	۲۶/۸	-	
بیکار	۴	۲	۷	-	-	-	۱۳
	درصد	۴۴/۴	۷۷/۸	-	-	-	
جمع	۴۰۷	۹۷	۱۵۲	۲	۵۰	۱۱	۶۱۹
	درصد	۷۴/۲	۲۴/۲	۰/۵	۱۲/۱	۲/۷	

شماره ۲۹/۱- توزیع نظرات پاسخگویان در مورد گذرانیدن اوقات فراغت بر حسب سواد

شرح سواد	ورزش	مطالعه	تفریح	قهوه خانه	سینما	نمی دانم	جمع
بی سواد	۱۹ تعداد	-	۱۶	-	۳	-	۳۸
	درصد	-	۵۰	-	۹/۴	-	-
کمتر از ششم ابتدائی	۵۴ تعداد	۹	۲۹	-	۷	۲	۱۰۱
	درصد	۱۲/۲	۳۹/۲	-	۹/۵	۲/۷	-
ششم ابتدائی	۸۲ تعداد	۱۴	۴۰	۱	۱۰	۵	۱۵۲
	درصد	۷۵/۹	۳۷	۰/۹	۹/۳	۴/۶	-
کمتر از سیکل	۲۰ تعداد	۴	۷	۱	۱	-	۳۳
	درصد	۹۵/۲	۳۳/۳	۴/۸	۴/۸	-	-
سیکل	۳۹ تعداد	۱۲	۱۶	-	۹	۲	۸۰
	درصد	۲۱/۱	۲۸/۱	-	۱۵/۸	۷	-

بقية جدول شماره ٢٩/١

شرح	ورزش	مطالعه	تفريح	قهوه خانه	سينما	نهي دانم	جمع
سواد	٤٤	٢٣	٢٥	-	١٣	-	١٥٢
کمتر از ديپلم	٨٧/١	٤١/١	٣٥/٧	-	٢٣/٢	-	٨١
ديپلم	٣٣	٢٢	٢٥	-	٢	-	٣٢
بالاتر از ديپلم	٤٨/٨	٥٥	٤١/٧	-	٨/٣	-	-
	١٢	١١	٢	-	٣	-	٦١٩
جمع	٧٧/٨	٤١/١	٢٢/٢	-	١٤/٧	-	٢/٧
	٣٥٧	٩٧	١٥٢	٢	٥٥	١١	٢/٧
	٧٢/٢	٢٣/٢	٢٤/٧	٥/٥	١٢/١	٢/٧	

شماره ۷۹/۲- توزیع نظرات پاسخگویان در مورد گذراندن اوقات فراغت بر حسب گروههای سنی

شرح گروههای سنی	ورزش	مطالعه	تفریح	قهوهخانه	سینما	نمی دانم	جمع
کمتراز ۲۰ سال	تعداد	۳۱	۱۶	۱۵	-	-	۷۷
	درصد	۷۲/۱	۳۷/۲	۳۴/۹	-	-	-
	تعداد	۱۴۶	۴۸	۵۲	۲	۲۸	۲۷۸
	درصد	۸۲	۲۷	۲۹/۲	۱/۱	۱۵/۷	۱/۱
» ۲۰-۲۹	تعداد	۶۲	۱۵	۴۹	-	۴	۱۲۴
	درصد	۷۱/۳	۱۷/۲	۴۴/۸	-	۶/۹	۲/۳
	تعداد	۳۶	۷	۲۴	-	۱	۷۲
	درصد	۶۵/۵	۱۲/۷	۴۳/۶	-	۱/۸	۷/۳
» ۵۰-۵۹	تعداد	۲۴	۹	۱۴	-	-	۴۸
	درصد	۷۰/۶	۲۶/۵	۴۱/۲	-	-	۲/۹

بقیه جدول شماره ۲/۷۹

شرح گروههای سنی
ورزش مطالعه تفریح تفریح خانه سینما نسی دانم جمع

۲۰	۲	-	-	۸	۲	۸
-	۱۱/۸	-	-	۴۷/۱	۱۱/۸	۴۷/۱
۶۱۹	۱۱	۵۰	۲	۱۵۲	۹۷	۳۰۷
	۲/۷	۱۲/۱	۰/۵	۳۶/۷	۲۳/۴	۷۴/۲

۶۰ سال به بالا

کلیه سنین

